

Talousarvio 2026

Taloussuunnitelma 2026–2028

Khal. 1.12.2025 § 300
KValt. 8.12.2025 § 88

KONTIOLAHTI

Sisällys

1	KONTIOLAHDEN KUNTASTRATEGIA	2
2	TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	5
2.1	TOIMINTAYMPÄRISTÖ.....	5
2.2	HYVINVOINTISUUNNITELMA.....	10
2.3	TALOUDELLINEN KEHITYS	13
3	TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN PERUSTELUT	20
3.1	TULOPERUSTEET	20
3.2	MENOPERUSTEET	24
3.3	INVESTOINNIT	25
3.4	VIERAS PÄÄOMA	25
3.5	HENKILÖSTÖ.....	30
4	TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS	35
5	ALIJÄÄMÄN KATTAMISVELVOLLISUUS JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN	35
6	KONTIOLAHDEN KUNNAN KONSERNI	36
7	KÄYTTÖTALOUSOSA	41
7.1	KUNNANHALLITUS	41
7.2	TARKASTUSLAUTAKUNTA	51
7.3	KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA.....	52
7.4	TEKNINEN LAUTAKUNTA	61
8	TULOSLASKELMAOSA	68
9	INVESTOINTIOSA	70
10	RAHOITUSOSA	75
11	LIITTEET	76

1 KONTIOLAHDEN KUNTASTRATEGIA

Kontiolahden kuntastrategia ohjaa kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua. Kuntastrategiaa on tarkasteltu viimeksi vuonna 2024. Seuraava kuntastrategian tarkasteltu tehdään alkuvuodesta 2026. Taloussuunnitelman tavoitteet asetetaan strategian viidestä näkökulmasta ja ne esitetään käyttötalousosassa. Raportointi toteutetaan osana säännöllistä talousraportointia.

KONTIOLAHTI

KASVUA JA ASENNETTA

Haluamme Kontiolahdella jatkaa vastuullista ja hallittua kasvua. Terve kuntatalous ja loistavin asenne mahdollistavat nykyisille sekä uusille asukkaille ja yrityksille parhaan toimintaympäristön.

www.kontiolahti.fi

Kestävä ja terve kuntatalous.

Kestävä ja terve kuntatalous edellyttää vastuullista päätöksentekoa ja on elinehto kaikelle kunnan toiminnalle ja palveluiden jatkuvuudelle.

Kunnan vahva talous kestää myös yllättäviä toimintaympäristön muutoksia. Tämä edellyttää riittävän kumulatiivisen ylijäämän säilyttämistä ja vuosikatteen riittävyttä poistoihin kuntakonsernin tasolla.

Loistavin asenne

Olemme haluttu työnantaja. Meille toimiva työyhteisö on turvallinen, hyvinvoiva ja tuottava. Haluamme, että valmentava ja henkilöstöä osallistava johtaminen näkyy meillä hyvänä työntekijäkokemuksena.

Tuemme työntekijöitämme voimavarojensa käyttämisessä yhteiseksi hyväksi. Vaalimme oppimisen kulttuuria. Mahdollistamme jatkuvan oppimisen ja uudistumisen. Meillä saa kokeilla ja kehittää.

Luomme loistavinta asennetta ja positiivisuutta toiminnassamme. Viemme asioita yhdessä eteenpäin. Meillä on ilo palvella toisiamme ja asiakkaitamme. Nostamme ratkaisukeskeisellä tavalla esiin asioita, joissa voimme yhdessä kehittyä.

Viestimme viipymättä, tasapuolisesti ja avoimesti. Olemme ylpeitä siitä, mitä yhdessä teemme.

Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö

Pidämme huolta ja olemme ylpeitä asukkaistamme. Kaikenikäiset asukkaat ovat mukana toiminnan suunnittelussa.

Meillä on Itä-Suomen kunnista eniten lapsia suhteessa väestöön. Vahva luottamuksemme tulevaisuuteen näkyy laadukkaina opetus- ja varhaiskasvatuspalveluina.

Hyödynnämme digitalisaation tuomia mahdollisuuksia vastuullisesti ja tarkoituksenmukaisesti opetuksessa, varhaiskasvatuksessa ja muissa palveluissa.

Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö

Asu siellä, missä olet onnellinen. Meillä voit valita asumisen keskuskaupungin lähellä, kehittyvissä taajamissa, aktiivisissa kylissä ja vesistöjen läheisyydessä. Asukkailla on mahdollisuus vaikuttaa asuinympäristöönsä.

Kunnassamme on ainutlaatuiset liikunta- ja virkistysmahdollisuudet, jotka ovat muodostuneet kunnan, virkeiden seurojen ja yksityisten toimijoiden yhteistyönä. Olemme kaikenikäisille turvallinen, hyvät ja monipuoliset palvelut tarjoava yhteisö.

Tavoitteenamme on edistää kestävä kehitystä. Edistämme asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia omalla toiminnallamme sekä kumppanuuksilla järjestöjen ja eri toimijoiden kanssa.

Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö

Haluamme palvella yrityksiä ja luoda parhaat olosuhteet yrittämiseen ja työntekoon. Menestystämme tukee yritysmuotoisuus ja tiivis yhteistyöverkosto. Kontiolahden vahvuutena on osaavat ja koulutetut asukkaat.

Strateginen yleiskaava osoittaa kuntamme kasvusuunnat ja kehitettävät alueet. Huomioimme kaavoituksessa yritysten tarpeet.

Elinkeinopalvelumme ohjaavat yrityksen perustamisessa ja toiminnan kehittämisessä. Etsimme aktiivisesti toimitilaratkaisuja yrityksille.

Edistämme asukkaille ja yrityksille tärkeitä liikenne- ja tietoverkkoyhteyksiä.

Mitä strategialla tavoitellaan?

Strategiamme ohjaa kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua. Kirjaamme toiminnalliset tavoitteet ja mitarit taloussuunnitelmaan. Raportoimme strategian toteutumisesta säännöllisesti osavuosiraporttien ja tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanvaltuustomme tarkistaa strategian lähtökohtaisesti vuosittain.

Kontiolahden kuntastrategialla tavoitellaan kasvua ja loistavinta asennetta. Tämä edellyttää riittävän kumulatiivisen ylijäämän säilyttämistä ja vuosikatteen riittävyttä poistoihin kuntakonsernin tasolla.

Haluamme positiivista kasvua asukasmäärässä, työpaikkojen määrässä ja verotuloissa. Kasvun tavoittelu lisää positiivista ilmapiiriä ja asenne näkyy kehittämismuotoisuuksienä sekä haluna palvella toisiamme ja asiakkaitamme. Kontiolahti on verotuloista riippuvainen kunta. Kuntalaisten hyvinvointia ja alueen elinvoimaa pystytään lisäämään sitä paremmin, mitä enemmän on verotuloja käytettävissä.

Voimme saavuttaa strategian tavoitteet, kun peruspalvelumme ovat hyvät. Panostukset lapsiin ja nuoriin näkyvät laadukkaina opetus- ja varhaiskasvatuspalveluina.

Kunnan ilmapiiri on myös ratkaiseva. Voimme olla asioista eri mieltä ja silti yhdessä kehittää kuntaa moneen suuntaan. Pidämme huolta infrastruktuurista eli meillä on monipuolisia asumispaikkoja ja harrastusmahdollisuuksia. Liikunta- ja virkistysmahdollisuudet, tiet, kadut, vesihuolto sekä valaistus ovat kunnossa.

Tavoitteiden asettaminen

Valtuusto asettaa kuntastrategian mukaiset tavoitteet tulosalueittain talousarviossa ja -suunnitelmassa. Tavoitteissa huomioidaan myös ilmastotavoitteet sekä hyvinvointisuunnitelman tavoitteet ja ne sovitetaan kuntatasolla yhteen. Valtuuston hyväksytyä talousarvion ja asetettua toiminnalliset tavoitteet, asettaa kunnanhallitus tavoitteet kunnanjohtajalle. Kunnanjohtaja käy kehityskeskustelut alaistensa kanssa ja sopii heidän tavoitteistaan. He käyvät tavoitekeskustelut edelleen ja lopulta organisaation jokaisella työntekijällä on tavoitteet, joilla edistää kunnan strategian toteutumista omassa ja oman työyhteisönsä toiminnassa.

Esihenkilöiden merkitys ja osaaminen

Strategian tulee ohjata organisaation toimintaa kaikilla tasoilla. Mikään organisaatio itsessään ei toimi hyvin tai huonosti – keskeisessä roolissa ovat aina ihmiset ja heillä tulee olla tieto ja ymmärrys, mitä heiltä odotetaan. Tämä koskee niin johtoa, esihenkilöitä, henkilöstöä, luottamushenkilöitä kuin myös sidosryhmiä ja kuntalaisia.

Valtuusto ja johto asettavat tavoitteet. Esihenkilöt ja henkilöstö ratkaisevat onnistuuko strategian tavoitteet käytännössä. Esihenkilöillä on keskeinen rooli strategian viemisessä käytäntöön ja toimintatapojen muutoksissa. Muutos ei tapahdu vain ylhäältä käskien tai työyhteisöissä itse ohjautuvasti. Strategiset muutokset ja kehittyminen vaativat johdolta ja muilta esihenkilöiltä sitoutumista tavoiteltuihin muutoksiin sekä henkilöstöä valmentavaa ja osallistavaa johtamista.

Kontiolahdella on noin neljäkymmentä esihenkilöä. Suurimmat esihenkilöryhmät ovat kouluilla ja varhaiskasvatuksessa. Esihenkilöitä on myös vapaa-aikatoimessa, teknisellä sektorilla ja hallinnossa. On tärkeää, että jokainen esihenkilö käy henkilöstönsä kanssa omat keskustelut strategisista tavoitteista ja muutoksista sekä konkreettisista toimenpiteistä. Kaikkien pitää löytää oman työn merkityksellisyys ja itse oivaltaa, mitä strategian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää omassa sekä oman työyhteisön työssä. Muutokset edellyttävät henkilöstöltä oppimista ja uudistumista ja esihenkilöiden rooli on tukea tätä.

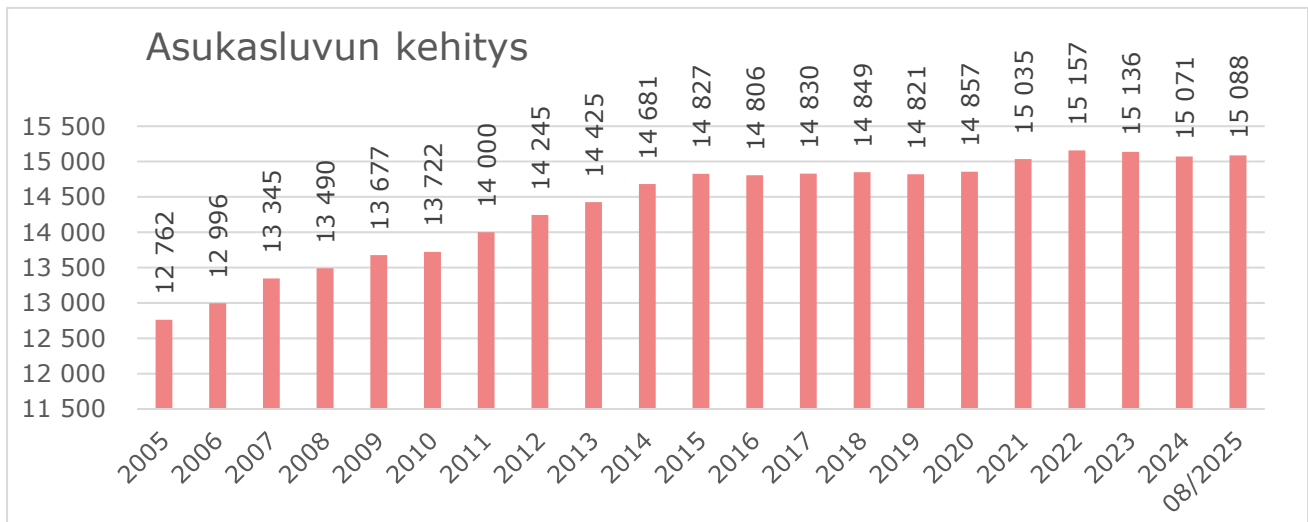
Kunnan tulee työnantajana varmistaa, että kaikilla esihenkilöillä on tarvittava johtamisosaaminen. Esihenkilöitä tuetaan johtamistyön kehittämisessä järjestämällä koulutusta.

2 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

2.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Väestö

Kontiolahden väkiluku on yli kaksinkertaistunut kunnan perustamisajankohdasta tähän päivään. Asukasmäärä on vaihdellut voimakkaasti eri tekijöiden vuoksi. Lähihistoriassa voimakkain kasvu ajoittui 1990-luvun vaihteeseen, jolloin asukasmäärä lisääntyi vuosittain jopa yli neljä prosenttia. Viimeisen kymmenen vuoden aikana väestömäärän kasvu on ollut hyvin maltillista, noin 0,2 % vuosittain. Vuoden 2021 aikana kunnan väkiluku ylitti 15 000 asukkaan rajan. Kuluvaan vuoteen 2025 väestömäärän arvioidaan elokuun lopun tietojen perusteella olevan hieman kasvussa edelliseen vuoteen verrattuna. Väestömäärä on hieman laskenut vuosina 2016, 2019, 2023 ja 2024 verrattuna edellisvuosiin, kun tarkastellaan kehitystä 2000-luvun alusta alkaen. Alla oleva kuvio (kuvio 1.) kuvaa asukasluvun kehitystä viimeisten 20 vuoden aikana.

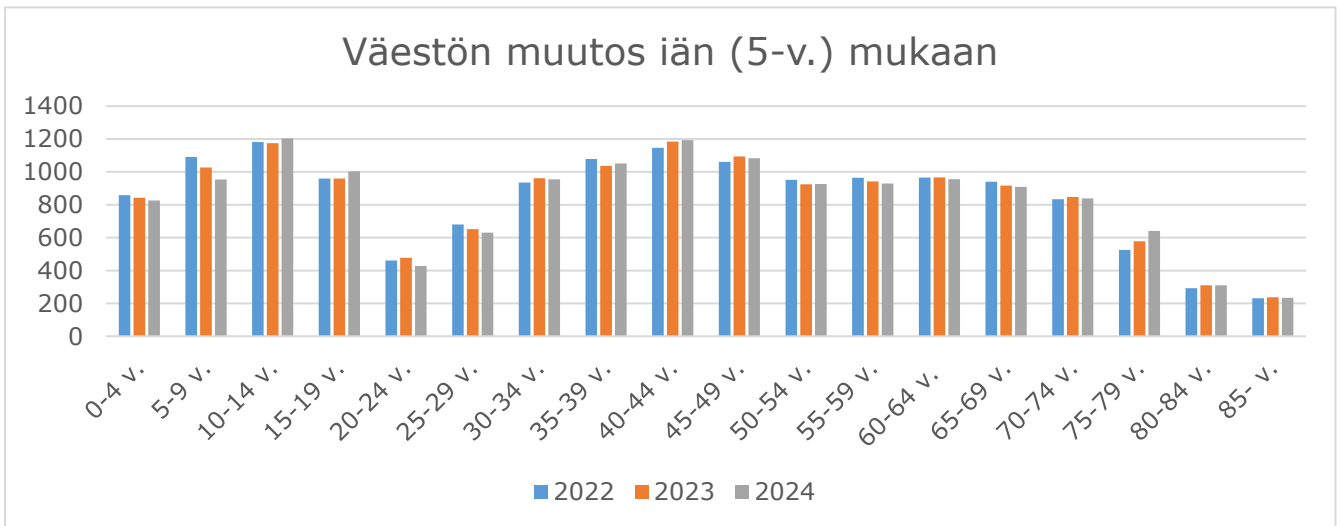
Kuvio 1. Asukasluvun kehitys vuodesta 2005.

Kontiolahden väestönkasvu on pitkälti perustunut korkeaan syntyvyyteen. Kontiolahti on edelleen Pohjois-Karjalan ainoa kunta, jossa väestö kasvaa luonnollisesti eli syntyneiden määrä ylittää kuolleiden määrän. 2000-luvulla Kontiolahdella on syntynyt keskimäärin 175 lasta vuodessa, kun taas vuosina 1990–1999 vastaava keskiarvo oli 151 lasta vuodessa. Erityisen korkeita syntyvyyslukuja on nähty vuosina 2011 ja 2014, jolloin syntyneiden määrä ylitti 200 lasta vuodessa. Viimeisen viiden vuoden aikana (2020–2024) syntyvyys on ollut keskimäärin 155 lasta vuodessa. Vuoden 2025 elokuun loppuun mennessä syntyneitä oli 103, mikä on yhdeksän lasta enemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2024. Alla olevassa taulukossa (Taulukko 1.) esitetyt vuosien 2025–2028 syntyvyysennusteet perustuvat Tilastokeskuksen väestöennusteisiin.

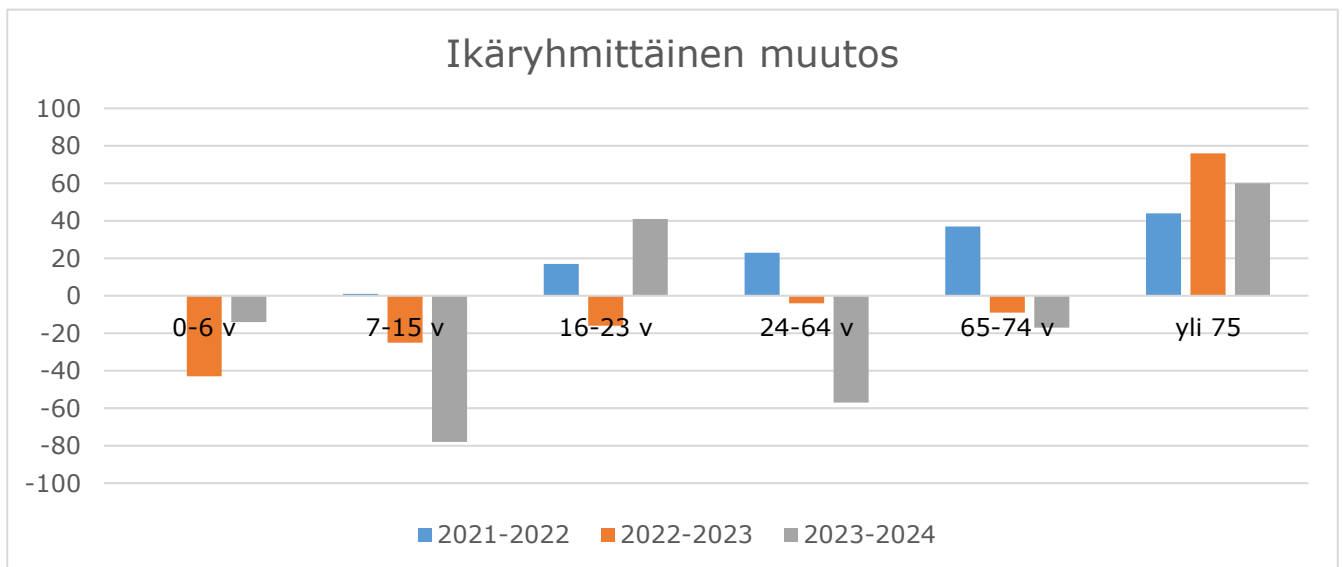
	2020	2021	2022	2023	2024	2025e	2026e	2027e	2028e
0–6-vuotiaat	1 293	1 248	1 248	1 205	1 191	1170	1154	1141	1118
7–15-vuotiaat	2 066	2 107	2 108	2 083	2 005	1987	1917	1847	1801
16–23-vuotiaat	1 075	1 089	1 106	1 090	1 131	1125	1160	1175	1180
24–64-vuotiaat	7 767	7 849	7 872	7 868	7 811	7 904	7922	7950	7944
65–74-vuotiaat	1 726	1 737	1 774	1 765	1 748	1780	1777	1761	1773
yli 75-vuotiaat	930	1 005	1 049	1 125	1 185	1308	1388	1476	1555
Kokonaismäärä	14 857	15 035	15 157	15 136	15 071	15 274	15 318	15 350	15 371

Taulukko 1. Väestön määrän ikäryhmittäinen kehitys 2020–2024 ja ennuste 2025–2028.

Kontiolahden kunnan väestörakenne on kokonaisuutena nuorekas. Vuoden 2024 lopussa lasten ja koululaisten (0–15-vuotiaat) osuus väestöstä oli 21,2 prosenttia, kun vastaava luku vuonna 2023 oli 21,7 prosenttia. Opiskelijoiden (16–23-vuotiaat) osuus oli 7,2 prosenttia vuonna 2024, kun vastaava luku vuonna 2023 oli 7,5 %. Suurin väestöryhmä oli työikäiset (24–64-vuotiaat), joiden osuus oli 51,8 prosenttia vuonna 2024 (2023: 52,0 %). Eläkeläisten (yli 65-vuotiaat) osuus on kasvussa: vuonna 2024 heitä oli 19,5 prosenttia väestöstä, kun vuonna 2023 vastaava osuus oli 19,1 prosenttia. Alla olevassa taulukossa on esitetty väestömäärät 5-vuotiskäryhmittäin sekä ikäryhmittäiset muutokset eri vuosien välillä.

Kuvio 2. Väestö iän (5-v.) mukaan

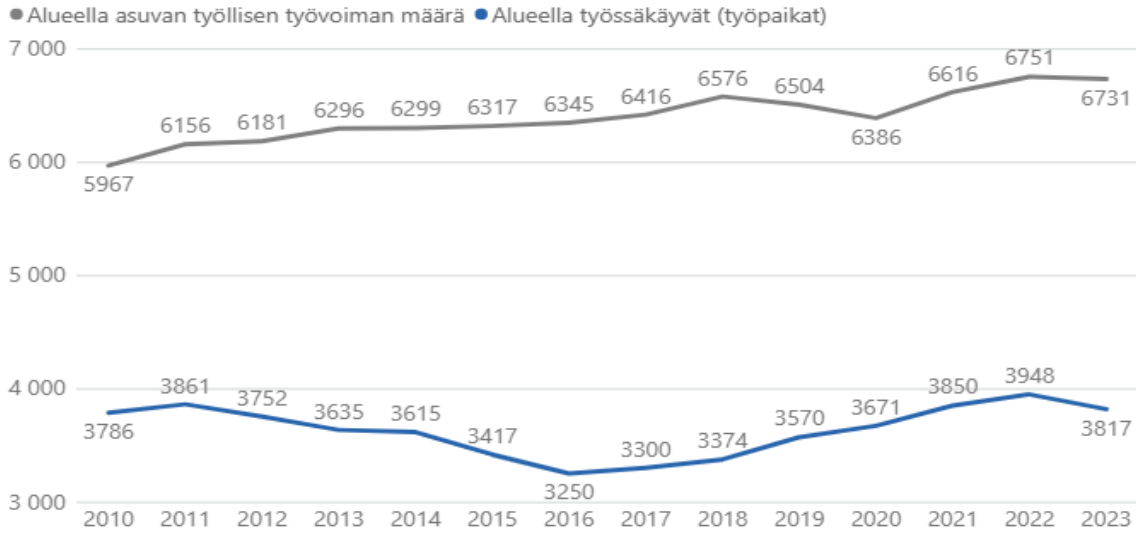
Kuvio 3. Ikäryhmittäinen muutos 2021–2024

Työpaikat ja työllisyys

Kontiolahden työllisen työvoiman määrä ja alueella työssäkäyvien määrä on hieman laskenut vuodesta 2022 vuoteen 2023 tultaessa.

Työllinen työvoima ja työpaikat

Työpaikkojen lukumäärä

Kuvio 4. Työllisen työvoiman ja työpaikkojen määrän kehitys vuosina 2010–2023. Kuntamaisema.

Työpaikkojen lukumäärä eri aloilla

Kontiolahdella palveluissa on eniten työpaikkoja. Seuraavaksi eniten työpaikkoja on jalostuksessa ja teollisuudessa. Työpaikkaomavaraisuus vuonna 2023 oli 56,7 prosenttia.

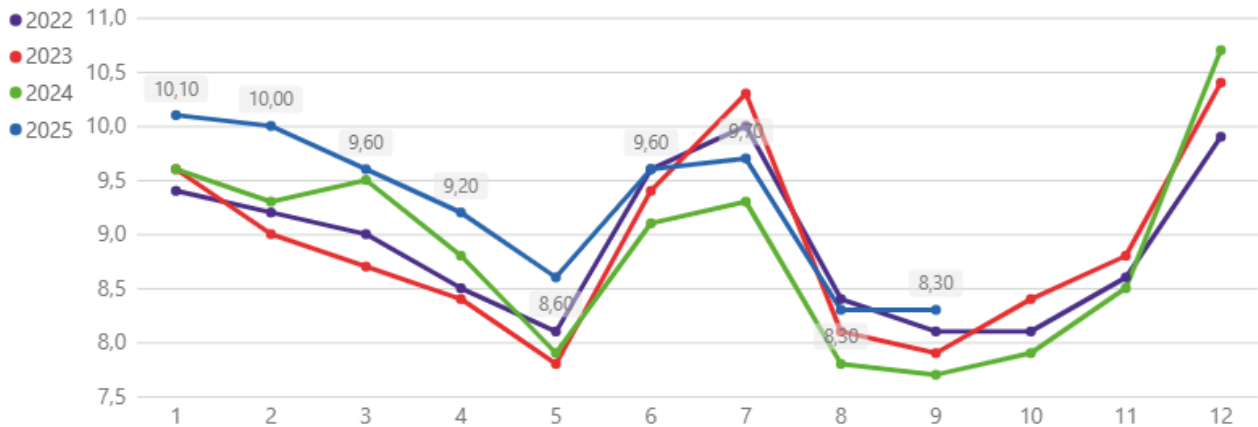
	2021	2022	2023	Muutos 2022-2023
Toimialatyhteensä	3850	3948	3817	-131
Alkutuotanto	146	150	159	4
Jalostus	1529	1595	1388	-207
C Teollisuus	1106	1171	967	-204
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	0	0	0	0
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu y	7	8	10	2
F Rakentaminen	414	414	409	-5
Palvelut	2120	2147	2212	-65
H Kuljetus ja varastointi	123	133	113	-20
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	87	74	77	3
J Informaatio ja viestintä	15	8	9	1
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	5	6	7	1
L Kiinteistöalan toiminta	22	16	12	-4
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	109	113	120	7
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	219	183	197	14
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaaliva	174	168	179	11
P Koulutus	282	306	298	-8
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	753	809	871	62
R Taiteet, viihde ja virkistys	66	74	62	-12
S Muu palvelutoiminta	99	93	96	3
T Kotitalouksien toiminta työntekijä	25	21	17	4
Tuntematon	55	56	58	2

Taulukko 2. Työpaikat alueen ja toimialan mukaan, lähde stat.fi

Työttömyysaste

Kontiolahden työttömyysaste oli 8,3 prosenttia syyskuun 2025 lopussa. Pohjois-Karjalan työttömyysaste oli samaan aikaan 13,6 prosenttia ja koko Suomen 11,4 prosenttia.

Työttömien osuus työvoimasta kuukausittain %

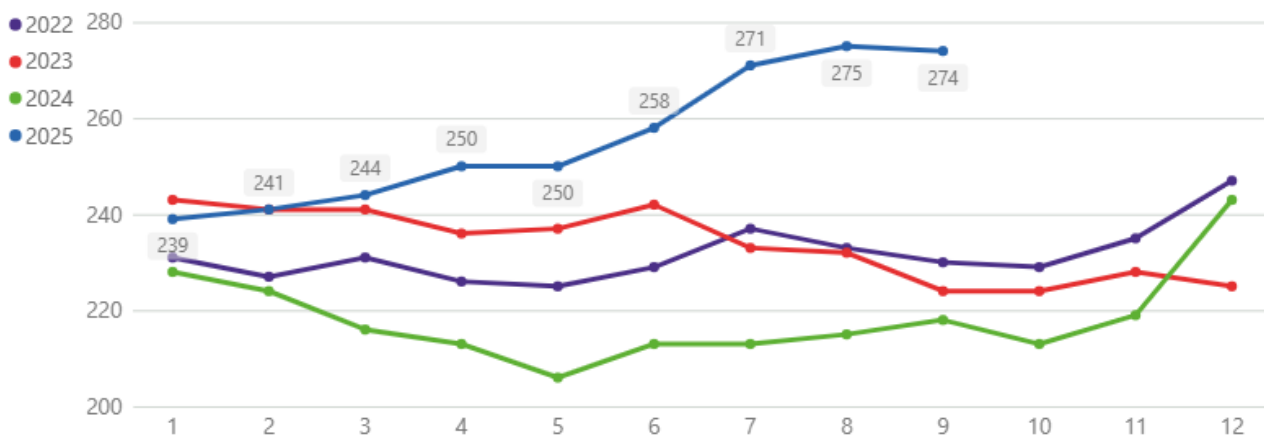

Kuvio 5. Työttömyysasteen kehitys vuosina 2022–2025. Työministeriö, työllisyyskatsaus.

Pitkäaikaistyöttömyys

Pitkäaikaistyöttömyys Kontiolahdessa on kasvanut vuonna 2025. Syyskuun 2025 lopussa pitkäaikaistyöttömiä työnhakijoita oli 274 henkilöä, kun vuotta aiemmin vastaava luku oli 218. Kasvuun vaikuttavat talouden taantuma, työpaikkojen vähyys sekä palveluiden supistuminen. Työllisyysalueen rahoitus on merkittävästi pienempi kuin TE-palvelujen aikana valtion rahoituksella. Lisäksi vuoden 2025 aikana voimaan tulleet lainsäädäntömuutokset ovat vaikeuttaneet työttömien työnhakijoiden pääsyä työmarkkinoille.

Pitkäaikaistyöttömät, henkilöä

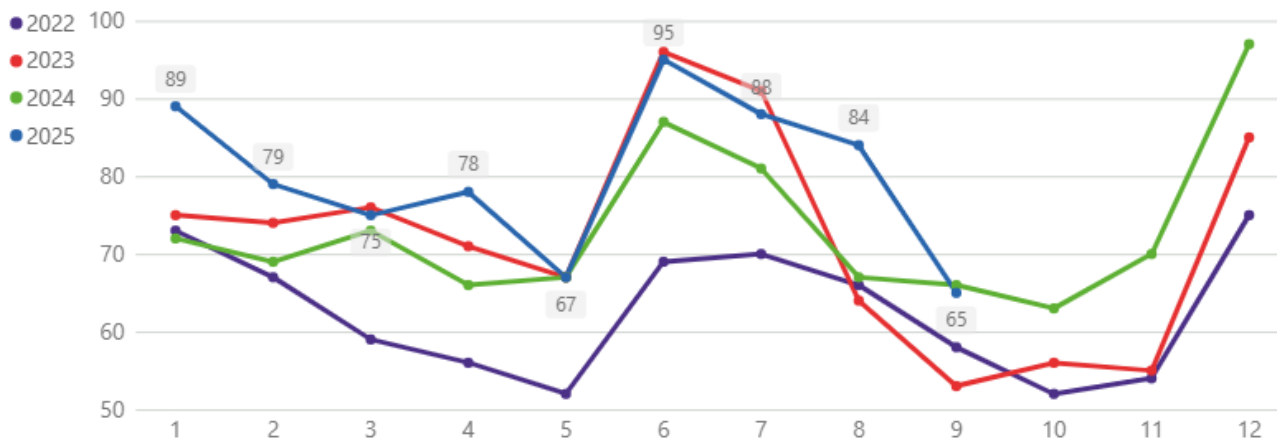

Kuvio 6. Pitkäaikaistyöttömien määrä, henkilöä, vuosina 2022–2025. Työministeriö, työllisyyskatsaus.

Nuorisotyöttömyys

Nuorisotyöttömien määrä alle 25-vuotiaiden ikäryhmässä vaihtelee alle 100 henkilössä. Nuorisotyöttömyydelle on tyypillistä kausivaihtelu, jolloin kesällä ja vuoden vaihteessa työttömyyden määrä kasvaa. Alle 25-vuotiaiden työttömien työnhakijoiden määrä oli 65 henkilöä syyskuussa 2025.

Alle 25 -vuotiaat työttömät, henkilöä

Kuvio 7. Alle 25 -vuotiaat työttömät, henkilöä vuosina 2022–2025. Työministeriö, työllisyyskatsaus.

Alueellinen yhteistyö

Kontiolahti sijaitsee keskellä Pohjois-Karjalan maakuntaa, alueen väestöllisellä painopistealueella. Kunta edistää maakunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä muiden kuntien sekä Pohjois-Karjalan maakuntaliiton kanssa. Kontiolahti osallistuu aktiivisesti aluekehitysyhteistyöhön yhdessä muiden pohjoiskarjalaisten toimijoiden kanssa. Kunta kuuluu Joensuun seutuun ja toimii määrätietoisesti seudullisen yhteistyön kehittämiseksi. Sekä seudullista että maakunnallista yhteistyötä on tehty pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti.

Vuoden 2025 alusta TE-uudistuksen myötä työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulivat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä, kun julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Pohjois-Karjalassa uudistus on toteutettu maakunnallisena kokonaisuutena muodostamalla Pohjois-Karjalan työllisyysalue, jonka vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki.

Muita merkittäviä yhteistyörakenteita edustaa usean maakunnan alueella toimiva Meidän IT ja talous Oy, joka tuottaa kunnille IT- ja taloushallinnon palveluita. Kontiolahden kunta hankkii yhtiöltä IT-palveluiden lisäksi myös palkanlaskennan palvelut. Kunta on mukana myös Pohjois-Karjalan hankintatoimessa, Vaara-kirjastossa, Joensuun seudun kansalaisopistossa ja Joensuun konservatoriossa sekä joukkoliikenteessä. Matkailun osalta yhteistyötä tehdään maakunnallisella tasolla.

Kontiolahden kunta tukee Itä-Suomen yliopiston, Karelia-ammattikorkeakoulun, Pohjois-Karjalan koulutus-kuntayhtymä Riverian sekä muiden korkeakoulujen, oppilaitosten ja kuntien välistä monialaista yhteistyötä.

Kontiolahden kunta edistää aktiivisesti seutuyhteistyötä Joensuun ydinkaupunkiseudulla erityisesti maankäytön, asumisen, liikenteen ja palveluiden kehittämisessä.

2.2 HYVINVOINTISUUNNITELMA

Kontiolahden kunnan hyvinvointisuunnitelma 2025–2028

Kuntalain (410/2015) 1 §:n 2 momentin mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Kunnan toiminta-ajatukseen kuntalain nojalla sisältyy näin ollen asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Kunnan velvoitteena on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021, jälj. sotejärjestämislaki) 6.1 §:n nojalla edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Sotejärjestämislain 6.2 §:n mukaan kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Kunnan on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kontiolahden kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet ja niitä tukevat toimenpiteet on määritelty Kontiolahden kunnan hyvinvointisuunnitelmassa 2025–2028, jonka käsittely on toimitelmissä syksyllä 2025. Hyvinvointisuunnitelman valmistelu perustuu Kontiolahden kuntastrategiaan. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnittelu perustuu myös Pohjois-Karjalan hyte-ohjelman painopisteisiin ja tavoitteisiin, kuntaan sovitettuna. Valmistelussa on hyödynnetty myös tietoa HYTE-kertoimesta, Tea-viisarin kehitettävistä osa-alueista ja muita tavoitteita ja mittareita sekä ohjelmia, jotka hyvinvoinnin ja terveyden kehittämiseen kunnassa liittyvät. Kontiolahden hyvinvointisuunnitelma 2025–2028 on valmisteltu osastojen välisenä yhteistyönä.

Sote-järjestämislain 6.2 §:ssä säädetään, että kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho. Kontiolahden kunnan hallintosäännön 14 §:n 5. kohdan mukaan hyvinvointi- ja työllisyysjaoston tehtävänä on vastata hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja siihen kuuluvasta yhdyspintayhteistyöstä ja 2. kohdan mukaan vastata vapaasta sivistystyöstä, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluista sekä kirjasto- ja palveluista. Lisäksi hyvinvointi- ja työllisyysjaosto vastaa hallintosäännön 14 § 6. kohdan mukaan kunnan ehkäisevän päihdetyön tehtävistä. Jaoston esittelijänä toimii hallintosäännön 14 §:n mukaan hyvinvointi- ja työllisyyspäällikkö. Kasvatus- ja koulutuslautakunnalla on tärkeä rooli kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, etenkin lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannalta. Teknisen lautakunnan ja ympäristölautakunnan tehtävät ja toiminta ovat merkittäviä kuntalaisten elinympäristön terveyden, turvallisuuden ja viihtyisyyden näkökulmasta. Operatiivisella tasolla hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevia asioita valmistellaan osastojen välisenä yhteistyönä Kontiolahden kunnan hyvinvoinnin johtoryhmässä sekä Kontiolahden ennaltaehkäisevän päihdetyön työryhmässä ja perhekeskus-toiminnassa.

Sote-järjestämislain 6.2 §:n mukaan kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Lisäksi sote-järjestämislain 6.3 §:n mukaan kunnan on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan. Kunnan on myös tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa. Yhteistyön edistämiseksi on perustettu laajennettu hyte-ryhmä, johon kuuluvat elinkeinoelämän, järjestöjen, seurakunnan ja hyvinvointialueen edustajat hyte-johtoryhmän lisäksi.

Kontiolahden kunnan hyvinvointisuunnitelman 2025–2028 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja mahdollistaa turvallinen arki ja ympäristö.

Painopistealueita ovat:

- 1) Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat
- 2) Osallisuus ja yhteisöllisyys
- 3) Turvallinen arki ja ympäristö

Pohjois-Karjalan hyte-ohjelma

Kuva 1. Pohjois-Karjalan hyte-ohjelma. Painopisteet ja niiden tavoitteet.

Sote-järjestämislain 6.3 §:n mukaan kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kontiolahden kunnan hyvinvointisuunnitelman sisältämät hyvinvoinnin tavoitteet 2025–2028 ja niitä mittaavat indikaattorit kattavat kunnan kaikkien väestöryhmien tarkastelun. Tulevaisuudessa Sosiaali- ja terveysministeriön vähimmäistietosisältöasetus täsmentää kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vähimmäistietosisältöjä.

Kunnassa on raportoitava valtuustolle vuosittain kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä. Kontiolahden kunnan väestön hyvinvoinnin ja terveydentilan seuranta vuodelta 2024 on esitetty kunnanvaltuustolle 26.5.2025. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa. Kontiolahden hyvinvointikertomus ja -suunnitelma on kokonaisuudessa luettavissa: kontiolahti.fi > strategia-ja-ohjeet.

Sote-järjestämislain 6.3 §:ssä säädetään, että kunnan on edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä. Kontiolahden kunnan avustusohje sisältää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen järjestöavustusten periaatteet. Yhdistysten ja järjestöjen paikallisia ja ajankohtaisia asioita käsitellään Kontiolahden järjestöilloissa, ja Kontiolahden paikallisen järjestöasiainneuvottelukunta KonJanen kokouksissa. Kuntaan on nimetty 1.10.2024 järjestöyhteistyöhenkilö, joka toimii järjestöjen ja kunnan välisenä yhdyshenkilönä. Kontiolahden kunnan hyvinvointisuunnitelman tavoitteisiin sisällytetään myös maahan muuttaneiden palvelujen tavoitteet ja toteuman seuranta. Laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) määrittelee kunnan vastuut ja velvollisuudet kotoutumisen, hyvien yhteiskuntasuhteiden ja maahan muuttaneiden palveluiden järjestämisestä ja yhteistyöstä palvelujen järjestämiseksi.

Hyvinvointisuunnitelman 2025–2028 täytäntöönpanossa on keskeistä kunnan poikkihallinnollinen, ja pitkäjänteinen työ sekä verkostotyö, kunnan asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Kontiolahdella laaditaan vuosittain osastokohtaiset hyte-suunnitelmat tukemaan laajan hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista. Hyte-suunnitelmien laatiminen ja seuranta on kytketty talouden prosessien aikatauluihin hyvinvointisuunnitelman toimeenpanon konkretisoimiseksi.

2.3 TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talouden suhdannenäkymät vuosille 2025–2027

Suomen talouden elpyminen on ollut hidasta, mutta merkkejä kasvun vauhdittumisesta on havaittavissa. Inflaation selkeä hidastuminen ja korkotason lasku ovat parantaneet kotitalouksien ostovoimaa sekä kotimaassa että vientimarkkinoilla. Kotimainen epävarmuus on kuitenkin ohjannut lisätuloja kulutuksen sijaan säästämiseen.

Investointien odotetaan kasvavan nopeammin ennustejaksolla, erityisesti energiasiirtymään ja puolustukseen liittyvien hankkeiden myötä. Yhdysvaltojen asettamat tullit hidastavat talouskasvua. Tilannetta tasapainottaa se, että EU:n vastatoimet ovat jäämässä vähäisiksi ja solmitut tullisopimukset vähentävät epävarmuutta. Vientikysyntää tukevat Euroopan kasvavat investoinnit puolustukseen ja infrastruktuuriin.

Bruttokansantuotteen (BKT) ennustetaan kasvavan 1,0 % vuonna 2025, 1,4 % vuonna 2026 ja 1,7 % vuonna 2027.

Maailmantalouden näkymät: epävarmuus ja tullit jarruttavat elpymistä

Maailmantalouden epävarmuus on hieman vähentynyt alustavien tullisopimusten myötä, ja alkuvuoden taloustiedot ovat olleet odotettua myönteisempiä. Epävarmuus on kuitenkin edelleen korkealla tasolla, ja Yhdysvaltojen korotetut tullit hidastavat reaalityulojen ja investointien kasvun vaikutuksia.

Euroalueen talous elpyy hitaasti, kun taas Yhdysvallat kärsii eniten omasta talous- ja kauppapolitiikastaan, mikä näkyy selvästi hidastuvana kasvuna.

Suomen vientiä on heikentänyt erityisesti Euroopan vaisu kysyntä. Viennin odotetaan kuitenkin piristyvän euroalueen elpymässä ja Suomen kustannuskilpailukyvyyn säilyessä hyvänä. Kasvua rajoittavat edelleen Yhdysvaltojen tullit ja euron vahvistuminen. Tuonnin kasvu on nopeampaa kuin viennin, sillä kotimainen kysyntä kohdistuu erityisesti investointeihin, joissa tuontipanoksilla on merkittävä rooli.

Kotitalouksien kulutus ja ostovoima

Inflaatio on hidastunut selvästi, erityisesti energian ja omistusasumisen hintojen laskun myötä. Hintojen nousu on pysynyt maltillisena, vaikka pohjainflaatio on edelleen yli kahden prosentin, osin kulutusverojen korotusten vuoksi.

Reaaliansiot ovat kääntyneet kasvuun inflaation hidastumisen ja palkankorotusten ansiosta. Tänä vuonna kasvua rajoittavat heikko työllisyystilanne, sosiaalietuuksien leikkaukset ja veronkorotukset. Ensi vuonna reaalityulojen kasvu nopeutuu työllisyyden parantuessa ja verotuksen keventyessä.

Kulutus ei ole vielä lähtenyt kasvuun, sillä epävarmuus ja heikko luottamus talouteen ovat lisänneet säästämistä. Ennusteen mukaan kulutus alkaa kuitenkin kasvaa tuloja nopeammin, mikä vähentää säästämisastetta ja palauttaa sen kohti pitkän aikavälin keskiarvoa.

Investoinnit kasvussa – painopiste energiasiirtymässä ja puolustuksessa

Investoinnit kasvavat selvästi vuonna 2025 kahden heikon vuoden jälkeen. Rakentaminen, erityisesti asuntosektorilla, elpyy hitaasti, mutta nykyinen alhainen rakentamistaso luo kasvupotentiaalia tuleville vuosille. Energiasiirtymään ja uuden teknologian käyttöönottoon liittyvät investoinnit lisääntyvät nopeasti. Suomeen kohdistuu ennätysmäärä investointisuunnitelmia, joista moni on jo edennyt toteutusvaiheeseen. Mukana on sekä puhtaan energian tuotantoa että käyttöä edistäviä hankkeita. Puolustushankinnat, kuten hävittäjähanke, nostavat investointitasoa merkittävästi myös tulevina vuosina.

Työllisyys kääntymässä kasvuun

Työllisyystilanne on ollut alkuvuonna 2025 heikko, mutta tuotannon kasvun myötä sen odotetaan paranevan vuodesta 2026 alkaen. Työttömyysaste on vuonna 2025 noin 9,4 %, mutta laskee ensi vuonna 9,0 prosenttiin ja edelleen vuoden 2027 aikana. Työllisyysaste (20–64-vuotiaat) nousee ennusteen mukaan 77,3 prosenttiin.

Vaikka työllisyys ei ole vielä kasvanut, työvoiman määrä on lisääntynyt selvästi viime vuosina. Hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto tukevat työvoiman kasvua, mutta vaisu kysyntä on toistaiseksi näkynyt lähinnä työttömyyden nousuna.

Julkisen talouden näkymät ja velkasuhteen kehitys

Suomen talouden elpyminen viivästyy, ja verotulojen kehitys jää tänä vuonna vaimeaksi. Menojen kasvu pysyy maltillisena inflaation hidastumisen ja sopeutustoimien ansiosta, mutta korko- ja puolustusmenot jatkavat nousuaan. Julkisyhteisöjen alijäämä on 4,3 % BKT:stä, ja valtionhallinnon osuus siitä on 4,2 %, johtuen erityisesti puolustus- ja velanhoitomenojen kasvusta.

Kevään ja syksyn 2025 kehys- ja budjettiriihissä päätetyt sopeutustoimet alkavat vaikuttaa vuosina 2026–2027. Lisäksi Työllisyysrahasto nostaa työttömyysvakuutusmaksuja vuodesta 2026 alkaen. Talouskasvun odotettu kiihtyminen tukee verotulojen kasvua ja hillitsee sosiaalimenojen nousua. Alijäämä supistuu 3,6 prosenttiin vuonna 2026 ja 3,1 prosenttiin vuoteen 2029 mennessä.

Velkasuhde nousee tänä vuonna lähes 87 prosenttiin BKT:stä, johtuen syvistä alijäämistä ja valtion kassan muutoksista. Vuodesta 2026 alkaen velkasuhteen kasvu tasaantuu ja vakiintuu vuonna 2027, mutta kääntyy jälleen maltilliseen nousuun, ylittäen 90 % vuonna 2029.

Suomen julkisen talouden rakenteellinen epätasapaino – menojen ylittäessä pysyvästi tulot – aiheuttaa noin 2 %:n kestävyysvajeen suhteessa BKT:hen eli noin 7 miljardia euroa vuonna 2029. Tämä tarkoittaa, että julkinen talous ei ole tasapainossa edes suotuisassa suhdannetilanteessa, ja velkasuhde jatkaa kasvuaan.

Ennusteen keskeiset riskit

Kaupapoliittinen epävarmuus jatkuu, vaikka Yhdysvaltojen alustavat tullisopimukset ovat vähentäneet jännitteitä. Lopullisten sopimusten puuttuminen ja niiden epävarma toteutuminen voivat tuoda yllätyksiä. Geopoliittinen epävarmuus on edelleen suurta – Venäjän hyökkäyssodan pitkittyminen on talouskasvua heikentävä riski, kun taas Ukrainan jälleenrakennus voi tukea kasvua.

Euroopan puolustus- ja infrastruktuuri-investoinnit voivat toteutuessaan ylittää ennusteen oletukset ja vahvistaa sekä euroalueen että Suomen taloutta. Suomessa tuotanto on selvästi alle potentiaalin, mutta työvoiman kasvu, investointisuunnitelmien määrä ja puhtaan energian edullisuus tukevat mahdollisuuksia nopeampaan kasvuun.

Julkinen talous on herkkä suhdannevaihteluille: matalasuhdanteessa verotulot heikkenevät ja menot kasvavat, kun taas korkeasuhdanteessa alijäämä supistuu. Korkojen nousu on lisännyt valtion velanhoitokustannuksia, ja rahoitusmarkkinoiden epävarmuus voi heikentää työeläkerahastojen tuottoja. Viime vuosina julkinen talous on kohdannut useita negatiivisia yllätyksiä, kun taas positiiviset yllätykset ovat jääneet vähäisiksi.

(VM, taloudellinen katsaus, syksy 2025)

Kuntatalouden kehitys

Kuntatalouden kehitys vuosina 2024–2029

Vuonna 2024 kuntatalouden tila heikkeni edellisvuoteen verrattuna. Tämä näkyi muun muassa vuosikatteen, tilikauden tuloksen sekä toiminnan ja investointien rahavirran heikentymisenä. Investointitaso pysyi korkeana, eikä käyttötuloilla kyetty kattamaan nettoinvestointeja. Toiminnan ja investointien rahavirta painui 365 miljoonaa euroa negatiiviseksi, ja kuntien yhteenlaskettu lainakanta kasvoi noin 600 miljoonalla eurolla, nousten 20,5 miljardiin euroon.

Vuonna 2025 kuntatalouden tilan ennakoidaan edelleen heikkenevän. Toimintakuluja kasvattavat erityisesti kunta-alalle sovitut palkankorotukset sekä vuoden alussa voimaan tullut TE-palvelu-uudistus. Uudistuksen myötä kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä. Samalla kuntien rahoitusvastuu työttömyysetuuksista laajeni. Tämä tekee kuntataloudesta aiempaa suhdanneherkemmän, sillä työllisyyskehitys vaikuttaa nyt sekä tuloihin että menoihin. Pitkittyneet työttömyysjaksot lisäävät kuntien maksuosuutta työttömyysetuuksista, ja työllisyyden alueelliset erot voivat kasvattaa kuntien välisiä taloudellisia eroja.

Vaikka TE-uudistus laajentaa kuntien tehtäviä, peruspalvelutuotannon painopiste säilyy koulutus- ja sivistyssektorilla. Kokonaispalvelutarve tällä sektorilla on kuitenkin laskussa syntyvyyden alenemisen vuoksi.

Valtionosuudet kasvavat vuonna 2025 TE-uudistuksen myötä, mutta kasvua hillitsevät muun muassa sote-siirtoon liittyvät tarkistukset, hallitusohjelman mukainen indeksisäästö sekä väestötekijöiden muutokset, erityisesti lapsimäärän väheneminen. Lisäksi verotulomenetysten korvausten vähennys pienentää valtionosuuksia, vaikka verotulojen ennakoidaan kasvavan vastaavasti. Verotulojen kehitys on kuitenkin ollut alkuvuonna vaimeaa, ja ennusteita on jouduttu tarkistamaan alaspäin. Verotulot jäävät lähes edellisvuoden tasolle.

Vuonna 2025 vuosikate supistuu, mutta sen arvioidaan riittävän kattamaan poistot. Tilikauden tulos on niukasti positiivinen, mutta siihen vaikuttaa kertaluonteinen satunnainen tuotto, joka ei toistu tulevina vuosina. Toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan heikkenevän -1,1 miljardiin euroon.

Ennusteet vuosille 2026–2029

Kuntatalousohjelman mukaan toiminnan ja investointien rahavirta heikkenee edelleen vuonna 2026, ollen -1,4 miljardia euroa. Toimintakate heikkenee 4,7 %, kun toimintakulut kasvavat ja toimintatuotot vähenevät. Henkilöstökustannusten kasvu on keskeinen kulujen nousun taustatekijä. Keväällä 2025 sovittu palkkaratkaisu nostaa työvoimakustannuksia 3,2 % vuonna 2026 ja 3,9 % vuonna 2027. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028, johtuen sopimuskorotusten ajoituksesta ja palkkausjärjestelmien kehittämishajelmasta.

Peruspalvelujen hintaindeksin ennustetaan olevan 3,5 % vuonna 2026 ja keskimäärin 3,3 % vuosina 2027–2029. Valtionosuuksien kasvua hidastavat pysyvät leikkaukset, indeksijarru sekä sote-siirtoon liittyvät taakautuvat vähennykset vuoteen 2027 saakka.

Verotulojen ennustetaan kasvavan 5,2 % vuonna 2026 suhdannetilanteen kohentuessa, ja tasaantuvan hieman alle 4 % vuosina 2027–2029. Vuoden 2026 toimintatuottoja pienentävät sote-kiinteistöjen vuokrasopimusten päätyminen ja niiden uudelleen neuvottelut.

Painelaskelman mukaan kuntien tulot eivät riitä kattamaan kasvavia menoja, eikä vuosikate riitä nettoinvestointeihin tulevina vuosina. Investointitaso pysyy korkeana, vaikka kuntakohtaiset erot ovat suuria. Toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan olevan -1,4 miljardia euroa vuonna 2026 ja -1,5 miljardia euroa vuonna 2027. Vuonna 2028 tilanne paranee hieman, kun indeksijarru ja sote-uudistuksen määräaikaiset vähennykset poistuvat. Rahavirta jää kuitenkin edelleen negatiiviseksi: -1,2 miljardia euroa vuonna 2028 ja -1,0 miljardia euroa vuonna 2029. Lainakannan arvioidaan kasvavan 26,5 miljardiin euroon vuoteen 2029 mennessä, ja korkomenojen kasvu jatkuu.

Kestävyyden näkymät

Kuntatalouden kestävyyteen vaikuttavat jatkossa erityisesti kuntien kyky hallita työvoimakustannuksia, sopeuttaa investointeja sekä hyödyntää digitalisaatiota ja uusia teknologioita palvelutuotannossa. Väestörakenteen muutos, kaupungistuminen ja vihreä siirtymä lisäävät investointitarpeita, mutta edellyttävät samalla rakenteellisia uudistuksia. Tulojen ja menojen epätasapaino vaatii kuntien omia sopeutustoimia ja

tiukkaa talouskuria. Palvelut ja palveluverkko on sopeutettava tulorahoitukseen, mikä voi johtaa veronkorotuspaineisiin erityisesti kunnallisverotuksessa.

Kuntatalouden kehitysarvion taustalla oleva kokonaistaloudellinen ennuste sisältää merkittäviä riskejä. Suhdanteet vaikuttavat verotuloihin ja työllisyyteen, ja kuntien menot voivat jäädä arvioitua pienemmiksi vain, jos palveluverkkoa ja toimintaa onnistutaan sopeuttamaan vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta. Mikäli sopeutustoimet epäonnistuvat tai menot kasvavat ennakoitua enemmän, esimerkiksi sote-kiinteistöjen vuokrien osalta, kuntatalouden tilanne voi heikentyä entisestään.
(VM, Kuntatalousohjelma vuodelle 2026, syksy 2025)

Kontiolahden talouskehitys

Vuonna 2024 Kontiolahden kunnan taloudellinen tilanne heikkeni, kun sote-uudistukseen liittyneet väliaikaiset tulokertymää vahvistaneet vaikutukset poistuivat ja kunnassa toteutettiin mittavia investointeja. Vuonna 2023 saatiin vielä verotuloja sote-uudistusta edeltäneiden korkeampien veroprosenttien mukaisesti ns. verohännän kautta. Koko maan tasolla näiden verohäntien vaikutus oli 1,4 miljardia euroa, ja Kontiolahden osalta noin 3,5–4,0 miljoonaa euroa. Sote-uudistukseen liittyvän valtionosuuksien tarkistuksen myötä valtionosuuksien taso aleni vuoden 2024 alusta 11 miljoonalla eurolla. Ilman kertaluonteisia eriä kunnan tilikausi olisi ollut alijäämäinen jo vuonna 2023. Lisäksi vuoden 2024 loppupuolella virheellisesti tehty kunnallisveron ryhmäosuuden oikaisu käänsi vuoden 2024 tilikauden ylijäämäiseksi. Tämä johti siihen, että kunnallisveroa kertyi kalenterivuonna 2024 ennakoitua enemmän, ja vastaavasti kunnallisveroa kertyy vuonna 2025 vähemmän.

Verotulojen ja valtionosuuksien alentuessa merkittävästi vuodelle 2024 kohdistui lisäksi menoihin kasvupainetta kunta-alan sopimusten mukaisten palkankorotusten, kustannustason muutosten sekä uusien tehtävien mukanaan tuomien velvoitteiden kasvun myötä. Vuoden 2025 alusta lukien TE-palveluiden järjestämistä vastaavien siirtymien kunnien vastuulle kasvattaa talouteen kohdistuvaa sopeutustarvetta, koska siirtyvät menot ovat kunnan saamaa valtionosuutta suuremmat. Myös uudistuksen jälkeen työttömyysturvan rahoitusvastuu säilyy kuntakohtaisena ja kunnat vastaavat työttömyysturvan rahoittamisesta omarahoitteisesti. TE-uudistus laajensi kunnan vastuita työttömyysturvan rahoittamisessa. Kunnan vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta koskee työmarkkinatuen lisäksi myös peruspäivärahaa sekä perusosan suuruisia osuuksia ansiöpäivärahasta. Lisäksi kunnan rahoitusvastuu alkaa aiemmasta työttömyyden vaiheesta kuin ennen.

Vuoden 2023 aikana alettiin sopeuttamaan kunnan menorakennetta. Vuoden 2024 aikana toteutettiin toiminnallisia ja rakenteellisia uudistuksia sekä uusista menoista lisäämistä toimista pidättäytyttiin. Vuoden 2023 alussa perustettiin talous- ja strategiatyöryhmä, jonka tarkoituksena oli valmistella tulevien vuosien talouden linjauksia sekä kuntastrategian päivittämistä. Kunnanvaltuusto hyväksyi päivitetyn kuntastrategian kokouksessaan 11.11.2024 § 58. Päivitetyn kuntastrategian tavoitteeksi asetettiin kestävä ja terve kuntatalous. Lisäksi strategia sisältää henkilöstöjohtamiseen ja kunnan toimintaan liittyviä tavoitteita.

Talous- ja strategiatyöryhmä työskenteli tiiviisti vuoden 2024 aikana. Työryhmän esityksestä kunnanhallitus asetti talousarvion valmistelun yhteydessä osastokohtaiset säästötavoitteet vuodelle 2025 tehtävään talousarviovalmisteluun. Lisäksi linjattiin investointitaso alentamisesta kestäväksi tasolle, velkaantumiseen liittyvien riskien kasvun, korkotason nousun ja korkean investointitaso menojen lisäävien vaikutusten rajoittamiseksi. Tehtyjen sopeutustoimien, toiminnan tarkastelun ja tehostamisen kautta on Kontiolahden kunnan talouden tilanne heikentynyt arvioitua vähemmän. Kunnan nettomenot alenivat 3 % eli 1,4 miljoonalla eurolla vuonna 2024. Nettomenojen alentumiseen toki vaikuttivat vuonna 2024 toteutuneet normaalia talousarviovuotta suuremmat metsänmyyntitulot. Lisäksi kunnan lainakanta kääntyi laskuun vuoden 2024 aikana ollen 59,7 miljoonaa euroa vuoden lopussa, kun se vuotta aiemmin oli 63,3 miljoonaa euroa.

Vaikka kunnan talous oli vuonna 2024 ennakoitua parempi, vuosikate heikkeni edellisvuoteen nähden 0,5 miljoonalla eurolla samalla kuin poistot kasvoivat 0,2 miljoonalla eurolla. Kontiolahden suuret rakennusinvestoinnit saatiin päätökseen vuoden 2023 lopussa. Mittaviin investointeihin kohdistuvat poistot vaikuttavat käyttötalouden suunnitteluun myös tulevaisuudessa. Talouden liikkumavara on niukka ja sen kehitykseen liittyy edelleen paljon epävarmuustekijöitä. Vuoden 2025 talousarvio on noin 1,2 milj. euroa alijäämäinen talousarviomuutoksien jälkeen ja se sisältää talouden sopeutustoimenpiteitä noin 1,5 miljoonalla eurolla.

Vuodelle 2025 tehty veronkorotus tuo vuositasolla tuloja lisää noin 1,2 miljoonaa euroa. Loppuvuoden talouden toteutumaan liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä. Toteutumaan liittyy epävarmuustekijöitä muun muassa verotulojen kehityksen osalta.

Vuonna 2026 toimintakatteen arvioidaan kasvavan 3,6 prosenttia muutettuun talousarvioon verrattuna. Toimintakatteen kasvuun vaikuttavat vuonna 2026 toteutuvat työ- ja virkaehtosopimuksen mukaiset palkankorotukset, yleinen kustannustason nousu sekä perusopetukseen kohdistuvat hallitusohjelmanmukaiset lisävelvoitteet. Vuonna 2026 ulkoiset toimintakulut kasvavat 2,8 prosenttia verrattuna muutettuun talousarvioon.

Taloussuunnitteluvuosien osalta vuoden 2027 toimintakulut (ulkoiset) kasvavat noin 1,7 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen ja vuoden 2028 osalta noin 2,0 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Kasvua selittävät muun muassa suunnitelmakaudella toteutuvat palkankorotukset ja yleinen kustannustason nousu.

Kokonaisuutena taloussuunnitelmakausi 2026–2028 on jäämässä alijäämäiseksi, mutta kumulatiivista ylijäämää arvioidaan olevan taloussuunnittelukauden lopussa 15,3 miljoonaa euroa. Sopeuttamistoimenpiteitä on jatkettava toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi myös tulevina vuosina.

Talousarviota valmistellaan kunnissa useiden muutosten ja epävarmuustekijöiden keskellä, minkä vuoksi tulevat vuodet tulevat olemaan taloussuunnittelun osalta haasteellisia.

Keskeiset muutokset toiminnassa

Kestävä ja terve kuntatalous

Vuosi 2025 on ollut tähän mennessä haasteellinen kestävän ja terveen kuntatalouden näkökulmasta. Asetettuja säästötoimia ovat haastaneet palkankorotukset, laajenevat velvollisuudet, yleinen taloustilanne ja sen vaikutukset työllisyyteen. Haasteet tulevat jatkumaan myös tulevina vuosina. TE- palvelut siirtyivät kuntien hoidettavaksi vuoden 2025 alusta. Muutoksen vaikutukset tulevat näkymään tulevien vuosien aikana, kun TE-palveluiden rahoitus tulee laskemaan. Rahoituksen muutosta tullaan seuraamaan aktiivisesti. Vuoden 2025 aikana tehtävä Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen tulee vaikuttamaan myös kunnan talouteen. Yhtiöittämisen vaikutuksia päästää arvioimaan tarkemmin vuoden 2025 lopun aikana, kun neuvottelut kiinteistöjen vuokrista on saatettu loppuun hyvinvointialueen kanssa.

Käyttötalouden sopeuttamista ja toiminnan tehostamista tulee jatkaa tulevina vuosina. Kunnan veroprosentteihin ei esitetty muutoksia, eikä sitä koeta kannattavaksi myöskään lähitulevaisuudessa kunnan kilpailukyvyn turvaamiseksi Joensuun seudulla. Sopeuttamistoimenpiteiden tarkastelu on jatkettava kestävän ja terveen kuntatalouden turvaamiseksi.

Kontiolahden suuret rakennusinvestoinnit saatiin päätökseen vuoden 2023 lopussa. Suurien rakennusinvestointien seurauksena kunnan lainakanta tulee olemaan korkea taloussuunnitelmakaudella. Mittaviin investointeihin kohdistuvat poistot vaikuttavat merkittävästi tulevina vuosina käyttötalouden suunnitteluun.

Loistavin asenne

Jatkamme hyvää työntekijäkokemusta vahvistavaa työtä. Kunnassa tehdään tavoitteellista työskentelyä henkilöstön pitovoiman ja saatavuuden varmistamiseksi mm. vahvistamalla esihenkilötyö- ja johtamisosaamista. Vahvistamme jatkuvaa ja ketterää henkilöstön osaamisen kehittymistä ja henkilöstön uudistumista toiminnan uudistuviin tarpeisiin ja muuttuviin toimintaympäristöihin.

Lähivuosien ennusteet kuntataloudesta yleisesti, ja myös Kontiolahden kunnan osalta, ovat merkittävästi kireämmät kuin aiemmin, mikä tarkoittaa kunnan tuottamien palveluiden ja samalla myös henkilöstöresurssin tarkastelua muuttuneessa taloustilanteessa. Eläkepoistuman ja muun luontaisen henkilöstöpoistuman yhteydessä kunnan henkilöstön tehtävärakenteiden muutostarpeisiin tulee kiinnittää huomiota organisaation muuttuvien sisäisten tarpeiden ja ulkoisen toimintaympäristön muutosten näkökulmasta tarkastellen kriittisesti mahdollisten rekrytointien tehtäviä ja ammattinimikkeitä.

Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö

Kasvatus, koulutus ja vapaa-aikapalvelujen organisoimisesta sekä kunnan elinvoiman huolehtimisesta on tullut kunnan keskeisempiä tehtäviä hyvinvointialueiden aloitettua toimintansa. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus edistävät hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osaamista ja sivistystä.

Toimivia yhteistyömalleja hyvinvointialueen toimijoiden ja kunnan tarjoamien palvelujen välillä kehitetään edelleen. Lasten ja nuorten mielenterveyden pulmiin ja oirehtimiseen tulisi kyetä vastaamaan ennakoivasti. Hyvinvointialueen opiskeluhoitopalvelujen toteutuminen Kontiolahdella on huolestuttanut koulupsykologipalvelujen osalta, ja lakisääteisen mitoituksen toteutumista tulee seurata edelleen.

Perusopetuksen valtakunnalliset keskeiset muutokset ja painopisteet vuonna 2026 ovat oppimisen tuen uudistus, liikunnallisen elämäntavan edistäminen sekä osaamistakuu eli riittävien perustaitojen varmistaminen kaikille. Hallitusohjelman mukaisesti perusopetuksessa on keskityttävä perustaitojen ja -valmiuksien parantamiseen antamalla lisää aikaa ja työrauhaa opettajille ja oppilaille. Jokaisella peruskoulun päättävällä nuorella on oltava riittävät perustiedot ja -taidot toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen tuntimäärää on lisätty kolmella vuosiviikkotunnilla vuosiluokille 1–3 luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. Tällä pyritään vastaamaan oppimistulosten laskevan suuntauksen pysäyttämiseen.

Perusopetuksen tärkeä painopiste on elokuussa 2025 voimaan astuneen oppimisen tuen uudistuksen toimeenpano ja sisäistäminen jokaisessa koulussa. Oppimisen tuen lainsäädäntöä ja sitä myöten opetussuunnitelman perusteita ja opetussuunnitelmia on uudistettu. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan oikeutta saada tarvitsemiaan tukimuotoja ja tukitoimia opetukseen osallistumiseksi, opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi sekä perusopetuksen oppimäärän suorittamiseksi.

Kontiolahden perusopetuksen oppilasmäärä on kääntynyt laskuun ja suuntaus jatkuu tällä hetkellä ennustettavissa olevasti vuoteen 2031. Perusopetuksessa alakouluikäisten määrän väheneminen johtuu alentuneesta syntyvyydestä ja muuttovoiton hiipumisesta. Yläkouluikäisten määrä kasvaa ennusteiden mukaan vuoteen 2027 asti. Luokanopettajan virkojen ja muun henkilöstön määrän kehitystä suhteessa vähenevään oppilasmäärään seurataan, ja henkilöstörakenteen suhteuttaminen oppilasmäärään pyritään lähivuosina ratkaisemaan eläköitymisen kautta. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoa ja sen pedagogista tarkoituksenmukaisuutta tarkastellaan ja arvioidaan suhteessa vähenevään oppilasmäärään.

Valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivitys on käynnistynyt Opetushallituksessa vuonna 2025. Sen taustalla on vuoden 2025 alussa voimaan tullut varhaiskasvatustlain muutos, jonka myötä kunnilta on poistunut velvoite laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma. Päivityksessä tarkastellaan perusteiden kaikkia lukuja, ja sen tavoitteena on valtakunnallisen ohjauksen selkiyttäminen. Päivitetty suunnitelma otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa.

Kunnan väestöennusteiden mukaan varhaiskasvatuksen tarve pysyy lähes ennallaan vuoteen 2045 saakka. Varhaiskasvatuksessa yksityisen päivähoiton osuus on vähentynyt ja kunnallisen osuus kasvanut yksityisten palveluntuottajien lopetettua toimintansa. Varhaiskasvatuspalveluissa ennustetaan jatkuvan kehityksen, jossa lapset tuodaan aiempaa nuorempina palveluihin. Varhaiskasvatuspalvelut ovat kapasiteetiltaan lähes täyskäytössä.

Varhaiskasvatuspalvelujen tarpeen muutokset syntyvyyden, lainsäädännön, työllisyystilanteen tai kotihoitontuen käytön muuttuessa luo epävarmuutta palvelutarpeen kysynnän ennakoimiseen. Palveluiden tarjontaan vaikuttaa kunnallisen tarjonnan lisäksi yksityisten palveluntuottajien tarjonta. Varhaiskasvatuspalveluissa on varauduttava lapsimäärän muuttumiseen nopeallakin aikataululla.

Kontiolahden lukio on tehostanut markkinointia houkutellakseen opiskelijoita kunnan lukioon, erityisesti ammatillisen koulutuksen ja Joensuun lukioiden vetovoiman kasvaessa. Vuonna 2025 lukion aloituspaikat tulivat täyteen, lukiokoulutuksen aloitti 73 opiskelijaa. Nykyinen opiskelijamäärä, 185 opiskelijaa, mahdollistaa laajan kurssivalinnan ja toimivat ryhmäkoot.

Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö

Strateginen yleiskaava ohjaa kunnan maankäytön suuria linjoja sekä tukee kunnan strategisia linjauksia. Strateginen yleiskaava määrittelee kunnan maankäytön tulevat kehittämisen painopisteet ja suunnat. Kaavan tavoitevuosi on 2040 ja aikajänne on yhdenmukainen seudullisten ja maakunnallisten suunnitelmien kanssa. Kunnan maapoliittiset ohjeet ohjaavat myös maankäytön prosesseja.

Joensuun seudun yleiskaavoitusta jatketaan viiden kunnan yhteistyönä luonnosvaiheeseen saakka, painottaen seudun elinvoimaisuuden vahvistamista. Kunnan elinvoimaisuutta edistetään saattamalla Vellamon alueen asemakaavoitus loppuun. Kontiolahden ulkoilukeskuksen kehittämistä jatketaan yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Tavoitteenamme on luoda, ylläpitää ja kehittää Kontiolahdesta houkutteleva ympäristö niin nykyisille kuin tulevillekin asukkaille ja yrityksille. Kontiolahti on profiloitunut liikuntaa arvostavaksi ja siihen kannustavaksi kunnaksi. Uusia liikuntapaikkoja rakennetaan tulevaisuudessa kestäväen kuntatalouden puitteissa. Olemassa olevaa liikuntapaikkaverkkoa kunnossapidetään tehokkaasti.

Lähimetsien virkistysarvoja ylläpidetään. Ympäristö- ja maa-aineslupien valvonnassa otetaan esille ilmastönäkökohdat. Ilmasto-ohjelman ja sen varautumissuunnitelman esittämiä toimenpiteitä tuetaan eri hallinnon alueilla. Ilmastotoimiin kannustetaan alueen yrityksiä ja kuntalaisia. Toteutamme ja suunnittelemme uusia luonnon ennallistamis- ja vesiensuojeluhankkeita ennallistamisasetuksen velvoittamana.

Vuonna 2026 kunnan elinvoimaisuutta halutaan edistää kasvua ja asennetta vahvistavilla toimenpiteillä. Kunnan asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, niihin vaikuttavien toimenpiteiden seuranta sekä terveyden ja hyvinvoinnin tarpeisiin vastaaminen hyvinvointisuunnitelman täytäntöönpanon keinoin on keskeistä.

Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö

Kunnan perustehtäväksi on noussut vahvemmin elinvoiman edistäminen ja elinkeinojen kehittäminen. Kunta on ottanut vahvaa roolia yritysten toimintaedellytysten turvaamisessa ja pyrkii vahvistamaan entisestään yritysten toimintaympäristöjen vetovoimaisuutta.

Kontiolahdella yritysneuvontaa ja yrityskehittämistä tarjotaan paikallisena palveluna. Kontiolahden kunta tekee tiivistä yhteistyötä elinkeinojen kehittämisessä Joensuun seudulla. Joensuun seudun kunnat osallistuvat elinkeinohankkeiden ideointiin, valintaan ja rahoittamiseen. Hankkeiden tavoitteena on parantaa elinkeinotoiminnan edellytyksiä Joensuun seudulla.

Kunnan kahden tytäryhtiön, Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n ja Kontionloikka Oy:n, keskeisin tehtävä on yritysten kasvun ja kehittämisen mahdollistaminen. Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n ensisijaisena tehtävänä on rakennuttaa ja vuokrata toimitiloja yrityksille kunnan alueella. Yhtiö etsii aktiivisesti toimitilaratkaisuja yrityksille. Kontionloikka Oy toimii kehittämissyhtiönä, jonka toimialaan kuuluvat yritysten kasvun edistäminen, elinkeinotoiminnan kehittäminen ja maksuttomien julkisten yrityspalvelujen tuottaminen kunnan alueella toimiville yrityksille sekä paikallisen matkailun kehittäminen ja matkailuinvestointien edistäminen. Kontionloikka Oy tuottaa asiakaslähtöisiä, tehokkaita ja nopeasti saatavilla olevia elinkeinopalveluita.

Kunta edistää asukkaiden hyvinvointia ja kunnan elinvoimaisuutta onnistuneilla työllistämistoimenpiteillä. Työllistämässä painopiste on nuorten työttömyyden ehkäisemisessä ja vähentämisessä sekä työnhakijoiden työllistymisen ja palveluihin ohjaamisen nopeuttamisessa. Onnistuneilla työllistämistoimenpiteillä edistämme suoraan kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaisuutta. Työttömyysasteemme on maakunnan alhaisin, mutta kokonaisuutena valtakunnan keskiarvon tasolla. Vuonna 2026 kunta on vahvasti mukana seudullisessa kuntayhteistyössä ja hankeyhteistyössä kehittämässä palveluprosesseja ja työllistämistoimia, joilla edistetään työvoiman saatavuutta, ennaltaehkäistään työttömyyden pitkittymistä ja kuntien työttömyysturvakustannusten syntymistä.

3 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN PERUSTELUT

Vuoden 2026 talousarviosuunnittelun pohjalla oli pääosin alkuperäinen talousarvio vuodelle 2025, jonka päälle oli huomioitu virka- ja työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset sekä osastojen välttämättömät lisämäärärahatarpeet pitäen sisällään perusopetukseen kohdistuvat lakisääteiset uudet velvoitteet.

Toimintatuotot (ulkoiset ja sisäiset) ovat 24,6 miljoonaa euroa. Toimintatuotot pysyvät lähes edellisvuoden tasolla. Toimintatuottojen muutos on -0,1 % vuoden 2025 muutettuun talousarvioon verrattuna.

Toimintakulut ovat 72,7 miljoonaa euroa. Toimintakulut ovat 1,7 miljoonaa euroa (2,3 %) suuremmat kuin vuoden 2025 muutetussa talousarviossa. Toimintakulujen kasvu muodostuu suurimmalta osin henkilöstöku- lujen ja palveluiden ostojen noususta.

Vuonna 2026 toimintakate on 48,2 miljoonaa euroa. Toimintakate kasvaa eli nettomenot kasvavat 1,7 mil- joonaa euroa (3,6 %) verrattuna vuoden 2025 muutettuun talousarvioon.

3.1 TULOOPERUSTEET

Verotulot

Kunnallisvero

Kontiolahden kunnan verotulojen kehitys oli positiivista vuosina 2019–2022. Vuoden 2022 lopun tilanteessa tarkasteltuna viiden vuoden aikana verotulojen kasvu on ollut keskimäärin 4,0 prosentin luokkaa vuosittain. Vuonna 2023 sote-uudistuksen takia verotulot laskivat noin 47 prosenttia. Vuonna 2024 kunnallisverotulojen kasvu koko maassa oli ennakkolisten tietojen mukaan 5,9 %, kun Kontiolahdella kunnallisverotulojen muutos oli 5,0 %. Talousarvion mukaan vuoden 2025 kunnallisverotuloksi arvioidaan 29,0 miljoonaa euroa. Alku- vuonna ennakoitiin, että kunnallisverokertymä voisi ylittää talousarvion, mutta ennuste on heikentynyt vuo- den aikana. Ennusteen muutosta selittää sekä arvioitua heikompi palkkasumman kehitys koko maan tasolla että kuntaryhmän jako-osuuteen tehdyt oikaisut vuoden 2024 ja 2025 osalta. Lopulliseen vuoden 2025 to- teutumaan vaikuttaa paitsi loppuvuoden verokehitys koko maan tasolla, myös verotilityksiin vuoden 2024 valmistuvan verotuksen perusteella tehtävät oikaisut valtion ja kuntaryhmän jako-osuuden osalta sekä kun- taryhmän sisällä yksittäisten kuntien osalta.

Vuoden 2026 kunnallisveron tuottoon vaikuttavat sekä yleinen tulo- ja työllisyyskehitys että veroperuste- muutokset. Näihin muutoksiin kuuluvat muun muassa pieni- ja keskituloisten ansiotuloverotuksen keventä- minen, työtulovähennyksen lapsikohtaisen korotuksen lisääminen sekä työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksu- jen vähennyskelpoisuuden poistaminen. Nämä muutokset on otettu huomioon kunnallisveron kertymäarvi- oissa. Veroperustemuutosten vaikutukset kuntien verotuloihin kompensoidaan kunnille nettomääräisesti.

Kuntaliiton 23.9.2025 tekemän arvion mukaan koko maan tasolla kunnallisverotilitykset kasvavat 6,1 % ku- luvaan vuoteen nähden. Verotulokertymän kasvua selittää osaltaan vuodelle 2025 kohdistuvat aiempaa ve- rovuotta koskevat oikaisut, jotka vaikuttavat vuoden 2025 vertailulukuun. Vuonna 2027 verotulojen arvioi- daan kasvavan koko maan tasolla 3,8 % ja 4,5 % vuonna 2028.

Kontiolahden kunnallisverokertymäksi vuodelle 2026 arvioidaan 30,9 miljoonaa euroa, 32,0 miljoonaa euroa vuodelle 2027 ja 33,4 miljoonaa euroa vuodelle 2028. Arviot ovat laskettu nykyisillä veroperusteilla (8,8 %).

Kiinteistöverot

Kontiolahden kiinteistöveroprosentit ovat keskiarvon alapuolella verrattuna koko maahan ja Pohjois-Karjalaan. Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2025 arviotiin 3,7 milj. euroa. Kiinteistöveron osuus kunnan verotuloista on noin 10,6 % vuonna 2025.

Kiinteistöverotuksen kokonaisuudistus on valmistelussa. Uudistuksen taustalla on tarve päivittää nykyiset verotusarvot, jotka perustuvat vanhentuneisiin määräytymisperusteisiin eivätkä enää kuvaa riittävästi rakennusten ja maa-alueiden välisiä hintaeroja. Tavoitteena on kehittää arvostamisjärjestelmä, joka on aiempaa selkeämpi, läpinäkyvämpi ja helpommin ajantasaisena pidettävä. Uudistuksella ei pyritä muuttamaan kiinteistöverotuksen kokonaistasoa. Tämän vuoksi veroprosenttien vaihteluvälejä tarkistettaisiin siten, että kunnat voivat määrittää kiinteistöveroprosenttinsa niin, että verokertymä säilyy ennallaan. Hallituksen vuoden 2025 puoliväliriihen linjauksen mukaan uudistus toteutetaan kohtuullisesti kiinteistönomistajien näkökulmasta. Linjaukseen sisältyy myös uudistuksen vaiheittainen käyttöönotto sekä rajoitukset kiinteistöveron määrän kasvulle.

Vuoden 2026 kiinteistöveron tuotoksi on arvioitu 3,7 miljoonaa euroa alla esitettyjen veroperusteiden mukaisesti.

Kontiolahden kiinteistöveroprosentit vuodelle 2026 (suluissa ala- ja ylärajat):

- yleinen kiinteistövero 1,03 % (0,93–2,00 %)
- maapohjan kiinteistövero 1,30 % (1,30–2,00 %)
- vakituinen asuinrakennus 0,45 % (0,41–1,00 %)
- muu asuinrakennus 1,00 % (0,93–2,00 %)
- voimalaitos 3,10 % (0,93–3,10 %)
- yleishyödylliset yhteisöt 0 % (0,00–2,00 %)
- rakentamaton rakennuspaikka ei käytössä (2,00–6,00 %)

Taloussuunnittelukaudella kiinteistöverojen arvioidaan pysyvän vuoden 2026 tasolla.

Yhteisövero

Vuonna 2025 kuntaryhmän jako-osuus on 23,65 %. Vuonna 2026 kuntaryhmän jako-osuudeksi on arvioitu 22,84 %.

Yhteisöveron kertymäarvio on heikentynyt vaimean suhdannetilanteen johdosta vuonna 2025. Kuntaliitto 23.9.2025 tekemän arvion mukaan koko maan tasolla vuoden 2025 yhteisöverokertymä alenee 8,4 % edelliseen vuoteen nähden. Vuonna 2026 yhteisöverokertymän on arvioitu kasvavan 5,6 %. Taloussuunnittelukaudella yhteisöveron kasvuksi on arvioitu 5,8 % vuonna 2027 ja 5,0 % vuonna 2028.

Kontiolahden kunnan osuus kunnille tilitettävistä yhteisöveroista vuonna 2025 on 0,16 %. Kunnan verovuoden jako-osuus on kahden viimeksi valmistuneen verotuksen tietojen perusteella laskettujen jako-osuuksien keskiarvo.

Kontiolahden kunnan yhteisöverokertymäksi vuodelle 2026 arvioidaan 2,59 miljoonaa euroa, vuodelle 2027 2,79 miljoonaa euroa ja vuodelle 2028 2,89 miljoonaa euroa. Yhteisöveron osuus kunnan verotuloista on noin 6,4 % vuonna 2025.

Verotulot	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnallisvero	27 288	29 000	30 900	32 000	33 400
Kiinteistövero	3 665	3 700	3 710	3 710	3 710
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 330	2 240	2 590	2 790	2 890
	33 283	34 940	37 200	38 500	40 000

Taulukko 3. Verotulojen määrät verotulolajeittain.

Valtionosuudet

Vuoden 2026 valtionosuusarvio perustuu valtion talousarvioehdotukseen ja Kuntaliiton sekä Valtiovarainministeriön ennakkollisiin valtionosuuslaskelmiin.

Vuoden 2026 peruspalvelujen valtionosuuksien kokonaismääräksi on arvioitu 3,55 miljardia euroa koko maan tasolla. Tämä merkitsee noin 185,5 miljoonan euron kasvua verrattuna vuoden 2025 varsinaiseen talousarvioon.

Valtionosuuteen sisältyy 3,5 prosentin indeksikorotus (111,1 milj. euroa). Hallitusohjelman mukaisesti indeksikorotukseen tehdään kuitenkin vuosina 2024–2027 yhden prosenttiyksikön vähennys, mikä pienentää valtionosuutta 31,6 miljoonalla eurolla vuonna 2026.

Valtionosuuden tasoon vaikuttavat useat erät, joista osa lisää ja osa vähentää sen määrää. Tehtävämuutokset kasvattavat valtionosuuden nettotasoa 69 miljoonalla eurolla. Merkittävimmät lisäykset liittyvät oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistukseen (53,5 milj. euroa), perusopetuksen kolmen vuosiviikkotunnin lisäämiseen (12,0 milj. euroa), yksityisten opetuksen järjestäjien kotikuntakorvausten nostoon 100 prosenttiin (6,4 milj. euroa), kotihoidontuen Norjan mallin käyttöönottoon (1,2 milj. euroa). Valtionosuuden tasoa puolestaan vähentävät kuntien työllistämismuutosten kumoaminen 57 vuotta täyttäneiden työttömien työnhakijoiden osalta (2,2 milj. euroa), työnhakijan palveluprosessin keventäminen (0,7 milj. euroa), esi- ja perusopetuksen tuen asiakirjojen vähentäminen sekä työttömyysturvaan liittyvän muistutusvelvoitteen kumoaminen (yhteensä alle 1 milj. euroa).

Vuonna 2026 peruspalvelujen valtionosuuteen sisältyy useita määräaikaista ja pysyviä muutoksia, jotka vaikuttavat sen tasoon. Ensinnäkin valtionosuutta vähennetään määräaikaista noin 21,8 miljoonalla eurolla kuntien tehtävien ja velvoitteiden purkamiseen liittyen. Lisäksi vuoden 2023 tulojen ja kustannusten tasaus hyvinvointialueiden ja kuntien välillä aiheuttaa noin 167 miljoonan euron määräaikaista vähennyksen. Vuodelle 2024 tehty 192 miljoonan euron määräaikaista lisäys huomioidaan vuonna 2026 osittain takaisinperintänä, joka vähentää valtionosuutta 64 miljoonalla eurolla. Uutena pysyvänä vähennyksenä otetaan huomioon hallituksen kasvutoimien rahoitukseen liittyvä 75 miljoonan euron leikkaus.

Valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistuksen vaikutus vuodelle 2026 on noin 127,5 miljoonaa euroa valtionosuutta lisäävä.

Edellä mainittujen lisäksi valtionosuuden laskentaan vaikuttavat tekniset ja lakisäätöiset muutokset, joiden yhteisvaikutus on nettomääräisesti -13,4 miljoonaa euroa. Merkittävin valtionosuuden tasoa nostava tekijä on väestömäärän ja laskentatekijöiden muutos, joka kasvattaa valtionosuutta 12,8 miljoonalla eurolla. Eniten valtionosuutta vähentää perustoimeentulotuen kuntien rahoitusosuuden muutos, joka laskee valtionosuutta 17,6 miljoonalla eurolla.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti on 25,73 vuonna 2026.

Valtionosuuksiin sisältyvät veroperustemuutosten kompensatiot esitetään valtion talousarviossa valtionosuuksista omalla momentillaan. Vuonna 2026 verotulomenetysten korvaukset ovat yhteensä 534 miljoonaa euroa. Korvausten taso alenee nettomääräisesti 6,5 miljoonaa euroa.

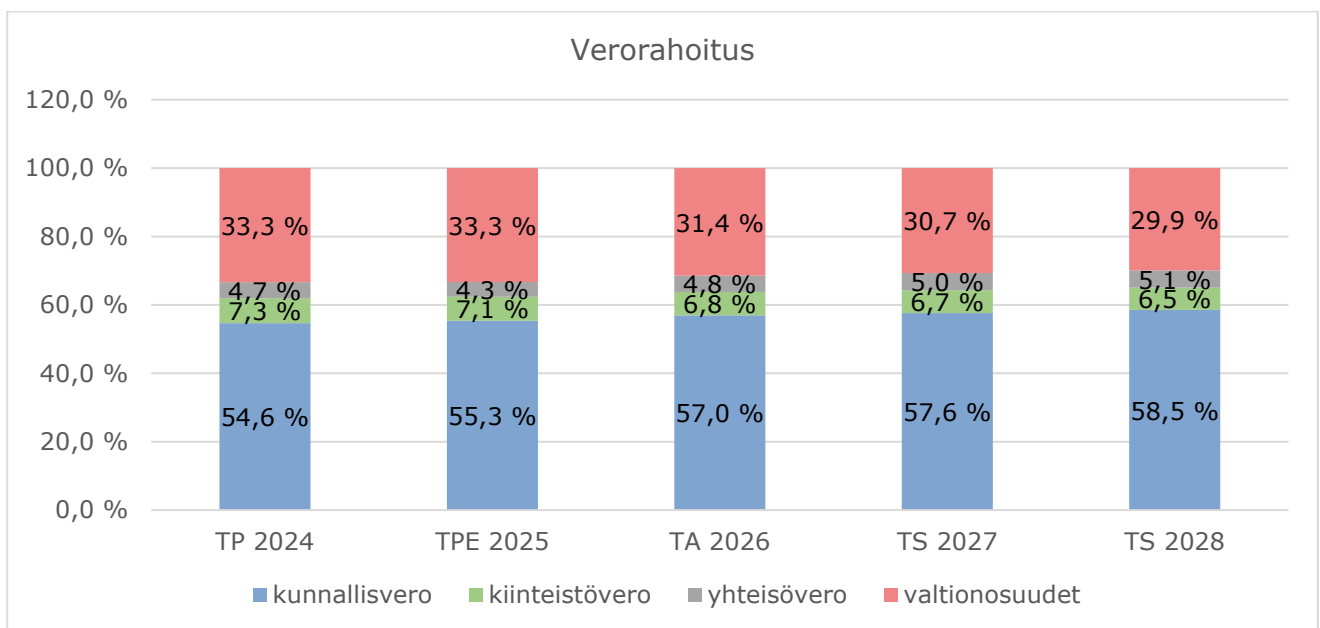
Valtiovarainministeriön 22.9.2025 julkaisemien laskelmien mukaan Kontiolahden kunnan vuoden 2026 peruspalveluiden valtionosuuksien määräksi on arvioitu 18,08 miljoonaa euroa ja veroperustemuutoksien kompensatioksi 0,64 miljoonaa euroa. Peruspalvelujen valtionosuuden ohella kunnan kokonaisvaltionosuuksien määrään vaikuttaa opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuus. OKM:n valtionosuudeksi on arvioitu -1,7 miljoonaa euroa. Valtionosuuksien määräksi on arvioitu yhteensä 17,05 miljoonaa euroa vuodelle 2026.

Valtionosuuslaskelma voi vielä tarkentua määräytymisperusteiden muutosten ja verotulotasauksen tarkentumisen myötä.

Valtionosuusia kasvattaa yksikköhintojen tarkastuksen perusteella saatavan rahoituksen kasvu. Valtionosuusia puolestaan vähentää erityisesti uusi valtionosuusleikkaus, sote-uudistuksen jälkikäteistarkastuksesta johtuva läsiirtotarve ja järjestelmämuutoksen taseus sekä määräaikaisen vuonna 2024 tehdyn läsiyksen takaisinperintä ja TE-rahoituksen pieneneminen siirtymäaikaa koskevien säännösten mukaisesti.

Vuonna 2027 ja 2028 valtionosuusien ennakoidaan pysyvän vuoden 2026 tasolla.

Valtionosuusarvioon sisältyy merkittävä riski vuodesta 2027 alkaen vireillä olevan kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamisen johdosta. Uudistuksen voimaantulo on viivästynyt, mutta tavoitteena on, että uusi valtionosuusjärjestelmä olisi käytössä vuoden 2027 alusta lukien. Esityksen sisältö ei tässä vaiheessa ole tiedossa, mutta selvityshenkilöiden loppuvuodesta 2024 luovuttaman raportin mukainen esitys merkitsisi Kontiolahdelle merkittävää valtionosuusien tason alenemista.

Kuvio 8. Verorahoituksen prosentuaalinen jakauma.

Maksut ja taksat

Talousarviossa maksutuottojen osuus kunnan ulkoisista toimintatuotoista on 9,5 prosenttia. Vuonna 2025 se oli 9,3 prosenttia. Maksutuottojen arvioidaan pysyvän lähes samansuuruisina kuin edellisvuonna. Vuonna 2026 Kontiolahdella otetaan käyttöön hulevesimaksut, jotka kasvattavat kunnan ulkoisia myyntituottoja. Hulevesimaksusta saatavien myyntituottojen arvioidaan olevan noin 250 000 euroa vuodessa. Kokonaisuutena ulkoiset myyntituotot kasvavat 7,9 % vuoden 2025 muutettuun talousarvioon verrattuna.

Muut toimintatuotot

Sote- ja pelastustoimen kiinteistöt tulee yhtiöittää vuoden 2026 alusta voimassa olevan lainsäädännön mukaan. Yhtiöittämisvelvoite perustuu kilpailuneutraliteettivaatimukseen. Kunnan toimiessa markkinoilla, sen tulee toimia samoin pelisäännöin kuin markkinoilla toimiva yksityinen toimija. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu on käynnissä talousarvion valmistelun aikana. Vuoden 2026 talousarviossa on huomioitu kunnan omistamien sote-kiinteistöjen vuokratulot kyseiselle vuodelle. Kun vuokraneuvottelut hyvinvointialueen kanssa on saatu päätökseen ja yhtiöittämisen toteutustapa on varmistunut, tullaan vuokratuloja sekä kiinteistöjen hoitokuluja tarkistamaan tarvittaessa talousarviomuutoksilla.

3.2 MENOPERUSTEET

Henkilöstömenot

Talousarvion valmistelu- ja päätösvaiheessa kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa helmikuulle 2028: Henkilöstömenojen budjetoinnissa on huomioitu 1,6 prosentin palkankorotus syyskuun 2025 palkkoihin, joihin on lisätty 1.10.2025 voimaan astunut yleiskorotus. Työllisyysrahasto on esittänyt työttömyysvakuutusmaksun nostamista, joka kasvattaa sivukuluja vuodelle 2026. KuEl:n alaisten palkkojen sivukulujen arvioidaan olevan 20,63 % ja VaEl:n alaisten palkkojen 20,93 %. Kokonaisuutena palkankorotukset ja sivukulujen kasvu nostavat henkilöstömenoja 0,5 miljoonalla eurolla vuoteen 2025 verrattuna.

Muut erät

Kontiolahden kunnan osuuden verotuskustannuksista on arvioitu olevan 170 000 euroa vuonna 2025, vuodelle 2026 verotuskustannukset laskevat 5,9 % ollen ennakkotiedon mukaan 160 000 euroa.

Vuoden 2023 alusta ennen vuotta 2005 karttuneisiin eläkkeisiin perustunut ns. eläkemenoperusteinen maksu poistui hyvinvointialueuudistuksen myötä. Maksu korvattiin uudella tasausmaksulla, joka jakautuu kuntien ja hyvinvointialueiden kesken. Kuntien saama osuus jaetaan kuntien kesken samassa suhteessa kuin ne saavat verorahoitusta. Kevan antaman ennakoarvion mukaan Kontiolahden kunnalle kohdistuvan tasausmaksun suuruus on 839 000 euroa vuonna 2026. Vuonna 2025 tasausmaksun suuruus on noin 793 000 euroa, eli kustannukset nousevat 5,8 %. Vuodelle 2026 kohdistuva tasausmaksu vahvistetaan loppuvuodesta 2025, jolloin lopullinen tasausmaksun suuruus voi tarkentua. Maksu kohdennetaan kokonaisuutena hallinnon alle, josta se jaetaan sisäisten erien yhteydessä osastoille.

Sisäiset vuokrat

Vuoden 2026 keskeisimmät muutokset toimitiloihin ja niiden ylläpitoon ovat:

1. Kontiorannan varuskunta-alueelta sairaalarakennus ja esikuntarakennus kylmilleen laitto;
2. Kirkonkylän vanha alakoulu ja terveyskeskus kylmilleen laitto vuoden 2025 aikana;
3. Onttolan uuden liikuntasalin suunnittelun jatkaminen;
4. Jäähallin jäähdytyskoneen uusiminen;
5. Virastotalojen peruskorjaus (viemärilinjojen sukitus);
6. Paiholan päiväkodin korvaavan rakennuksen suunnittelu.

Sisäiset vuokrat sisältävät lämmön, sähkön ja veden. Vuokraan kuuluvat rakennusten ja alueiden normaali kunnossapito, kiinteistönhoito sekä normaalia kunnossapitoa suuremmat korjaukset, jotka eivät vielä ylitä investointirajaa. Tämän lisäksi vuokra pitää sisällään pääomavuokran (poistojen) osuuden. Sisäisten vuokrien laskentaperusteena toimivat kiinteistöihin kohdistuvat kokonaiskustannukset, jotka jaetaan rakennusten pinta-alalla ja kuukausilla. Näin saadaan laskettua kuukausikohtainen neliövuokra käytössä olevien neliöiden mukaan osastoille.

Rahoituserät

Rahoitusmenoissa on varauduttu pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen korkomenoihin. Korkomenoissa on varauduttu korkotason kehitykseen viimeisimpien ennusteiden mukaisesti olettaen, että vuonna 2026 korkotassa ei tapahdu suuria muutoksia. Kunnan korollisen vieraan pääoman määrä vuoden 2025 lopussa on 56,1 miljoonaa euroa, ellei loppuvuoden aikana jouduta nostamaan talousarviolainaa. Lainakannasta noin 23 % osuus on vaihtuvakorkoisia lainoja, joista koronvaihtosopimuksien osuus on noin 78 %. Rahoitustuotoissa ja -kuluissa on huomioitu vesilaitoksen maksama korvaus peruspääomasta.

Taloussuunnitelmavuodet ja taloussuunnitelmakausi

Taloussuunnitelmavuosien osalta toimintakatteessa on huomioitu palkkakustannusten kasvu 2,0 % sekä ulkoisten toimintakulujen osalta 2,0 % inflaatiokorotus. Suunnitelmavuosissa on pyritty huomiomaan talousarvion laadintahetkellä tiedossa olevat suunnitelmavuosia koskevat muutokset toiminnan ja talouden osalta.

Inhouse-lainsäädäntöön on suunnitteilla muutoksia, jotka liittyvät julkisten hankintojen kilpailuttamiseen. Hallitus esittää lakimuutosta, joka edellyttäisi, että hankintayksiköllä on vähintään 10 prosentin omistusosuus sidosyksiköstään, jotta se voisi hankkia palveluita ilman kilpailutusta. Muutos voi johtaa siihen, että kunnat ja hyvinvointialueet joutuvat perustamaan uusia yhtiöitä, jakamaan omistuksia pienempiin osiin tai järjestämään palvelut muuten jatkossa. Kontiolahden kunnan merkittävimpiä In-house yhtiöitä ovat Meidän IT ja Talous Oy - Meita (ICT- ja palkkahallinnon palvelut), Puhas Oy (jätehuolto) ja Siun Työterveys Oy (työterveyshuolto). Inhouse lainsäädännön muutoksien vaikutus näiden palveluiden järjestämiseen on ilmeinen ja sillä tulee olemaan vaikutuksia kunnan talouteen. Se kuinka palvelut tullaan järjestämään jatkossa sekä tarkemmat kustannusvaikutukset selviävät vuoden 2026 aikana.

Kuluvan vuoden tulos on muodostumassa alijäämäiseksi noin -1,2 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä kumulatiivista ylijäämää oli 18,0 milj. euroa. Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2028 muodostuu kokonaisuudessaan alijäämäiseksi, mutta kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan olevan taloussuunnittelukauden lopussa 15,3 miljoonaa euroa.

3.3 INVESTOINNIT

Kontiolahden kunta on investoinut merkittävästi viime vuosina. Vuosien 2019–2024 nettoinvestointien suuruus on n. 64,5 miljoonaa euroa. Suuri investointitaso näkyy kasvaneiden poistojen ja velanhoitokustannusten kautta käyttötaloutta heikentävänä tekijänä. Investointitason tulee olla vuosikatteen näkökulmasta tarkasteltuna kestävällä tasolla, velkaantumiseen liittyvien riskien kasvun, korkotason nousun ja korkean investointitason menoja lisäävien vaikutusten rajoittamiseksi. Vuosina 2019–2024 vuosikate riitti kattamaan suunnitelman mukaiset poistot. Vuonna 2025 muutetun talousarvion mukaan vuosikate ei tule kattamaan suunnitelman mukaisia poistoja, samoin tulee tapahtumaan vuoden 2026 aikana. Suunnitelmavuosien 2027 ja 2028 aikana vuosikatteen arvioidaan olevan suunnitelman mukaisia poistoja pienempi.

Vuodelle 2026 kohdistuu 4,8 milj. euron nettoinvestointitarpeet, jotka painottuvat pääosin talonrakentamiseen, kunnallistekniikkaan ja vesihuoltoon. Talonrakennusinvestoinneissa varaudutaan välttämättömiin peruskorjausinvestointeihin, Onttolan uuden liikuntahallin suunnitteluun ja Paiholan päiväkodin korvaavan kohteen suunnitteluun. Kuntatekniikassa varaudutaan erilaisiin tie- ja vesihuoltohankkeisiin, Lehmon uuteen tekonurmikenttään, uuden latusillan rakentamiseen sekä ampumahiihtostadionin valaistuksen uudistuksen loppuun saattamiseen. Koko taloussuunnitelmakauden investointien arvioidaan olevan noin 18,5 miljoonaa euroa, joista talonrakennusinvestointien osuus on 11,6 milj. euroa ja kunnallistekniikan sekä vesilaitoksen osuus 5,3 milj. euroa.

Taloussuunnitelmakauden lopussa suunnitelman mukaisten poistojen arvioidaan olevan -6,3 miljoonaa euroa vuodessa.

3.4 VIERAS PÄÄOMA

Mittavien investointien kautta olemme panostaneet palveluihin ja kehittäneet kunnan toimintaympäristöjä. Lainakannan arvioidaan laskevan hieman taloussuunnitelmakaudella. Lainakannan arvioidaan laskevan 1,3 miljoonaa euroa taloussuunnittelukaudella. Asukaskohtaisen lainamäärän arvioidaan olevan suunnitelmakauden lopussa noin 3 674 euroa /asukas.

Pitkäaikaisen korollisen lainan määrä on kasvanut merkittävästi vuodesta 2019 alkaen, jolloin lainakanta oli 39,8 miljoonaa euroa. Vuoden 2025 lopussa pitkäaikaisen korollisen lainan määrän arvioidaan olevan 56,2 miljoonaa euroa. Taloussuunnittelukauden lopussa pitkäaikaisen korollisen lainan määrän arvioidaan olevan 54,9 miljoonaa euroa.

Lainakannan voimakas kasvaminen viime vuosina pitää sisällään korkoriskiä tuleville vuosille. Vuonna 2024 ulkoiset korkokulut olivat 1,1 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 korkokulujen arvioidaan olevan 1,2 miljoonaa euroa.

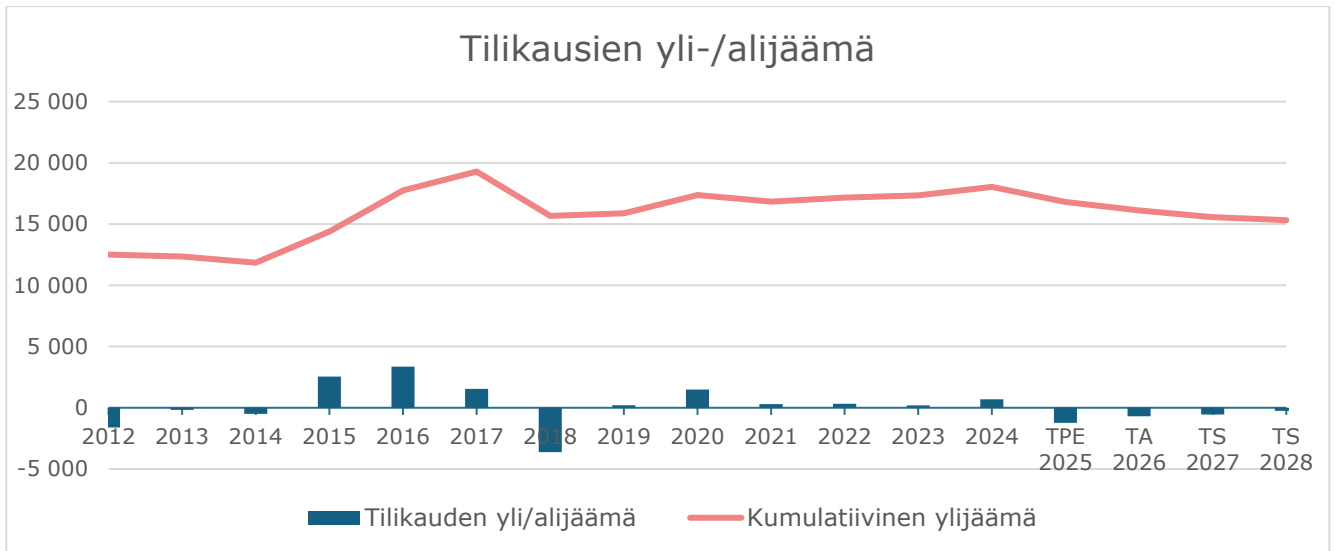
Vuoden 2025 lopussa olevan lainakannan mukaiset lainojen lyhennykset vuonna 2026 ovat 6,8 miljoonaa euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa otetaan vuonna 2026 enintään 6,0 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelmassa varaudutaan myös taloussuunnitelmakaudella nostettavien lainojen aiheuttamiin lainan lyhennyksiin.

Taloussuunnittelu 2026–2028

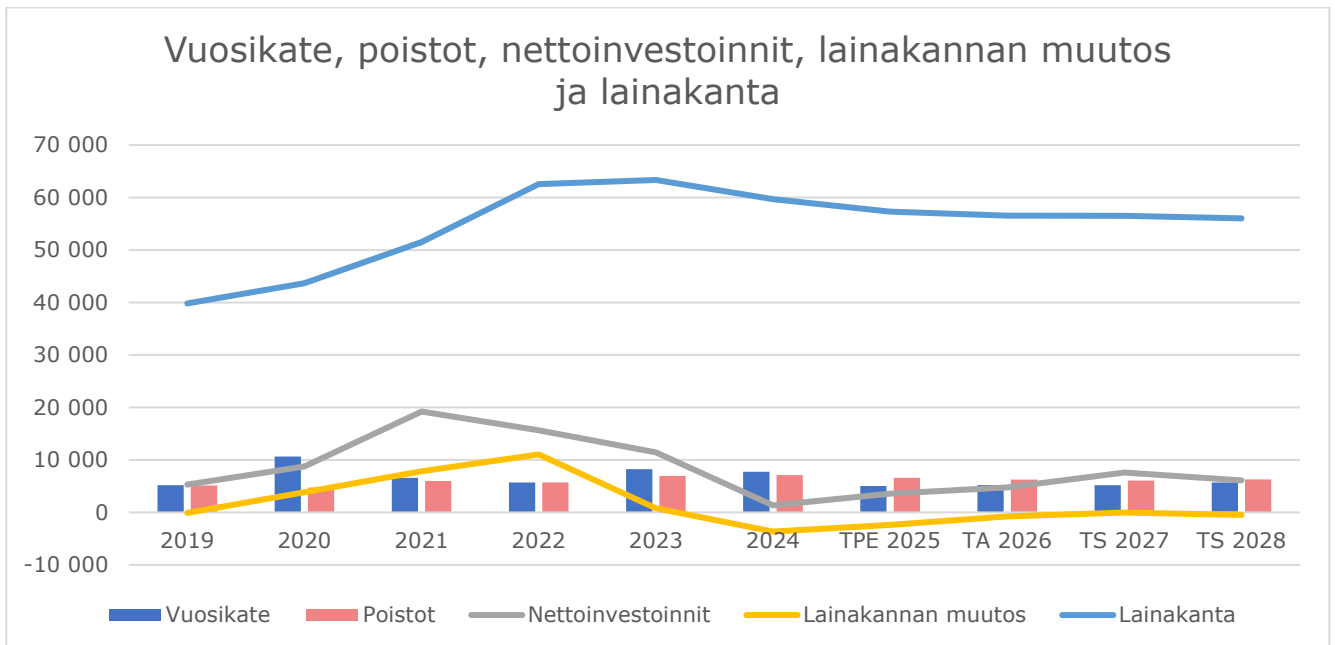
1000 € (ulkoinen)	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot	10 920	9 447	10 293	8 931	8 824	8 492	8 661
Toimintakulut	-94 633	-52 278	-51 774	-55 428	-57 001	-57 990	-59 159
Toimintakate	-83 713	-42 831	-41 481	-46 497	-48 177	-49 499	-50 498
Verotulot	61 635	32 486	33 282	34 940	37 200	38 500	40 000
Valtionosuudet	28 059	18 967	16 653	17 460	17 050	17 050	17 050
Rahoituserät	-275	-389	-699	-887	-853	-853	-853
Vuosikate	5 706	8 233	7 755	5 016	5 220	5 198	5 699
Poistot ja arvonalentumiset	-5 690	-6 957	-7 095	-6 577	-6 246	-6 076	-6 277
Tilikauden tulos	16	1 275	660	-1 561	-1 025	-877	-578
Muut erät	305	-184	330	330	330	330	330
Varausten muutos	0	-900	-300	0	0		
Yli/alijäämä	322	191	690	-1 231	-695	-547	-248
Kumulatiivinen yli/alijäämä	17 156	17 347	18 037	16 806	16 112	15 565	15 318
Investoinnit netto	-15 667	-11 445	-4 813	-3 557	-4 767	-7 591	-6 101
Lainakanta*	62 548	63 346	59 689	57 302	56 545	56 521	56 021
Lainat €/asukas	4 127	4 185	3 961	3 795	3 727	3 718	3 674
Vuosikate €/asukas	385	554	515	336	344	342	374
Vuosikate/Poistot %	128	118	109	76	84	86	91
Tuloveroprosentti	20,5	7,9	8,4	8,8	8,8	8,8	8,8
Yleinen kiinteistövero	0,93	0,93	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03
Vakituisen asunnon kiinteistövero	0,41	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Muiden asuinrakennusten kiint.vero	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Voimalaitosten kiinteistövero	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Asukasluku	15 154	15 135	15 071	15 100	15 170	15 200	15 250

* ennuste lainakannasta vuoden 2025 lopussa, mikäli loppuvuodesta 2025 ei nosteta uutta pitkäaikaista lainaa.

Muutos %	TP 2022	TP 2023	TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate	9,1 %	-48,8 %	-3,2 %	12,1 %	3,6 %	2,7 %	2,0 %
Verotulot	8,1 %	-47,3 %	2,5 %	5,0 %	6,5 %	3,5 %	3,9 %
Valtionosuudet	6,1 %	-32,4 %	-12,2 %	4,8 %	-2,3 %	0,0 %	0,0 %
Rahoituserät	154,6 %	41,5 %	79,7 %	26,9 %	-3,8 %	0,0 %	0,0 %

Kuvio 9. Tilikausien yli-/alijäämän kehitys vuodesta 2012 alkaen.

Kuvio 10. Talouden avainlukujen kehitys vuodesta 2019 alkaen.

Rahoituslaskelma	TP 2024	TA + muutos 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta	5 129	4 618	4 922	4 894	5 388
Vuosikate	7 755	5 016	5 220	5 198	5 699
Tulorahoituksen korjauserät	-2 626	-399	-299	-304	-311
Investointien rahavirta	-1 341	-3 158	-4 468	-7 287	-5 790
Investointimenot	-2 600	-4 687	-4 917	-7 621	-6 131
Rahoitusosuudet investointimenoihin	124	1 100	120	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	1 136	429	329	334	341
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 788	1 460	454	-2 393	-402
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	0	0
Antolainauksen muutokset	6	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-3 657	-1 387	-757	-24	-495
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	6 000	6 000	7 000	6 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 743	-7 387	-6 757	-7 024	-6 995
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-914	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 271	0	0	0	0
		0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-4 922	-1 387	-757	-24	-495
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 134	73	-303	-2 417	-897

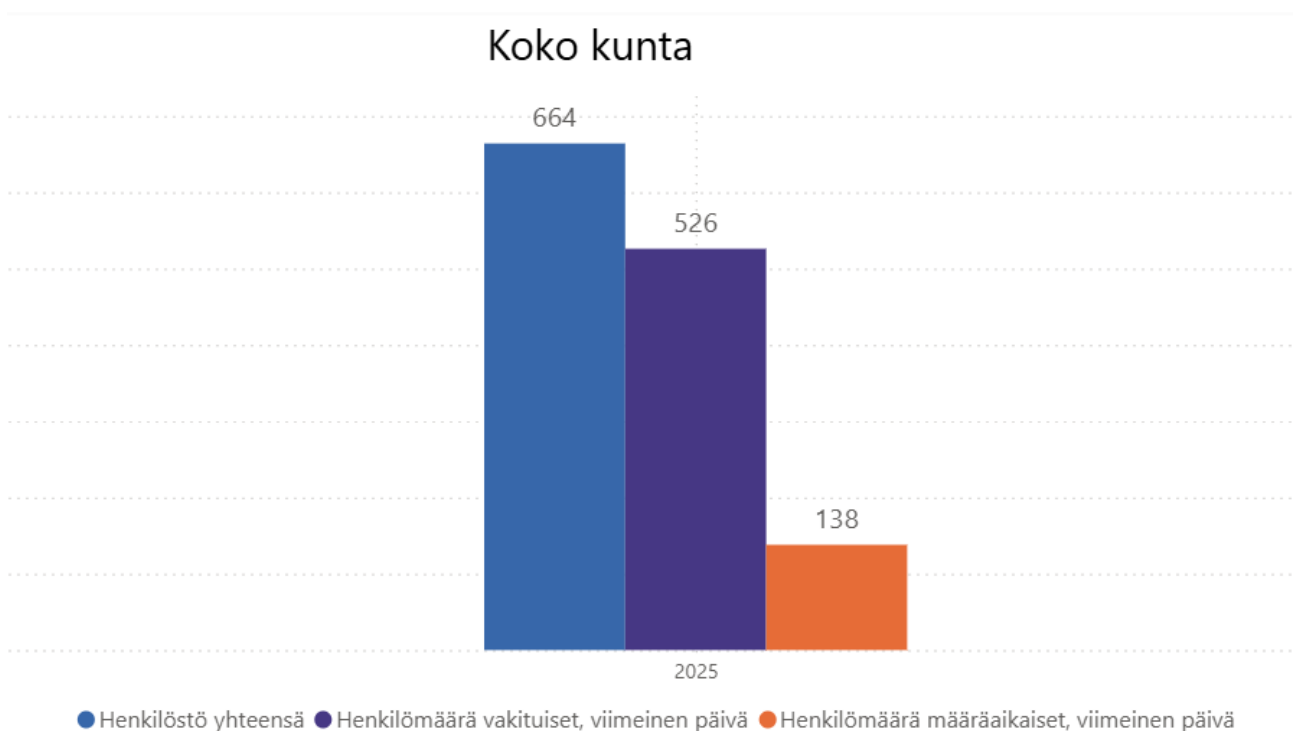
3.5 HENKILÖSTÖ

Kunta työllisti syyskuun 2025 lopussa 664 työntekijää (syyskuu 2024: 669). Hallinto-osastolla työskenteli syyskuun lopussa 29 työntekijää, joka sisältää hallinnon henkilöstön lisäksi työllisyyspalvelujen ja vapaa-aikapalvelujen henkilöstön. Kasvatus- ja koulutusosastolla työskenteli 517 työntekijää ja teknisellä osastolla 118 työntekijää.

Naisia oli henkilöstöstä 530 ja miehiä 133 (syyskuu 2024: naisia 530 ja miehiä 138). Henkilöstön keski-ikä oli syyskuun lopussa 45,69 vuotta (syyskuu 2024: 45,41 vuotta). Vakituksessa palvelussuhteessa työskenteli syyskuun lopussa 526 työntekijää eli 79,2 % henkilöstöstä (syyskuu 2024: 503 eli 75,2 % henkilöstöstä).

Toimialue_Nimi	Miesten lkm	Naisten lkm	Henkilömäärä	Ikä
⊕ Kasvatus- ja koulutuslautakunt	81	435	517	45,13
⊕ Kunnanhallitus	6	23	29	44,93
⊕ Tekninen lautakunta	46	72	118	48,35
Yhteensä	133	530	664	45,69

Taulukko 3. Kunnan miesten ja naisten lukumäärä, henkilöstömäärä sekä keski-ikä, lähde: Kuntamaisema 24.10.2025

Kuvio 11. Kunnan henkilöstömäärä yhteensä sekä vakituiset ja määräaikaiset, lähde: Kuntamaisema 24.10.2025

Toimialue_Nimi	VAKINAINEN, virka/työsuhde	M--R-AIKAINEN, virka/työsuhde
Kasvatus- ja koulutuslautakunt	393	135
Tekninen lautakunta	109	9
Kunnanhallitus	24	7

Taulukko 4. Vakituiset ja määräaikaiset toimielimittäin, lähde: Kuntamaisema 24.10.2025. Tällä raportilla henkilö voi olla kaksi kertaa, jos hänellä on sekä vakituinen palvelussuhde (josta palkaton poissaolo) että määräaikainen palvelussuhde kunnassa muussa tehtävässä.

Keskeiset toimintaympäristömuutokset

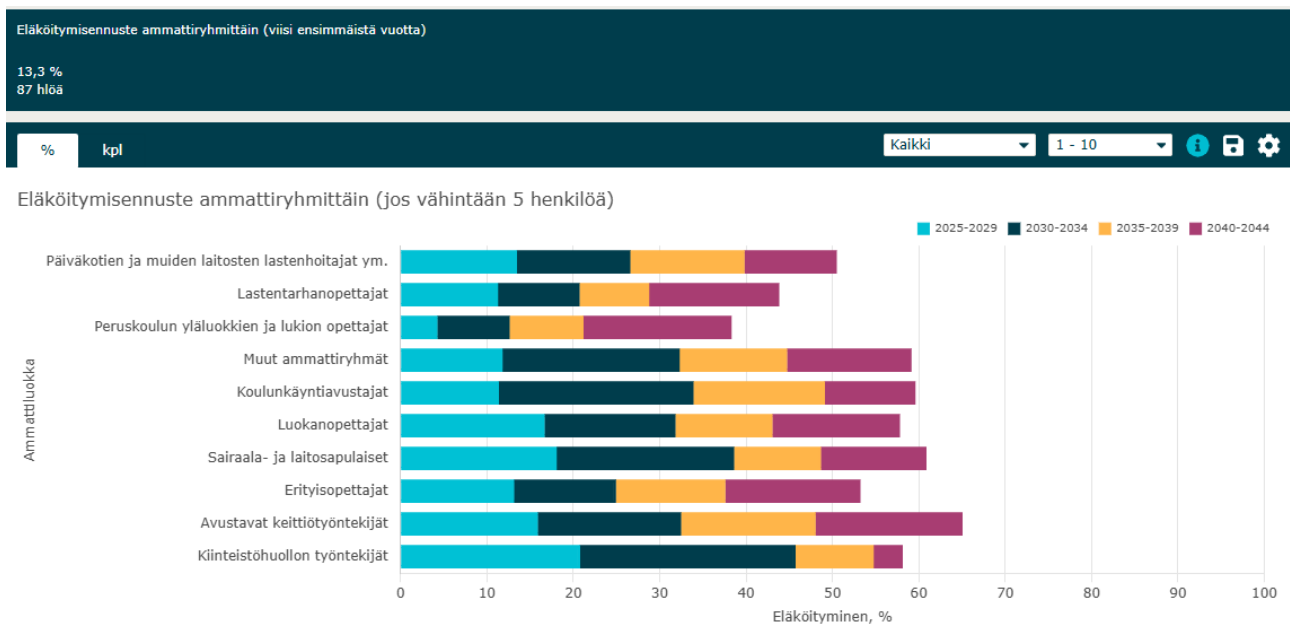
Kevan avaintietojen (24.10.2025) mukaan tällä hetkellä Kontiolahden kunnasta eläköidytään suhteellisesti koko kunnan henkilöstömäärään nähden vähemmän kuin kunta-alalla yleisesti (ks. verrokki graafissa). Kevan ennuste Kontiolahden kunnan henkilöstön eläköitymisestä vaihtelee vuosittain melko voimakkaasti. Tämän hetken ennusteen mukaan vuonna 2029 Kontiolahden kunnan eläköityminen olisi vastaavalla tasolla kuin kunta-alalla yleisesti. Kevan ennusteen mukaan vuonna 2029 olisi koko henkilöstöstä eläköitymiä 3,87 %.

Kontiolahden kunnan henkilöstön eläköitymisen ennusteen vuosittaiset vaihtelut verrattuna kunta-alan verrokkilukemaan ovat hyvin voimakkaat. Ennusteen mukaan Kontiolahden kunnassa eläköityminen on joinakin vuosina vähäisempää ja joinakin vuosina taas suurempaa kuin kunta-alalla yleisesti. Lisäksi hyvinvointialueiden voimaantumisen yhteydessä kunta-alan työnantajien henkilöstöjen eläköitymisennusteiden tunnuslukuihin tuli suuria muutoksia, mikä on vaikuttanut Kevan kunta-alan eläköitymisen verrokkilukuun.

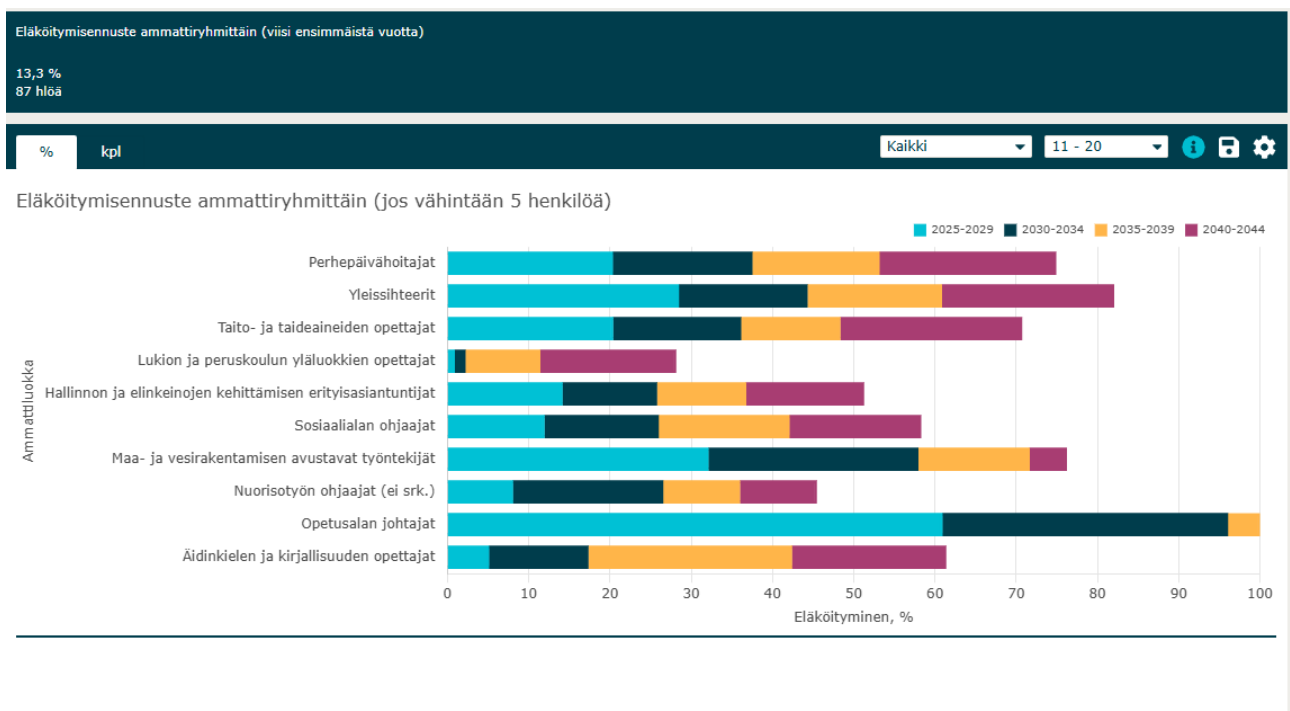

Kuvio 12. Eläköitymisennuste koko kunnassa prosentuaalisesti vuosina 2025–2044, lähde: Kevan avaintiedot 24.10.2025

Ammateittain tarkasteltuna lähivuosina eläköitymiä on Kontiolahden kunnassa suhteellisesti eniten taito- ja taideaineiden opettajissa, perhepäivähoidossa, kiinteistönhoidossa, maa- ja vesirakentamisessa, opetusalan johdossa sekä sihteerien tehtävissä. Kevan eläköitymisennusteen mukaan näissä ammattiryhmissä eläköityy vähintään 20 % ammattiryhmän henkilöstöstä vuosina 2025–2029. (Kevan avaintiedot 24.10.2025)

Kuvio 13. Eläköitymisennuste ammattiteittain tarkasteltuna prosentuaalisesti 2025-2044, osa 1, lähde: Kevan avaintiedot 24.10.2025

Kuvio 14. Eläköitymisennuste ammattiteittain tarkasteltuna prosentuaalisesti 2025-2044, osa 2, lähde: Kevan avaintiedot 24.10.2025

Lähivuosien ennusteet kuntataloudesta yleisesti ja myös Kontiolahden kunnan osalta ovat merkittävästi kiireämmät kuin aiemmin, mikä tarkoittaa kunnan tuottamien palveluiden ja samalla myös henkilöstöresurssin tarkastelua muuttuneessa taloustilanteessa. Talouden tasapainottaminen, eläköitymiset ja muu luontainen poistuma, mutta myös muuttuvat toimintaympäristöt ja palvelujen tarpeet edellyttävät jatkuvaa kunnan organisaatio- ja tehtävärakenteiden ja henkilöstövoimavarojen tarkastelua. Talouden tasapainottamisen tarpeista huolimatta ja niiden rinnalla kunnan henkilöstöorganisaation toimintakyvystä ja henkilöstöresurssien riittävydestä on pidettävä huolta sekä organisaatio- ja tehtävärakenteita kehitettävä. Täyttölupamennettelyä on uudistettu ja tarkistetaan tarvittaessa edelleen vastaamaan muuttunutta tilannetta. Täyttölupahakemuksissa edellytetään tehtävärakenteiden tarkastelua ja uudistamista sekä toiminnan vaikuttavuuden ja talousvaikutusten kokonaisvaltaista käsittelyä.

Kunnan oman palvelutuotannon vaihtoehtoina nousevat esille muun muassa yksityisen palvelutuotannon tai ostopalvelujen käyttö tai muut toimintojen ulkoistamisen vaihtoehdot. Ostopalvelut voivat myös olla vaihtoehto silloin, kun kunnassa vielä harkitaan, jatketaanko tietyn palvelun tuottamista tai vähennetäänkö palvelun määrää myöhemmin. Toisaalta joissakin tilanteissa toiminnan tuottaminen omalla henkilöstöllä on kustannusten ja toiminnan näkökulmasta järkevä vaihtoehto. Vaihtoehtona voi olla myös vapaaehtoisista palveluista luopuminen.

Merkittävä toimintaympäristön muutos voi olla hallituksen valmisteleman sidosyksikköjä koskeva hankintalainsäädännön mahdollinen muutos. Tällä hetkellä Kontiolahden kunnalla ei toteudu valmistellussa lainsäädännön muutoksessa asetettu vähintään 10 % omistusosuusvaatimus esim. työterveyspalveluja tuottavasta Siun työterveys Oy:stä sekä Meidän IT ja Talous Oy:stä, joka tuottaa kunnalle tukipalveluina ICT-palvelut ja palkkahallinnon palvelut. Lain muutos voi johtaa näiden palveluiden uudelleenjärjestelyyn, kuten kilpailutukseen, omaksi toiminnaksi palauttamiseen, omistusosuuden kasvattamiseen tai sidosyksikköjärjestelyihin. Vaihtoehtoilta on taloudellisten kustannusten lisäksi erilaisia henkilöstövaikutuksia kunnan oman henkilöstön näkökulmasta. ICT-palvelujen ja palkkahallinnon palvelujen kilpailuttaminen edellyttää mm. merkittävää erikoisosaamista näiden palvelujen kilpailuttamisesta sekä myös osaamista toimia markkinoilla toimivien palveluntuottajien kanssa. Omaksi toiminnaksi palauttamiseen liittyy mm. toiminnan haavoittuvuuden riskit ja voiko kunnalla olla riittävän monipuolinen ja syvä osaaminen tuottaa näitä palveluja itse ottaen huomioon mm. nykyvaatimukset ICT-palvelujen kokonaisuudelle ja palkkahallinnon tuottamiselle järjestelmäintegraatioineen. Sekä kilpailuttamiseen että omaksi toiminnaksi palauttamiseen liittyy muutuskustannusten hallinnan ja yleistä monipuolista tukipalvelujen osaamisen vaatimusta. Omistusosuuden kasvattaminen tai lain vaatimukset täyttävän in-house -tyyppisen toiminnan jatkuminen uusilla omistusjärjestelyillä mahdollistaa palvelujen ostojen jatkamisen sidosyksikköhankintana.

Tekoälyn käyttöönotto työelämässä tarkoittaa myös kuntaorganisaatioille laajaa muutosta, joka vaikuttaa töiden sisältöihin, henkilöstön osaamisvaatimuksiin ja organisaatioiden toimintatapoihin. Tekoälyn käyttö muuttaa työtehtäviä ja vaatii uudenlaista osaamista. Rutiinitehtäviä voidaan automatisoida, jolloin työntekijöiden rooli voi siirtyä enemmän esim. valvontaan, päätöksentekoon ja luovaan ongelmanratkaisuun. Tekoäly voi parantaa työn tuottavuutta ja työolosuhteita esimerkiksi automatisoimalla tehtäviä, tukemalla asioiden valmistelua ja päätöksentekoa sekä tarjoamalla uusia työkaluja tiedonhallintaan. Alkuvaiheessa tekoälyn käyttöönotto voi aiheuttaa epävarmuutta ja huolta, kuten pelkoa työn menettämisestä ja uusien järjestelmien hallinnan haasteita. Hyvin johdetulla muutoksella ja tuella voidaan kuitenkin lisätä työn mielekkyyttä ja vähentää kuormitusta. Henkilöstön tekoälyosaamisen kehittäminen on keskeistä muutoksessa. Tällä voidaan tarkoittaa esim. tekoälyn ja sen toiminnan ymmärryksen vahvistamista, tekoälyn käytön lisäarvomahdollisuuksien tunnistamista, tekoälyn käyttöön liittyvien riskien tunnistamista ja hallintaa sekä lainsäädännöllisten vaatimusten osaamista. EU:n tekoälyasetus (EU AI Act artikla 4) myös velvoittaa työnantajia varmistamaan, että tekoälyä käyttävällä henkilöstöllä on riittävä tekoälylukutaito. Asetuksen mukaan tekoälyjärjestelmien tarjoajien ja tekoälyjärjestelmiä käyttävien organisaatioiden on toteutettava toimenpiteitä varmistukseen, että heidän henkilöstöllään ja muilla tekoälyjärjestelmien käyttöön ja toimintaan osallistuvilla henkilöillä on riittävä tekoälylukutaito. Tämä on tehtävä huomioiden heidän tekninen osaamisensa, kokemuksensa, koulutuksensa ja saamansa perehdytys sekä se konteksti, jossa tekoälyjärjestelmiä käytetään. Lisäksi on otettava huomioon ne henkilöt tai henkilöryhmät, joihin tekoälyjärjestelmiä sovelletaan.

Yleinen heikentynyt työllisyystilanne (työmarkkinoilla vähemmän avoimia paikkoja ja yleisesti organisaatioiden henkilöstövähennykset) on vähentänyt jonkun verran kilpailua osaavasta työvoimasta. Kunnassa tehdään yhä tavoitteellista työskentelyä henkilöstön pitovoiman ja saatavuuden varmistamiseksi tulevina vuosina. Toiminnan muuttuvat tarpeet ja toimintaympäristöjen muutokset edellyttävät jatkuvaa ketterää henkilöstön osaamisen kehittymistä ja henkilöstön uudistumista.

Strategiaa tukevat henkilöstötyön painopisteet 2026–2028

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Haluttu työnantaja ja loistavin asenne		
Toteutamme työhyvinvointikyselyn ja hyödynnämme kyselyn tuloksia. Työhyvinvointikyselystä rakennetaan jatkuva kehittämisen prosessi.	Työhyvinvointikyselyllä vahvistetaan henkilöstön osallisuuden kokemusta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.	
Jatkamme työntekijäkokemuksen vahvistamista valmentavaa ja osallistavaa esihenkilö- ja johtamisen toimintatyyliä kehittämällä.	Henkilöstön pitovoima ja saatavuus turvataan vahvistamalla hyvää työntekijäkokemusta.	
Vahvistamme edelleen esihenkilöiden työkykyjohtamisen osaamista.	Sairauspoissaolojen ennaltaehkäisy, sairauspoissaolojen pitkitymisen estäminen ja työhön paluun edistäminen edellyttävät esihenkilöiltä vahvaa työkykyjohtamisen osaamista ja aktiivisuutta työkykyä edistävien toimintamallien luomisessa eri toimialueilla ja yksilöllisissä työntekijäkohtaisissa ratkaisuisissa sekä hyvää työterveysyhteistyötä työterveyshuollon toimijoiden kanssa.	
Seuraamme mahdollisen sidosyksikköjä koskevan lainsäädännön muutoksen vaikutuksia HR- ja työaikajärjestelmiin ja palkkapalvelujen järjestämiseen sekä työterveyshuollon järjestämiseen.	HR- ja työaikajärjestelmät ja palkkapalvelut tukevat sujuvaa työntekeä (työntekijät, esihenkilöt, HR/hallinto). Työterveyshuoltopalvelut tukevat työkykyjohtamista ja kunnan henkilöstön työkyvyn ylläpitoa.	

4 TALOUSARVION RAKENNE JA SITOVUUS

Talousarvioon merkityt menot ja tulot sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset menot ja tulot. Valtuusto määrittää tulosalueille toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, jotka ovat valtuustoon nähden sitovia. Tulosalue jakaantuu kahteen tai useampaan tulosityksikköön. Nämä ovat toimielimen alaisia kokonaisuuksia, joiden välillä toimieliin voi tehdä tarvittavia muutoksia, kuitenkin tulosalueen kokonaistavoitteet huomioon ottaen. Toimielimet vahvistavat tulosalueille tulosityksikön mukaiset alemman tason tavoitteet käyttösuunnitelmilla.

Talousarvioon merkityt menot, tuloarviot ja tavoitteet ovat kunnanvaltuustoon nähden sitovia seuraavasti:

- Käyttötalouden tulosalueiden tavoitteet ja toimintakate (netto)
- Tuloslaskelmaosan rahoituserät (netto)
- Investointiosan investointimenot
 - o maan ostot
 - o talonrakennus
 - o kunnallistekniikka
 - o kaukolämpölaitos
 - o vesihuoltolaitos
 - o irtain omaisuus
- Rahoitusosan lainakannan muutos (pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen muutos)
- Vesihuoltolaitoksen osalta liikeylijäämä
- Konserniosan tytäryhtiöiden toiminnalliset tavoitteet

Talousarviosta poikkeaminen edellyttää valtuuston hyväksyntää. Poikkeaminen ja muutostarve koskevat sitoviksi määriteltyjä meno- ja tuloarvioita sekä tavoitteita. Kunnanhallitus antaa tarkemmat ohjeet talousarvion täytäntöönpanosta.

5 ALIJÄÄMÄN KATTAMISVELVOLLISUUS JA TALouden TASAPAINOTTAMINEN

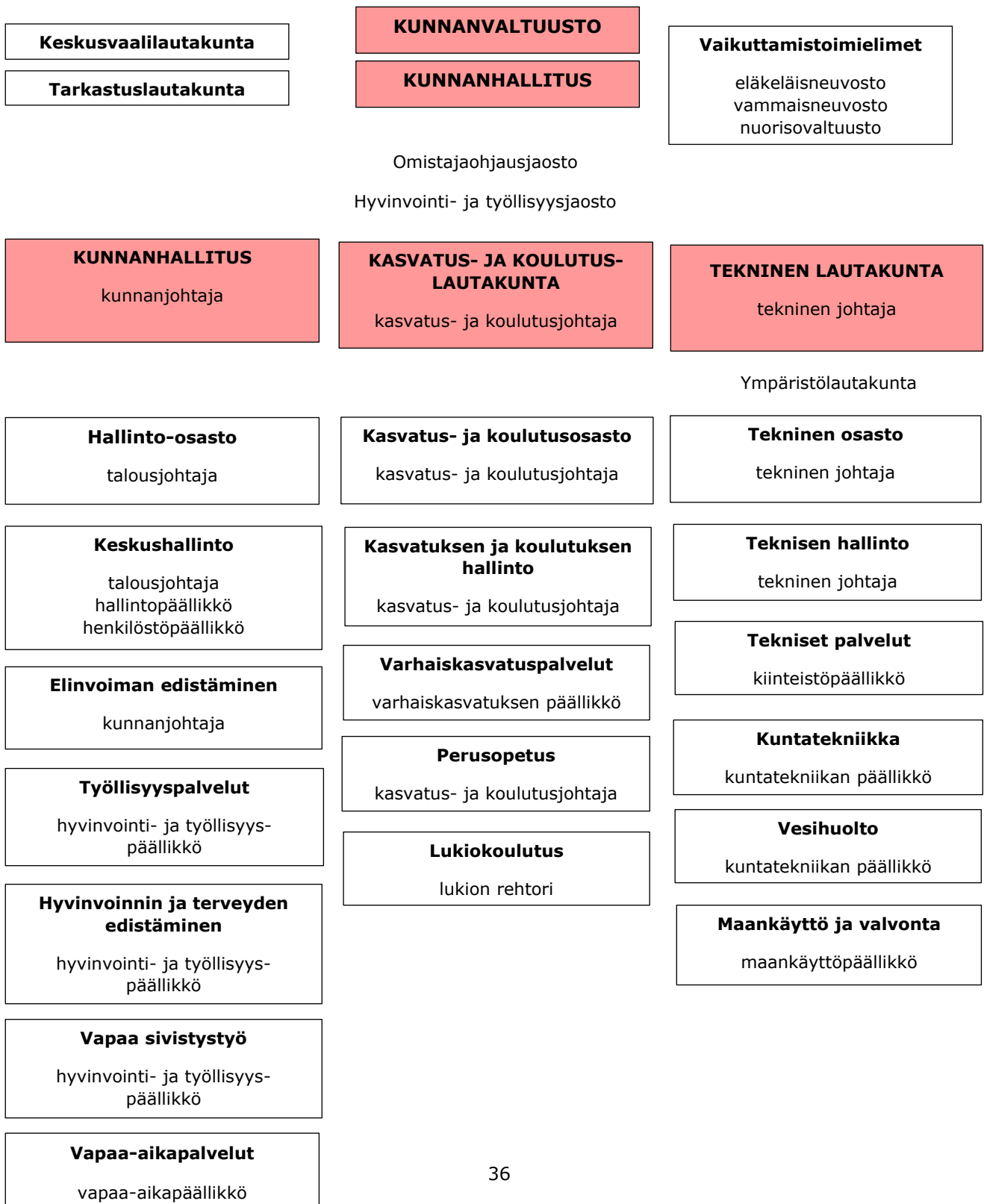
Kuntalain (410/2015) § 110 mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Kontiolahden kunnan kumulatiivisen ylijäämän arvioidaan olevan 15,3 miljoonaa euroa suunnittelukauden lopussa. Taloussuunnitelmassa kunnan vuosikate ei riitä kattamaan suunnitelmanmukaisia poistoja koko taloussuunnitelmakaudella 2026–2028. Kunnan tulee jatkaa keinojen etsimistä kustannusrakenteen tasapainoiselle kehittämiselle.

6 KONTIOLAHDEN KUNNAN KONSERNI

Kontiolahden kunnan toiminta jakaantuu kolmeen eri osastoon: hallinto-osasto, kasvatus- ja koulutusosasto sekä tekninen osasto. Kunta tytäryhtiöineen muodostaa kuntakonsernin. Kunnan toiminnassa olevia tytäryhtiöitä ovat Kontiolahden Yrityspalvelu Oy, Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot ja Kontionloikka Oy. Kunta kuuluu jäsenenä myös kahteen kuntayhtymään. Kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen.

Kontiolahden kunnan organisaatio

Kontiolahden kunnan konserni

KONTIOLAHDEN KUNTA

TYTÄRYHTIÖT

Kiinteistö Oy
Kontiolahden Vuokratalot

Kontionloikka Oy

Kontiolahden
Yrityspalvelu Oy

80,68 %

Asunto Oy
Kontiolahden Vaskiportti

KUNTAYHTYMÄT

Pohjois-Karjalan
maakuntaliitto

Pohjois-Karjalan
koulutuskuntayhtymä

OSAKKUUSYHTEISÖT

Asunto Oy Kontiolahden Myllypuro
Asunto Oy Kontiolahden Mäntyrivit
Asunto Oy Kotikulho
Asunto Oy Mönninmäki
Kiinteistö Oy Kontiolahden Liike- ja palvelutalo
Kiinteistö Oy Kontiolahden Liikekeskus
Kiinteistö Oy Paiholankoski
Kontiolahden Golf Oy

Kunnanvaltuusto päättää konsernin omistajapolitiikasta ja määrittää kuntakonsernin keskeiset toiminnalliset sekä taloudelliset tavoitteet kunnan taloussuunnitelman yhteydessä. Kuntakonsernin toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet perustuvat kuntastrategiaan. Kontiolahden kunnan konserniohje on päivitetty ja se hyväksytään kunnanvaltuustossa vuonna 2025. Konserniohjeessa annetaan toimintaohjeet ja periaatteet konserniin kuuluville tytäryhteisöille sekä soveltuvin osin kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille.

Kontiolahden kuntastrategia päivitettiin syksyllä 2024. Strategian tavoitteena on terve kuntatalous ja loistavin asenne, jotka mahdollistavat asukkaille ja yrityksille parhaan toimintaympäristön. Strategian mukaiset näkökulmat ovat:

- Kestävä ja terve kuntatalous
- Loistavin asenne
- Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö
- Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö
- Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö

Tytäryhtiöiden yhteiset tavoitteet:

Yhtiöt

- asettavat toimintansa tavoitteet kuntastrategian mukaisista näkökulmista ja tukevat toiminnallaan kuntastrategian toteuttamista
- kehittävät riskienhallintaa sekä raportoivat riskienhallinnasta ja -arvioinnista konsernin raportointiaikataulun mukaisesti

Tytäryhtiöiden omat tavoitteet:

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy

Kontiolahden Yrityspalvelu Oy:n ensisijaisena tehtävänä on palvella alueella toimivia yrityksiä ja alueelle sijoittuvia uusia yrityksiä tarjoamalla yrityksille näiden tarpeisiin räätälöityjä toimitiloja. Yrityspalvelu omistaa ja hallinnoi Kontiolahden alueella toimitiloja ja vuokraa niitä yritysten käyttöön. Yhtiöllä on nykyisin omistuksessaan noin 32.000 m² tiloja. Teollisuustilat sijaitsevat pääosin Uuron ja Jaaman yritysalueilla. Suurin yksittäinen Yrityspalvelun omistuksessa oleva kiinteistö sijaitsee Lehmossa Lammintiellä. Teollisuustilojen ohjella Yrityspalveluilla on hallinnassa 23 asuinhuoneistoa, joista 10 kpl Asunto Oy Kontiolahden Vaskiportissa.

Yhtiön talousarvio vuodelle 2026:

Yhtiön liikevaihdon ennustetaan hieman pienenevän vuoteen 2025 verrattuna, johtuen vuoden 2025 aikana tehdyistä kiinteistökaupoista sekä sähkösopimuksen siirrosta Medisize Oy:lle Lammintien kiinteistön osalta. Rahastosijoitukset ja -talletukset tuovat rahoitustuottoja. Suurimpana investointi/korjauskohteena on Lammintien tehdaskiinteistön hissien uusiminen. Budjetoinnille epävarmuutta tuovat mahdolliset asiakkaiden laajennustarpeet tai uusien rakennusprojektien käynnistäminen, jotka kaikki voivat realisoituessaan vaatia muutoksia talousarvioon talousarviovuoden aikana. Yhtiön yksi investointilainana uudelleen järjestellään vuoden 2026 aikana.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
		+muutos			
Liikevaihto	3 574	2 869	2 600	2 660	2 700
Tilikauden tulos	328	101	155	145	150
Lainakanta	15 214	14 046	12 878	11 710	10 542

Yrityspalvelujen toiminnalliset tavoitteet:

- toimitilat ovat tarkoituksenmukaiset
- tilikauden tulos on positiivinen
- ellei uudishankkeita toteuteta, lainakanta alenee

Kontionloikka Oy

Kontionloikka Oy on Kontiolahden kunnan omistama kehittämissyhtiö. Kontionloikka palvelee alueen yrityksiä kaikissa yritystoiminnan vaiheissa. Yhtiö vastaa myös Kontiolahden alueen matkailun kehittämisestä. Kontionloikka toteuttaa elinvoiman kehittämiseen liittyviä hankkeita sekä hallinnoi alueen yritysten toimintaedellytyksiä parantavia kehittämisprojekteja.

Yhtiön talousarvio vuodelle 2026:

Yhtiön toiminta perustuu kunnan ja Kontionloikka Oy:n väliseen palvelusopimukseen, joka on viimeksi päivitetty helmikuussa 2025.

Yhtiö toteuttaa vuoden 2026 aikana vähintään kolmea kehittämissanketta: Kasvua Tapahtumista, Matkailunekosysteemin kansainvälistymishanke ja AH Maailmancup 2026 myyntihanke. Lisäksi ELY-keskukselta on haettu Yksinyrittäjän Kasvupolku -hanketta, joka myönteisen rahoituspäätöksen saadessa käynnistyy 1.1.2026. Kehittämissankkeiden rahoitus kirjautuu yrityksen tilinpäätöksessä kohtaan Liiketoiminnan muut tuotot.

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
		+muutos			
Liikevaihto	230	210	210	210	210
Tilikauden tulos	-43	0	0	0	0

Kontionloikan toiminnalliset tavoitteet:

- toteuttaa palvelusopimuksen mukaiset tehtävät
- parantaa Kontiolahden kunnan alueella olevien yritysten toimintaedellytyksiä
- edistää Kontiolahden matkailua

Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokratalot – Kontiokodit

Kiinteistö Oy Kontiolahden Vuokrataloilla on omistuksessaan 302 vuokra-asuntoa vuonna 2025. Asunnot sijaitsevat pääosin kirkonkylällä, Lehmossa ja yksittäisiä kohteita on myös muualla kunnan alueella. Vuokratalojen toiminta-ajatuksena on tarjota kuntalaisille vuokra-asuntoja ja pitää omistamiensa asuntojen kunto hyvänä, käyttöaste tehokkaana ja vuokrataso kohtuullisena. Kiinteistö Oy Kontiolahden vuokratalot on ottanut käyttöön aputoiminimen Kontiokodit. Jatkossa yhtiö toimii markkinoinnissa Kontiokodit-nimellä ja materiaalit muuttuvat tämän nimen alle.

Yhtiön talousarvio vuodelle 2026:

Liikevaihto tulee kasvamaan 2,6 miljoonaan euroon vuonna 2026, kun vuokrien korotukset n. 3 % astuvat voimaan 1.3.2026 alkaen. Lisäksi Sote Eläinlääkäritilan vuokrankorotus vaikuttaa liikevaihdon kasvuun. Mikäli yhtiöittämisvelvoitteen myötä kunnan omistamien Ara-kohteiden siirto vuokrataloyhtiölle tulee totutumaan vuoden 2026 aikana, niin yhtiön liikevaihto tulee kasvamaan edelleen n. 0,5 miljoonalla eurolla. Toteutuessaan Ara-kohteiden siirrolla tulee olemaan myös vaikutuksia yhtiön lainakantaan, ylläpitokustannuksiin sekä poistoihin. Lainat tulevat lyhenemään hieman arvioitua nopeammin, kun korot on laskeneet edellisvuoteen verattuna. Yhtiön lainoissa on annuiteettilyhennykset. Sammalkadun ja Pihlajatie lainat tullaan maksamaan loppuun vuoden 2025 aikana. Haasteena on vuokranmaksujen viivästyminen taloustilanteesta johtuen, jonka seurauksena vuokratästeistä joudutaan neuvottelemaan asukkaiden kanssa. Yhteen taloyhtiöön asukkaiden saaminen on ollut ongelmallista, haasteet tämän osalta ovat jatkuneet jo yli vuoden.

	TP 2024	TA 2025 +muutos	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Liikevaihto	2 243	2 417	2 554	2 600	2 650
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0
Lainakanta	6 785	6 094	5 476	4 850	4 233

Vuokratalojen toiminnalliset tavoitteet

- Sote on pyytänyt muutostöitä Kiveläntie 4:n eläinlääkäritilaan: viilennyslaitteet sekä röntgenhuoneen lyijyttäminen valmistuivat syksyllä 2025, ja Sote pyysi muutostöille kahden vuoden maksuaikaa. Lyhennykset alkoivat lokakuussa 2025 ja jatkuu syyskuuhun 2027 asti.
- Vuokrattavat asunnot ovat hyvässä kunnossa. Muuton yhteydessä tehdään aina katselmus sekä tarvittaessa korjaukset, ja energiasäästöjä toteutetaan yhtiöissä yläpohjaeristyksillä.
- Vuonna 2026 jatkuvat yhtiöiden kuntokartoitukset. Kuntokartoituksia on tehty vuoden 2025 loppuun mennessä n.50 % taloyhtiöistä.
- Tilikauden tulos on positiivinen ennen asuintalovarausta.
- Lainakanta alenee kaikissa lainoissa maksuohjelman mukaisesti. Korkojen lasku vaikuttaa siihen, että lainakanta lyhenee nopeammin kuin vuonna 2025.
- Vuonna 2026 Kontiokodit lähtee mukaan EnerKey-energiansäästöjärjestelmään, joka on myös kunnalla käytössä.

7 KÄYTTÖTALOUSOSA

7.1 KUNNANHALLITUS

Keskushallinto

Tilivelvolliset talousjohtaja, hallintopäällikkö, henkilöstöpäällikkö

Toiminta-ajatus

Kuntastrategian mukaan haluamme Kontiolahdella jatkaa vastuullista ja hallittua kasvua. Terve kuntatalous ja loistavin asenne mahdollistavat nykyisille sekä uusille asukkaille ja yrityksille parhaan toimintaympäristön. Tavoitteen toteutumiseksi tehtävänämmä on kehittää kunnan palveluja yhdessä muiden osastojen kanssa. Tuotamme ja kehitämme kunnan yhteisiä hallinto-, talous- ja henkilöstötukipalveluja sekä ohjaamme osastoja hallinto-, talous- ja henkilöstöasioissa. Keskushallinnon tehtäviin kuuluu myös työllisyys- ja kotouttamispalvelut, vapaa-aikapalvelut sekä vapaasivistystyö.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Vuonna 2026 ei järjestetä vaaleja.

Joukkoliikenteen hallinnointi on toiminut keskushallinnon alla vuoden 2023 alusta. Joukkoliikenteeseen varatut määrärahat ovat yhteensä 930 000 euroa, nousten 164 000 euroa vuoden 2025 tasosta. Asiointiliikenteeseen varattuja määrärahoja nostetaan 10 000 euroa v. 2025 tasosta (v. 2025 määräraha 30 000 euroa), koska asiointiliikenteen osalta uusi kilpailutus järjestetään vuonna 2026.

Kevan antaman ennakkotiedon mukaan Kontiolahden kunnalle kohdistuvan tasausmaksun suuruus vuonna 2026 on noin 839 000 euroa, joka on noin 5,8 % edellisvuotta korkeampi. Tasausmaksu perustuu Kevalakiin (Laki Kevasta 19 c §), jossa määritetään niin tasausmaksun kokonaismäärän kuin työnantajakohtaisen jaon perusteet. Tasausmaksulla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä. Tasausmaksun kustannus on varattu kokonaisuutena keskushallinnon kustannuksiin, josta se on jaettu hallinnon sisäisinä erinä osastoille.

Vuonna 2026 henkilöstöhallinnon toiminnan painopistealueena on mm. työhyvinvointikyselyyn liittyvät tehtävät sekä virka- ja työehtosopimuskauden paikallisiin järjestelyihin liittyvät paikalliset neuvottelut ja valmistelut. Vuonna 2025 toteutui valtakunnallisten palkkausjärjestelmien muutos, mikä edellytti runsaasti palkkausjärjestelmien paikallista valmistelu- ja täytäntöönpanotyötä. Vuoden 2026 alussa tapahtuu vuoden 2025 aikana valmisteltu HR-järjestelmän muutos. Sekä palkkausjärjestelmien että HR-järjestelmän muutos edellyttävät uusien toimintamallien toteutumisen seurantaa ja vahvistamista vuonna 2026.

Tulosalueen talousarviossa on huomioitu verotuskustannukset sekä rahoitusosuudet eri yhteisöjen osalta.

- Verotuskustannukset verottajan ennakkotiedon mukaan 160 000 €
- Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 351 000 €
- Suomen Kuntaliitto ja Kuntatyönantajat 50 000 €

Vuoden 2026 aikana jatkamme varautumiseen tarvittavien investointien päivittämistä. Laadittavassa varautumisen investointisuunnitelmassa tarkastellaan kaikkien osastojen tarpeita. Investoinneilla on tarkoitus parantaa kunnan toimintavalmiuksia mahdollisissa häiriötilanteissa.

Kunnassa aloitettiin vuonna 2025 verkkosivu-uudistus, joka saatetaan loppuun vuoden 2026 aikana. Uusien verkkosivujen tavoitteena on saada käyttöömmä WordPress-pohjaiset sivut, jotka muun muassa täyttävät nykyiset vaatimukset saavutettavuuden suhteen. Lisäksi uusia sivuja rakentaessa pyritään luomaan käyttäjäystävälliset ja responsiiviset verkkosivut. Verkkosivu-uudistuksen myötä kunnan viestintäohjeen päivittämistä jatketaan ulkoisen viestinnän osion osalta.

Tekoälyn luomia mahdollisuuksia työnteon apuna kartoitetaan yhdessä muiden kuntien kanssa. Kunnan digityön ohje ja tekoälyohje valmistuu vuoden 2026 aikana. Tekoälyn hyödyntämisen kehittämiseen pyrimme käyttämään hankkeita.

Sähköisen arkiston käyttöönotto valmistellaan ja tehdään vuoden 2026 aikana.

Tulosalueen toimintakate pienenee eli paranee -1,2 % eli n. 30 000 euroa muutettuun talousarvioon verrattuna. Toimintakulut pienenevät -1,8 %, olennaisimman toimintakulujen säästöt syntyvät henkilöstökustannuksissa eläköitymisen ja toimen täyttämättä jättämisen myötä.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Hankintalainsäädännön muutoksien vaikutuksien arviointi kossien kunnan taloutta ja toimintaa.	Kustannusten nousun hallintaan vaikuttaminen ja sujuvien palveluiden sekä järjestelmäkokonaisuuksien turvaaminen.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Sisäisten viestintäkanavien toimintatapojen yhdenmukaistaminen.	Eri sisäisiä viestintäkanavia käytetään yhdenmukaisilla toimintatavoilla.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Kehitämme edelleen organisaation digitaalisia palveluita, hyödynnämme tehokkaammin järjestelmiä, luomme uusia työskentelyä sujuvoittavia käytänteitä ja vahvistamme edelleen digitaalisia työskentelytapoja.	Tunnistautumisella tehtäviä sähköisiä allekirjoituksia otetaan käyttöön ja jalkautetaan kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöille.	
Tekoälyn käyttöönottoa valmistellaan ja jalkautetaan.	Kunnalle luodaan digityön ohje ja tekoälyohje. Pyrimme aktiiviseen yhteistyöhön muiden kuntien kanssa tekoälyn hyödyntämisessä.	
Kunnan uudet verkkosivut rakennetaan ja otetaan käyttöön.	Uudet verkkosivut ovat nykyisten säädösten mukaiset sekä helppokäyttöiset niin verkkosivujen sisällöntuottajan kuin asiakkaidenkin näkökulmista.	
Viestintäohjeen päivittämistä jatketaan ja jalkautetaan.	Viestinnän toimintamallit selkeytetään ja jalkautetaan kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöille.	
Ilmastotoimenpiteet		
Tehostetaan hallinnollisia työtehtäviä lisäämällä sähköisten järjestelmien käyttöönottoa.	Sähköisen allekirjoituksen laajentaminen sekä sähköisen arkiston käyttöönotto v. 2026 aikana ja paperin käytön vähentäminen kaikessa toiminnassa.	

100 Keskushallinto	muutettu TA			Muutos %	TS 2027	TS 2028
	TP 2024	2_2025	TA 2026			
Tuotot	2 244	2 630	2 569	-2,3 %	2 571	2 574
Kulut	-4 207	-4 922	-4 833	-1,8 %	-4 927	-5 023
Netto	-1 963	-2 293	-2 264	-1,2 %	-2 356	-2 449

Elinvoiman edistäminen

Tilivelvollinen kunnanjohtaja

Toiminta-ajatus

Kunnan keskeisenä tehtävänä on kunnan sekä yritysten elinvoiman ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen. Elinvoima ja hyvinvointi liittyvät tiiviisti toisiinsa. Elinvoiman edistäminen nähdään tässä yhteydessä vetovoimaisen yritys ympäristön rakentamisena, yritysten kasvun ja kehittymisen edistämisenä, aktiivisena viestintänä sekä strategisena maankäytön suunnitteluna. Kunta haluaa jatkaa vastuullista ja hallittua kasvua ja olla rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Kunnan elinvoimaresursseihin kuuluu kunnanjohtaja, viestintäsuunnittelija sekä kaksi tytäryhtiötä: Kontiolahden Yrityspalvelu Oy ja Kontionloikka Oy. Yhtiöiden keskeisin tehtävä on yritysten kasvun ja kehittämisen mahdollistaminen. Kontionloikka Oy:ssä työskentelee toimitusjohtajan lisäksi vakituisesti yritysvalmentaja ja toimistoassistentti. Kontionloikan kanssa on tehty toistaiseksi voimassa oleva palvelusopimus yritysneuvonnasta ja yrityskehittämisestä. Sopimus tarkistetaan vuosittain joulukuussa. Palvelun ostoon on varattu 210 000 euroa vuoden 2025 tasoisena.

Kuntastrategian mukaisesti elinkeinopalvelut ohjaavat yrityksen perustamisessa ja toiminnan kehittämisessä. Etsimme aktiivisesti toimitilaratkaisuja yrityksille ja edistämme asukkaille ja yrityksille tärkeitä liikenne- ja tietoverkkoyhteyksiä.

Kunnan ja Kontiolahden Yrittäjien muodostama elinvoimaryhmä toimii paikallisena alueen elinvoiman edistäjänä. Kontiolahden kunta tekee tiivistä yhteistyötä elinkeinojen kehittämisessä Joensuun seudulla. Kunta edistää ja mahdollistaa työpaikkaomavaraisuuden kasvattamista.

Kunnan viestintää ja markkinointia kehitetään jatkuvasti. Tuomme viestinnässämme esiin myönteistä kuntakuvaa ja houkuttelemme Kontiolahdelle uusia asukkaita, yrityksiä ja matkailijoita. Päivitetyn viestintäohjeen ja brändikirjan linjauksia hyödyntäen vahvistamme kunnan imagon ja tunnettuuden rakentamista positiivisessa valossa. Kunta on mahdollisuuksien mukaan esillä erilaisissa tapahtumissa, mm. erilaisilla messuilla ja ampumahiihdon maailmancupin osakilpailuissa.

Tulosalueen talousarvioon on varattu seuraavat rahoitusosuudet:

- Maakunnan matkailun edistäminen 31 600 €
- Leader 43 000 €

Vuoden 2024 alusta alkaen kunta on vastannut ensilumenladun ylläpidosta sekä ampumahiihdon maailmancup-osakilpailuissa tarvittavan lumen tekemisestä ja levittämisestä. Vuoden 2026 talousarviossa on varauduttu siihen, että vuonna 2026 lunta tykitetään ja levitetään sekä ensilumenladun tarpeisiin että marras-joulukuun vaihteessa järjestettävän ampumahiihdon maailmancupin osakilpailun tarpeisiin. Ensilumenlatua on kuntalaisten mahdollista käyttää ilmaiseksi kuntalaisille suunnatulla omalla vuorolla.

Urheilijoiden kanssa tehtäviin markkinointiviestintäkumppanuussopimuksiin on varattu 5 000 euron suuruisen määräraha.

Kokonaisuutena tulosalueen toimintakate säilyy edellisvuoden tasolla. Henkilöstökustannukset kasvavat hie-man palkankorotuksien myötä, mutta vastaavasti palveluiden ostot pienenevät.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Vahvistamme edunvalvontaamme suhteessa valtioon ja muihin sidosryhmiin.	Vaikutamme aktiivisesti valtionosuusuudistuksen toteuttamiseen.	
Loistavin asenne- Olemme haluttu työnantaja		
Sisäinen tiedonkulkumme tukee ulkoista viestintää ja annamme loistavimman asenteemme näkyä.	Kehitämme sisäisiä yhteistyötapoja ulkoisen viestinnän parantamiseksi.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Päivitetty viestintäohje ja brändikirja otetaan käyttöön ja jalkautetaan. Uusia linjauksia hyödynnetään positiivisen kuntakuvan markkinoinnissa.	Vahvistetaan Kontiolahden myönteistä kuntakuvaa. Kunnan päätösviestinnän kehittäminen.	
Laadimme kehittämishankkeiden prosessiohjeet.	Hankeohjeistus testattu ja käytössä.	
Ilmastotoimenpiteet		
Kehitämme edelleen organisaation digitaalisia palveluita, hyödynnämme tehokkaammin järjestelmiä, luomme uusia työskentelyä sujuvoittavia käytänteitä ja vahvistamme edelleen digitaalisia työskentelytapoja.	Kunnan sähköiset palvelut tukevat työnteon ja yrittämisen ympäristöä.	

150 Elinvoiman edistäminen	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	-14	0				
Kulut	-476	-493	-496	0,5 %	-505	-515
Netto	-491	-493	-496	0,5 %	-505	-515

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Tilivelvollinen hyvinvointi- ja työllisyyspäällikkö

Toiminta-ajatus

Tavoitteenamme on kuntalaisten hyvinvoinnin ja onnellisuuden lisääntyminen. Pyrimme edistämään terveellisiä elämäntapoja, osallisuutta ja turvallisuutta, yhteistyössä Hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden kumppaneiden kanssa.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Kuntalain 1.2 §:n mukaan kunta edistää asukkaittensa hyvinvointia ja kunnalla on sotelain (612/2020) 6.1 §:n nojalla ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tarkoittaa sosiaalisten ja terveyteen liittyvien ongelmien ehkäisyä. Myös ehkäisevä päihdetyö ja turvallisuuden edistäminen, kuten tapaturmien ja väkivallan ehkäisy, yhdenvertaisuus, demokratia ja päätöksenteon läpinäkyvyys, mahdollisuus vaikuttaa itseään ja omaa yhteisöään koskeviin päätöksiin, ovat tärkeä osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Ihmisten hyvinvointi ja terveys ovat yhteydessä varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, liikunta-, ravitsemus- ja kulttuuripalveluihin, asumiseen ja kaavoitukseen, liikennejärjestelyihin sekä moniin muihin kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Nämä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osa-alueet on sisällytetty Kontiolahden hyvinvointisuunnitelmaan 2025–2028.

Kunnan ja hyvinvointialueen välillä on terveyden ja hyvinvoinnin edistämistehtävässä molemminpuolinen asiantuntijatuen antamis- ja yhteistyövelvoite. Yhteistyörakenteista on sovittu Pohjois-Karjalan kuntien, Pohjois-Karjalan maakuntaliiton ja Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen yhteistyösopimuksella yhdyspintarakenteista, toimintamalleista, työnjaosta ja tiedonkulusta. Tämä yhteistyösopimuksen tavoitteena on asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen. Yhteistyön pohjana ovat lakisääteiset suunnitelmat, hyvinvointialueen, maakuntaliiton ja kuntien strategiat, ohjelmat ja suunnitelmat sekä kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvointikertomukset ja -suunnitelmat sekä lainsäädäntöpohja.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on koko kunnan perustoimintaa. Kontiolahden hyte-suunnittelu ja johtaminen perustuu osastoiden yhteistyöhön ja jakautuneeseen vastuuseen toteutuksesta, jota suunnittelee ja ohjaa hyte-johtoryhmä. Prosessin tukemiseksi vahvistamme hyte-resurssia vuonna 2026, hyvinvointiohjaajan 50 prosentin työpanoksella.

Tulosalueen toimintakate kasvaa eli heikkenee 19,5 %, olennaisin toimintakulujen kasvu muodostuu henkilöstökuluissa. Tulosalueelle esitetään hyvinvointiohjaajan palkkaamista siten, että hänen työtehtävistään 50 % sijoittuu hyvinvoinnin koordinointiin ja 50 % liikunnanohjaukseen. Lisäksi ympäristöterveydenhuollon kustannukset nousevat vuodelle 2026 noin 27 000 eurolla.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Kohdennamme toimia resurssi- viisaasti, ottaen huomioon hyte- kertoimeen vaikuttavat indikaat- torit.	Hyte-kerroin pysyy hyvällä ta- solla.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Kannustamme kuntalaisia toi- mintakyvyn ylläpitämiseen, liik- kumiseen ja terveyttä edistäviin elintapoihin.	Viestimme terveellisistä elämän- tavoista ja arkiliikunnan mahdol- lisuuksista.	

Otamme käyttöön turvalliseman tilan periaatteet ja toiminnallisen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman.	Molemmat asiakirjat julkaistaan ja otetaan käyttöön.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Otamme huomioon erityisesti lapset ja nuoret hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.	Perhekeskusverkoston toiminta tiivistyy. Koulun ja vapaa-aikapalveluiden hyte-tavoitteet toteutuvat.	
Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyö osastojen ja eri sidosryhmien kesken.	Asetamme hyte-työn vuositavoitteet ja seuraamme indikaattoreiden toteutumista.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Teemme terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen yhteistyötä järjestöjen, yhdistysten ja eri toimijoiden kanssa.	Jaamme järjestöavustuksia. Päihde- ja pelikasvatuksen sisältöjä hyödynnetään varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja nuorisotyössä, yhteistyössä järjestöjen kanssa (esim. Ehyt ry)	
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Luomme maahan muuttaneiden ohjaus- ja neuvontapalvelut.	Elo-hanke kehittää prosessin, nettisivut ja suomen kielen opetusta kuntaan.	
Edistämme työnhakijoiden hyvinvointia ja terveyttä.	Puhti-hankkeen elintapaohjaus ja valmennus.	
Ilmastotoimenpiteet		
Kannustamme kuntalaisia ilmastotietoiseen toimintatapaan.	Kannustamme yhdistyksiä ja kuntalaisia käyttämään sähköisiä palveluja.	

160 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	15	58	58	0,0 %	59	60
Kulut	-298	-396	-462	16,7 %	-471	-480
Netto	-283	-338	-404	19,5 %	-412	-420

Työllisyyspalvelut

Tilivelvollinen hyvinvointi- ja työllisyyspäällikkö

Toiminta-ajatus

Tavoitteenamme on jatkaa positiivista kasvua, jolloin kunnan asukas- ja työpaikkamäärä, verotulot sekä kuntalaisten hyvinvointi ja onnellisuus lisääntyvät. Tavoitteen toteutumiseksi tehtävänämmä on kehittää työllisyyspalveluja yhteistyössä kunnan toimialueiden kanssa ja verkostomaisella työotteella, toimijaverkoston kanssa.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Työllistämässä painopiste on nuorten työttömyyden ehkäisemisessä ja vähentämisessä, sekä työnhakijoiden työllistymisen ja palveluihin ohjaamisen nopeuttamisessa. Onnistuneilla työllisyystoimenpiteillä edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaisuutta. Työllisyyttä edistävät konkreettiset toimenpiteet kuvataan tarkemmin kunnan työllisyysohjelmassa.

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä siirsi julkisten työvoimapalvelujen järjestämisvastuun valtiotoimijalta kunnalle 1.1.2025. Pohjois-Karjalan työllisyysalueella on isäntäkuntana Joensuu. Uudistuksella tavoitellaan työllisyyden lisäämistä tuomalla palvelut osaksi kunnan elinvoimatehtävää. Tehtävien järjestämiseksi kunnille siirtyi yleiskatteellista valtionosuutta ja henkilöstöä TE-toimistosta sekä KEHA- ja ELY-keskuksesta. Lakiin sisältyy kuntien osarahoittaman työttömyysturvan muuttuminen nykyistä kannustavammaksi. Jatkossa kunta voi vaikuttaa työttömyydestä aiheutuviin kustannuksiin järjestämällä lakisääteisten työllisyyspalveluiden lisäksi vapaaehtoisia, täydentäviä palveluja omarahoitteisesti. Näitä palveluja ovat ohjaus- ja valmennuspalvelut sekä työkykykoordinaatio. Työttömyysturvan rahoitusvastuu säilyy kuntakohtaisena ja kunnat vastaavat työttömyysturvan rahoittamisesta omarahoitteisesti.

Vuonna 2026 kunta on vahvasti mukana seudullisessa kuntayhteistyössä ja hankeyhteistyössä kehittämässä palveluprosesseja ja työllistämistoimia, joilla edistetään työvoiman saatavuutta, ennaltaehkäistään työttömyyden pitkittymistä ja kuntien työttömyysturvakustannusten syntymistä. Kunnan omilla työllisyyspalveluilla ja työllisyysuhankeyhteistyöllä pyritään vaikuttamaan nuorien, haasteellisessa työmarkkina-asemassa olevien, osatyökykyisten ja pitkäaikaistyöttömien työnhakijoiden tilanteeseen ja edistämään työvoiman saatavuutta. Toteutamme sekä työkykykoordinaatio- että työhönvalmennustoimintaa, jotka toimivat työllisyysalueen viranomaistyön tukipalveluina. Olemme myös mukana kehittämässä Pohjois-Karjalan työllisyyden ekosysteemiä eri kehittämishankkeiden ja kehittämissyömiä kautta.

Tulosalueen talousarvioon on varattu määrärahat kunnan osarahoitteisen työttömyysturvan/työttömyystukien palautukseen 1 850 000 euroa ja kunnan maksuosuuteen Pohjois-Karjalan työllisyysalueelle 1 510 834 euroa. TE-palveluiden järjestämiseen osoitettu valtionosuus pienenee, joka vaikuttaa myös työllisyysalueen maksuosuuden pienenemiseen. Työmarkkinatuen kuntaosuutta kasvatetaan 150 000 € verrattuna muutettuun talousarvioon. Kokonaismäärärahavaruksen ollen 1,85 miljoonaa euroa vuonna 2026.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Edistämme työvoiman saatavuutta.	Työnantajayhteistyö ja työhönvalmennus auttaa täyttämään työpaikkoja.	
Ennaltaehkäisemme työttömyystukien palautusten kasvua.	Työttömyysturvakustannusten hillitseminen.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Teemme työtämme asiakaslähteisesti ja tavoiteperusteisesti.	Asiakaspalaute on hyvää.	
Tuemme henkilöstöä työssään.	Henkilöstö kokee työnsä merkitykselliseksi ja tulokselliseksi.	

Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Kokeilemme ja kehitämme työllisyyspalveluiden prosesseja ja menetelmiä.	Yhteistyö työllisyysalueen kanssa toimii ja asiakasohjautuvuus työllisyysohjaajille ja kotoutumisohjaajalle sujuu.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Osallistumme kehittämishankkeisiin.	Hankkeiden kautta luomme uusia toimintamalleja.	
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Työttömyys vähenee.	Työttömyysaste alle 7 %.	
Ilmastotoimenpiteet		
Kannustamme henkilöstöä ilmastotietoiseen toimintatapaan.	Paperin käyttöä vähennetään mahdollisuuksien mukaan.	

170 Työllisyyspalvelut	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	223	16	0	-100,0 %		
Kulut	-1 791	-3 944	-3 858	-2,2 %	-3 932	-4 008
Netto	-1 569	-3 928	-3 858	-1,8 %	-3 932	-4 008

Vapaa sivistystyö

Tilivelvollinen hyvinvointi- ja työllisyyspäällikkö

Toiminta-ajatus

Tarjoamme kuntalaisille mahdollisuuden yleissivistävään ja ammatilliseen oppimiseen eri ikäkausien elämäntilanteisiin soveltuvan kurssitarjonnan kautta. Luomme kuntalaisille mahdollisuuden harrastuspohjaiseen opiskeluun ja oppimiseen, sosiaalisten verkostojen ylläpitämiseen sekä laadukkaaseen vapaa-ajan harrastustoimintaan.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Tuntitilauksen päivitys tehdään tarpeen vaatiessa vuoden 2026 aikana. Tulosalueen talousarviossa on varattu määrärahat kansalaisopiston ja konservatorion maksuosuuksiin. Kansalaisopiston maksuosuus vuodelle 2026 on 185 000 €, se nousee 2,2 % (3 000 €) vuodesta 2025. Konservatorion maksuosuus on 109 300 € vuodelle 2026, konservatorion maksuosuus pitää sisällään 3 % korotuksen (3 000 €) edellisvuoteen verrattuna.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Kansalaisopiston kustannusrakenne.	Tarkastellaan kansalaisopiston sopimusta.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Tarjoamme mahdollisuuden kurssitoiminnan järjestämiselle.	Kurssitoimintaa järjestetään kattavasti Kontiolahden alueella.	

Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Kunnan monipuoliset tilat ja tekniset valmiudet otetaan seutuopiston kurssitarjonnan järjestämisessä huomioon.	Teemme yhteistyötä seutuopiston kanssa kurssien järjestämismahdollisuuksista.	

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kontiolahtelaiset opiskelijat kursseilla, lkm	1 681	1 254	1254
Konservatorion opiskelijamäärä	91	87	87
Musiikkileikkikoulun opiskelijamäärä (muskari)	68	66	66

180 Vapaa sivistystyö	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	0	0				
Kulut	-418	-401	-413	2,8 %	-419	-425
Netto	-418	-401	-413	2,8 %	-419	-425

Vapaa-aikapalvelut

Tilivelvollinen vapaa-aikapääällikkö

Toiminta-ajatus

Edistämme kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia kulttuuri-, tapahtuma-, nuoriso-, liikunta- ja kirjastopalveluilla.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Kehitämme tiedolla johtamista vapaa-aikapalveluissa. Päivitämme kunnan poikkihallinnollisen liikkumisohjelman ja jalkautamme käytäntöön kulttuuriohjelman painopisteitä. Koordinoimme kunnan ehkäisevän päihdetyön työryhmän toimintaa. Edistämme vastuullisuutta liikuntapalvelujen pilottihankkeella. Toteutamme Voimaa vanhuuteen -ohjelmaa yhteistyössä maakunnan muiden kuntien kanssa. Kehitämme liikuntaneuvontaa lisäresurssin turvin. Ylläpidämme koulunuorisotyötä ja sovitamme sen osaksi avointa nuorisotyötä. Kehitämme etsivää nuorisotyötä ja edistämme nuorten hyvinvointia yhteistyössä nuorten moniammatillisen palveluverkoston kanssa. Osallistumme palvelualueiden alueellisiin ja valtakunnallisiin verkostoihin, ylläpidämme henkilöstön osaamista ja tuemme toinen toisemme työhyvinvointia positiivisella ja rakentavalla keskustelulla. Tuemme kolmannen sektorin toimijoita avustuksin ja kuulemme yhteistyökumppaneita erilaisissa tilaisuuksissa.

Seudullisen kirjastopalvelun maksuosuus vuodelle 2026 on noin 632 000 euroa, vuonna 2025 maksuosuus on 612 500 euroa eli seutukirjaston kustannukset nousevat noin 3,1 % (20 000 euroa) vuodelle 2026. Tuulosalueelle kohdistuu hyvinvointiohjaajan palkkakustannuksia siten, että hänen palkkakustannuksista 50 % sijoittuu hyvinvoinnin koordinointiin ja 50 % liikunnanohjaukseen. Vuoden 2026 talousarvioon nuorisovaltuustolle on varattu oma 3 000 euron määräraha.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Kehitetään tiedolla johtamista vapaa-aikapalvelujen palvelualueilla.	Rakennetaan palvelujen käytön ja asiakastytyvyyden jatkuva seuranta.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista pidetään huolta säännöllisin koulutuksin, kokouksin ja työhyvinvointia tukevin toimenpitein.	Henkilöstön vaihtuvuus vähenee.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Järjestämme sähköiset nuorisovaltuustovaalit.	Toimiva sähköinen vaalijärjestelmä on löydetty.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Päivitetään kunnan liikkumisohjelma vuosille 2026–2030.	Liikkumisohjelma on hyväksytty toimielimissä vuoden loppuun mennessä.	
Ilmastotoimenpiteet		
Huomioimme toiminnassa vastuullisuuden ja energiatehokkuuden. Jatkamme liikuntapalvelujen vastuullisuustyötä hankkeessa.	Henkilöstö osaa tehdä vastuullisia ratkaisuja omassa työssään. Liikuntapalveluissa huomioidaan vastuulliset toimintatavat.	

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Yleisötapahtumat, osallistujamäärä	1 339	1 000	1 000
Liikuntapalvelut, ohjattu toiminta, käyntikerrat	12 645	7 000	10 000
Retket ja leirit, osallistujamäärä	188	100	200
Nuorisopalvelut, ohjattu toiminta, käyntikerrat	1 260	500	500
Nuorisotilat, käyntikerrat	6 127	5000	5 000

190 Vapaa-aikapalvelut	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	370	280	311	11,3 %	317	324
Kulut	-3 678	-3 645	-3 758	3,1 %	-3 788	-3 818
Netto	-3 308	-3 366	-3 447	2,4 %	-3 470	-3 495

KUNNANHALLITUS	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	2 837	2 983	2 938	-1,5 %	2 948	2 958
Kulut	-10 868	-13 802	-13 819	0,1 %	-14 043	-14 271
Netto	-8 031	-10 818	-10 881	0,6 %	-11 095	-11 313

7.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hallinnon ja talouden tarkastus sekä arvioinnin järjestäminen. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kuntakonsernissa sekä arvioi, onko toiminta järjestetty tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunta antaa vuosittain kunnanvaltuustolle arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Tarkastuslautakunta valvoo myös sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Tarkastuslautakunnan perustehtävä pysyy vuosittain samana. Painopistealueena arviointityössä tulee olemaan kuntakonsernin talouden tasapaino. Tilintarkastuspalvelut tullaan kilpailuttamaan vuonna 2026, kun tilintarkastuspalveluiden sopimuskausi päättyy 31.7.2026.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Kuntastrategian ja kuntakonsernin toiminnan arviointi talouden tasapainon näkökulmasta.	Kunnanhallituksen ja johtavien viranhaltijoiden kuuleminen talouden tasapainottamisesta.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Arviointikertomuksen toteuttaminen.	Ytimekäs ja laadukas arviointikertomus. Kunnan vetovoiman arvioiminen.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Arvioinnin kehittäminen.	Kuullaan viranhaltijoiden lisäksi henkilöstön edustajia. Tutustumiskäynti varhaiskasvatuksen tiiloihin.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Tarkastuslautakunnan ja kunnan muiden toimielinten yhteistyön ylläpitäminen.	Kuullaan ympäristön kehittämisestä vastuussa olevia viranhaltijoita.	
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Arvioinnin kehittäminen.	Kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden strategioiden ja talousnäkyminen tarkastelu sekä työllisyydestä vastaavien viranhaltijoiden kuuleminen.	

130 Tarkastuslautakunta	TP 2024	muutettu TA		TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
		2_2025					
Tuotot	0	0					
Kulut	-35	-37		-42	13,9 %	-43	-43
Netto	-35	-37		-42	13,9 %	-43	-43

7.3 KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA

Kasvatuksen ja koulutuksen hallinto

Tilivelvollinen kasvatus- ja koulutusjohtaja

Toiminta-ajatus

Palvelemme kasvatus- ja koulutusosaston hallinnossa kuntalaisia ja luomme edellytyksiä osaston palvelujen järjestämiseksi yhdessä sidosryhmien kanssa kunnan strategian ja taloussuunnitelman tavoitteiden mukaisesti.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Kasvatus- ja koulutusosasto tuottaa kunnan keskeisiä palveluja kunnan lapsille ja nuorille. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus edistävät hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osaamista ja sivistystä.

Arvot, joihin haluamme sitoutua, ovat:

- Kasvun rauha ja lapsuuden itseisarvo, lapsi-/oppilas-/opiskelijälähtöisyys
- Aikuisen aito läsnäolo
- Huoltajien ja perheiden tukeminen heidän kasvatustyössään
- Toimiva yhteistyö vanhempien, virkamiesten ja päättäjien kanssa, sekä osastojen kesken
- Yhdenvertaisuus, moninaisuuden arvostaminen
- Osallisuus ja kestävä elämäntapa, yhteisöllisyys, vastuullisuus
- Hyvinvointi (terveys, turvallisuus)
- Pitovoima (henkilöstön pysyvyys)

Kontiolahden perusopetuksen oppilasmäärä on kääntynyt laskuun ja suuntaus jatkuu tällä hetkellä ennustettavissa olevasti vuoteen 2031. Perusopetuksessa alakouluikäisten määrän väheneminen johtuu alentuneesta syntyvyydestä ja muuttovoiton hiipumisesta. Yläkouluikäisten määrä kasvaa ennusteiden mukaan vuoteen 2027 asti. Luokanopettajan virkojen ja muun henkilöstön määrän kehitystä suhteessa vähenevään oppilasmäärään seurataan, ja henkilöstörakenteen suhteuttaminen oppilasmäärään pyritään lähivuosina ratkaisemaan eläköitymisen kautta. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkoa ja sen pedagogista taroituksenmukaisuutta tarkastellaan ja arvioidaan suhteessa vähenevään oppilasmäärään.

Vuonna 2026 kasvatus- ja koulutusosaston keskeinen painopiste on edelleen turvallisuus paikallinen, alueellinen ja kansallinen turvallisuustilanne huomioiden. Päiväkodeissa ja kouluissa huolehditaan toimintakulttuurin ja oppimisympäristöjen psykologisesta, sosiaalisesta ja fyysisestä turvallisuudesta. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä yhteisöllisyyden vahvistaminen ja kiusaamisen ehkäisy ovat avainasemassa. Tavoitteena on yhteishengen ja positiivisen, yhteenkuulumisen tunnetta lisäävän ilmapiirin vahvistaminen.

Jatkamme toisena painopistealueena lasten ja nuorten hyvinvoinnista huolehtimista. Toimivia yhteistyömahdollisuuksia kehitetään hyvinvointialueen toimijoiden kanssa jatkamalla alueellista perhekeskumallia ja Kontiolahden perhekeskustiimin toimintaa. Hyvinvointi kattaa lapsen ja nuoren terveyden, mielenterveyden, ihmisuhteet, elinympäristön ja osallisuuden tunteen. Hyvinvointia edistetään turvallisilla ihmissuhteilla, kuulluksi tulemisella ja osallistumismahdollisuuksilla. Lasten- ja nuorten hyvinvointia seurataan ja arvioidaan mm. kouluterveyskyselyn, MOVE!-mittausten ja TEAvisarin avulla.

Opiskeluhoiltopalveluissa kouluterveydenhoidon ja kuraattoripalvelujen mitoituksella on edellisvuosina toteutunut, mutta koulupsykologipalveluissa on ollut vajausta tai niitä ei ole voitu toteuttaa lähipalveluina. Vuoden 2026 alusta koulupsykologimäärän kattavuus Kontiolahdella on laskennallisesti lakimitoituksen tasolla, vaikka joka koululla tai oppilaitoksessa ei edelleenkään ole omaa koulupsykologia nimettynä, mutta konsultoitavan koulupsykologin tavoittaa puhelimitse. Myös koulupsykologien vaihtuvuus on vaikeuttanut palvelujen järjestämistä kunnassa. Vuonna 2023 valmistunut opiskeluhoilto-suunnitelma on päivitetty ja hyväksytty syyslukukauden 2025 aikana. Opiskeluhoiltopalveluiden toteutumista seurataan opiskeluhoillon ohjausryhmässä.

Kunnan väestöennusteiden mukaan varhaiskasvatuksen tarve pysyy lähes ennallaan vuoteen 2045 saakka. Varhaiskasvatuksessa yksityisen päivähoiton osuus on vähentynyt ja kunnallisen osuus kasvanut yksityisten palveluntuottajien lopetettua toimintansa. Varhaiskasvatustalouksissa ennustetaan jatkuvan kehityksen, jossa lapset tuodaan aiempaa nuorempina palveluihin. Varhaiskasvatustaloukset ovat kapasiteetiltaan lähes täyskäytössä.

Varhaiskasvatuspalvelujen tarpeen muutokset syntyvyyden, lainsäädännön, työllisyystilanteen tai kotihoitontuen käytön muuttuessa luo epävarmuutta palvelutarpeen kysynnän ennakoimiseen. Varhaiskasvatuspalveluissa on varauduttava lapsimäärän muuttumiseen nopeallakin aikataululla. Varhaiskasvatuksen palvelujen tarpeeseen arviointia ja siihen vastaamista on tehty sekä Paiholan päiväkodin korvaavan uuden, Uuroon sijoitettavan, päiväkodin hankesuunnitelman laatimisen, että palveluverkon tarkastelun yhteydessä. Uusi päiväkotivastaisi pitkäjänteisesti varhaiskasvatuksen kysyntään, ja muutoksia yksittäisten päiväkotien lapsimäärässä voitaisiin tasapainottaa siirtämällä lapsia hoitoon uuteen päiväkotiin tai vastaavasti uudesta päiväkodista pienempiin päiväkoteihin aina kulloisenkin lapsimäärän tai tarpeen mukaan. Lehmonkankaan asuntotuotannon kehityksen mukaisesti arvioidaan ja suunnitellaan lisäpalveluntarvetta Lehmon alueelle. Palvelutuotannossa huomioidaan myös yksityinen palveluntuotanto.

Kontiolahden lukio on tehostanut markkinointia houkutellessaan opiskelijoita kunnan lukioon, erityisesti ammatillisen koulutuksen ja Joensuun lukioiden vetovoiman kasvaessa. Vuonna 2025 lukion aloituspaikat tulivat täyteen, lukiokoulutuksen aloitti 73 opiskelijaa. Nykyinen opiskelijamäärä, 185 opiskelijaa, mahdollistaa laajan kurssivalinnan ja toimivat ryhmäkoot.

Kuntatalouden tiukentuminen vaikuttaa käytettävissä oleviin resursseihin ja palvelutarjontaan. Resurssien kustannustehokas käyttö ja palveluiden laadun säilyttäminen ovat keskeisiä tavoitteita.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Palveluverkon tarkastelu lapsi-/oppilasmäärän vähetessä.	Kontiolahden esitys varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon tarkastelemiseksi on valmis päätöksentekoa varten.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Osaston palvelujen työnantajakuvan kilpailukykyisyyden säilyttäminen.	Toistaiseksi täytettäviin virkoihin ja toimiin saadaan riittävä määrä kelpoisuusehdot täyttäviä hakijoita.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön rajoittaminen toteutuu lainsäädännön ja Opetushallituksen suositusten mukaisesti kaikissa kouluissa.	Oppilaat noudattavat järjestysääntöjen mukaisia ohjeita ja heidän vuorovaikutteinen kanssakäymisensä on lisääntynyt kouluilla tehtävän palautekyselyn perusteella.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Oppilaiden liikkuminen lisääntyy ja monipuolistuu.	MOVE!-testin tulokset paranevat edellisvuoteen verrattuna.	
Ilmastotoimenpiteet		
Kestävän ja vähäpäästöisen liikkumisen edistäminen polkupyörien pysäköintiratkaisuja parantamalla ja kannustamalla liikkumaan koulu-/työmatkat omalla lihasvoimalla.	Pyöräily ja jalankulku lisääntyy yksiköissä.	

305 Kasvatuksen- ja koulutuksen hallinto

	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	0	0				
Kulut	-591	-632	-647	2,4 %	-659	-671
Netto	-591	-632	-647	2,4 %	-659	-671

Perusopetus

Tilivelvollinen kasvatus- ja koulutusjohtaja

Toiminta-ajatus

Järjestämme yhtenäisen perusopetuksen toimintaperiaatteella yhdenvertaista ja laadukasta opetusta kouluverkkomme jokaisessa yksikössä. Keskitymme toiminnassamme oppilaskeskeiseen, yhteisölliseen ja oppilaiden hyvinvointia (terveys ja turvallisuus) huomioivaan työskentelyyn opetussuunnitelman mukaisesti. Tähäämme positiivisen ja kannustavan toimintakulttuurin kehittämiseen ja ylläpitämiseen ProKoulu-hengessä.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Perusopetuksen valtakunnalliset keskeiset muutokset ja painopisteet 2026 ovat oppimisen tuen uudistus, liikunnallisen elämäntavan edistäminen sekä osaamistakuu eli riittävien perustaitojen varmistaminen kaikille. Hallitusohjelman mukaisesti perusopetuksessa on keskityttävä perustaitojen ja -valmiuksien parantamiseen antamalla lisää aikaa ja työrauhaa opettajille ja oppilaille. Jokaisella peruskoulun päättävällä nuorella on oltava riittävät perustiedot ja -taidot toisen asteen opintoihin. Perusopetuksen tuntimäärää on lisätty kolmella vuosiviikkotunnilla vuosiluokille 1–3 luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. Tällä pyritään vastaamaan oppimistulosten laskevan suuntauksen pysäyttämiseen.

Pelkkä tuntien lisääminen ei riitä. Lasten ja nuorten fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi on suoraan kytköksissä oppimistuloksiin. Perusopetuksen tärkeä painopiste on elokuussa 2025 voimaan astuneen oppimisen tuen uudistuksen toimeenpano ja sisäistäminen jokaisessa koulussa. Oppimisen tuen lainsäädäntöä ja sitä myöten opetussuunnitelman perusteita ja opetussuunnitelmia on uudistettu. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan oikeutta saada tarvitsemiaan tukimuotoja ja tukitoimia opetukseen osallistumiseksi, opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi sekä perusopetuksen oppimäärän suorittamiseksi. Uudistuksen keskiössä ovat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, joihin lainsäädäntö jatkossa velvoittaa opetuksen järjestäjät. Uudistuksella vahvistetaan varhaisia tukitoimia, joiden avulla oppilas saa tukea oppimiseensa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja matalalla kynnyksellä. Oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä tuetaan ensisijaisesti ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla, mutta tarvittaessa oppilaskohtaisilla tukitoimilla.

Kontiolahdella ProKoulu-toiminta tukee oppimisen tuen uudistusta. ProKoulu on toimiva ja tutkittu toimintamalli, joka on ollut Kontiolahden kouluissa käytössä vuosia. ProKoulu antaa hyvän pohjan käyttäytymiselle, oppimiselle ja koulutyölle uudistustenkin yhteydessä. Lukuvuoden 2025–2026 teemana on *ProKoulu - vahvaa ryhmäkohtaista tukea*.

Turvallinen arki ja ympäristö koulussa ovat perusta oppilaiden ja henkilökunnan viihtymiselle, työn ilon ja jaksamisen kokemiselle sekä parhaiden oppimistulosten saavuttamiselle. Turvallisuuskulttuurin rakentaminen on kaikkien koulussa työskentelevien ja opiskelevien yhteistä toimintaa. Kokonaisvaltainen turvallisuus pitää sisällään jatkuvan turvallisuuden ja terveellisyyden edistämisen, suunnittelun sekä seurannan. Pidämme yllä toimintakulttuuria, joka luo yhteisöllisyyttä, yhteenkuuluvuuden ja turvallisuuden tunnetta sekä vahvistaa kodin ja koulun yhteistyötä. Kiusaamattomuus on osa turvallisuutta. Kiusaamisen vastainen toiminta kuuluu kaikkien tehtäviin ja velvollisuuksiin. Kiusaamisen vastaisen toiminnan toteutumista seurataan kouluterveys- ja KiVa-kyselyillä.

Jatkamme Kontiolahden perusopetuksen läsnäolon tukemisen ja poissaolojen ennaltaehkäisyn mallin mukaisesti koulupoissaolojen seurantaa ja niihin puuttumista. Kouluissamme on käytössä yhtenäiset poissaolomerkinnät Wilmassa.

Eduskunta hyväksyi keväällä 2025 hallituksen esityksen siitä, että liikunnallinen elämäntapa lisätään osaksi esi- ja perusopetuksen tavoitteita. Liikunnallisen elämäntavan edistämistä koskeva säännös astuu voimaan 1.8.2026.

Liikunnallisen elämäntavan säännöksen tavoitteena on

- edistää lasten ja nuorten liikkumista esiopetuksen ja perusopetuksen aikana
- tukea ja parantaa lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia

- vahvistaa liikunnan merkitystä esiopetuksen ja peruskoulujen toimintakulttuurissa ja kokonaisvaltaisena elämäntaitona.

Opetushallitus päivittää perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita tältä osin vuodenvaihteeseen 2025–2026 mennessä, jonka mukaisesti opetuksen järjestäjän tulee päivittää paikalliset opetussuunnitelmat liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi keväällä 2026. Liikunnallisen elämäntavan edistämisen toteuttamisen käytäntöjä lähdetään suunnittelemaan Kontiolahdella heti vuoden 2026 alusta.

Tekoäly on tulossa osaksi opetusta ja oppimista. Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus ovat laatineet kansalliset tekoälyn käytön suositukset opetukseen ja oppimiseen. Kontiolahti on mukana seudullisessa tekoälyhankkeessa, jossa vuonna 2025 aloitettu henkilöstön tekoälykoulutus jatkuu 2026. Hankkeen puitteissa ollaan laatimassa tekoälyohjeet kouluille.

Perusopetuksen oppilasmäärä vähenee tulevina vuosina merkittävästi. Oppilasmäärän lasku näkyy Kontiolahdella lähivuosina etenkin vuosiluokilla 1–6. Luokanopettajan virkojen ja muun henkilöstön määrän kehitys suhteessa vähenevään oppilasmäärään huomioidaan henkilöstösuunnittelussa. Vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärä kääntyy laskuun vuodesta 2028 alkaen.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Esi- ja perusopetuksen tuen uudistus toteutuu jokaisessa koulussa; ryhmäkohtainen tuki toteutuu vähintään lakisääteisen minimin määrä: <ul style="list-style-type: none"> - yleinen tukiopeutus - opetuskielen tukiopeutus - erityisopettajan ryhmäkohtainen tuntimäärä. 	Ryhmäkohtaisen tuen määrä yhteensä > kuin lakisääteinen 0,122 h/oppilas/viikko.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Positiivinen ja kannustava asenne ja toimintakulttuuri henkilöstön kesken.	Henkilöstö kokee viihtyvänsä ja jaksavansa kunnan tekemän kyselyn perusteella.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Oppimisen perustaidot paranevat. Kiusaamisen nollatoleranssi näkyy kiusaamiskyselyn tuloksissa; ennaltaehkäisevät toimenpiteet tuottavat tulosta.	LUKI-testien ja kansallisten kokeiden/arviointien tulokset paranevat edellisvuoteen verrattuna. Kontiolahden tulos kiusatuksi joutumisessa ja yksinäisyyden kokemisessa vähenee aikaisempiin tuloksiin verrattuna KiVa-kyselyn perusteella.	
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Koulupoissaolot ja kouluikäikäymättömyys vähenee.	Oppilaiden poissaolot vähentyneet edellisvuoteen verrattuna.	

Ilmastotoimenpiteet		
Vähennetään ruokahävikkiä / oppilaita ohjataan/opasteaan ruokahävikin vähentämiseen.	Koulujen ruokahävikki vähenee.	

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Oppilasmäärä, perusopetus	2 004	1 993	1 957
Oppilasmäärä 1–6	1 322	1 294	1 246
Oppilasmäärä 7–9	682	699	711
Ryhmäkoko			
• vuosiluokat 1–6	19,1	19,5	19,6
• vuosiluokat 7–9	18,4	18,2	19,5
APIP-toimintaan osallistuvien määrä	201	180	198

325 Perusopetus

	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	936	778	627	-19,4 %	640	652
Kulut	-22 816	-23 625	-23 939	1,3 %	-24 277	-24 620
Netto	-21 880	-22 847	-23 312	2,0 %	-23 637	-23 968

Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen varhaiskasvatuksen päällikkö

Toiminta-ajatus

Järjestämme laadukasta ja yhdenvertaista varhaiskasvatusta ja esiopetusta varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmien mukaisesti kaikissa toimipaikoissamme. Kaikkia toimintamuotojamme ohjaavat vahvuusperustaisen pedagogiikan ajattelu- ja toimintatavat sekä yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen. Keskeistä toiminnassamme on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, leikin, liikkumisen sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistaminen.

Järjestämme varhaiskasvatusta kunnallisissa ja palvelusetelillä tuetuissa yksityisissä päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa, esiopetusta täydentävänä varhaiskasvatuksena sekä avoimena varhaiskasvatuksena. Myös esiopetus on osa varhaiskasvatuspalveluja.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Valtakunnallisten varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivitys on käynnistynyt Opetushallituksessa vuonna 2025. Sen taustalla on vuoden 2025 alussa voimaan tullut varhaiskasvatuslain muutos, jonka myötä kunnilta on poistunut velvoite laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma. Päivityksessä tarkastellaan perusteiden kaikkia lukuja, ja sen tavoitteena on valtakunnallisen ohjauksen selkiyttäminen. Päivitetty suunnitelma otetaan käyttöön vuoden 2026 alussa. Kukin kunta voi halutessaan myös jatkossa päivittää ja jatkaa paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman käyttöä. Kontiolahdella paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman päivittämistä pohditaan vuoden 2026 aikana sen jälkeen, kun perusteet on saatu ensin käyttöön.

Päivitetyt esiopetussuunnitelman perusteet seudullisilla ja Kontiolahden kunnan täydennyksillä astui voimaan 1.8.2025. Niissä kolmitasoinen tuki on korvattu uudella mallilla, jossa tuki jaetaan ryhmäkohtaiseen ja lapsikohtaiseen tukeen. Uusi malli edellyttää henkilöstöltä uudenlaista pedagogista ajattelua ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Esiopetuksen yhtenä painopisteenä on tuen uudistuksen jalkauttaminen kaikissa

esiopetuksen toimipaikossa. Esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa toimitaan edelleen varhaiskasvatustilain mukaan ja noudatetaan kolmitasoisia tukia. Täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevien esiopettajien kohdalla toteutetaan jatkossa kahta tuen mallia, jotka pyritään yhteensovittamaan. Uudessa esiopetuksen tuen mallissa painottuvat oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt, joiden avulla pyritään ennaltaehkäisemään vahvempien tuen tarpeiden muodostumista. Ryhmäkohtaisia tukimuotoja annetaan suunnitelmallisesti oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden lisänä ja niihin tulee olla riittävät resurssit. Uutena asiana ryhmäkohtaisissa tukimuodoissa on erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Nykyisillä erityisopettajaresursseilla tähän tukimuotoon pystytään vastaamaan heikosti, minkä vuoksi on tarpeellista arvioida kiertävien varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrän lisäämistä.

Tukea tarvitsevien lasten suuri määrä vaikuttaa vahvasti varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen arkeen. Monissa ryhmissä on henkilöstömäärää jouduttu nostamaan neljään, koska samassa ryhmässä on useita tukea tarvitsevia lapsia. Suurimpina haasteina lapsilla on tunnetaitojen, itsesäätelyn ja käyttäytymisen haasteet. Kontiolahti onkin mukana käyttäytymisellään reagoivien lasten pilotissa yhdessä Joensuun ja Siun sotien hyvinvointialueen kanssa. Pilotin tarkoituksena on kehittää vaikuttavia toimintamalleja käyttäytymisellä reagoivien lasten tukemiseksi eri toimijoiden yhteistyönä. Pilotissa kehitetään toimintatapoja käyttäytymisellä reagoimisen taustasyiden tunnistamiseksi ja yhteistyön vahvistamiseksi varhaiskasvatukseen ja Siun sotien hyvinvointialueen ammattilaisten välillä. Tavoitteena on tukea lasta ja hänen perhettään oikea-aikaisesti ja kokonaisvaltaisesti perheen elämäntilanne huomioiden. Pilotti on alustavasti suunniteltu käynnistyväksi keväällä 2026.

Yksityinen varhaiskasvatus on vähentynyt Kontiolahdella viime vuosina kuudesta yksityisestä päiväkodista kahteen yksityiseen päiväkotiin. Kunnalla on velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta kaikille lapsille, mutta yksityisiin päiväkoteihin hakeutuminen palvelusetelillä on huoltajille vapaaehtoista. Kunnallisten varhaiskasvatuspaikkojen riittävyys kevätkaudella 2026 on haasteellista, sillä Kontiolahden kunnalliset varhaiskasvatuspaikat ovat vuoden 2026 alkuun mennessä lähes täynnä. Päiväkotipaikkojen tarvetta lisää Kontiolahdella myös viime vuosina melko tasaisesti tapahtunut perhepäivähoitajien väheneminen. Myöskään syntyvyyden lasku ei näy vielä olennaisesti varhaiskasvatustarpeen vähenemisenä. Paiholan päiväkodin peruskorjauksen tarvetta on selvitetty vuoden 2025 aikana ja sen yhteydessä on alettu pohtia myös muita vaihtoehtoja Kontiolahden pohjoispään varhaiskasvatuksen järjestämiseksi pidemmällä aikavälillä. Uusien asuinalueiden kaavoittaminen Lehmon alueella lisää varhaiskasvatuksen tarvetta myös sillä alueella.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lukuvuosisuunnitelmia on uudistettu vuoden 2025 aikana. Suunnitelmien tavoitteena on tukea tiimien toimintakulttuurin kehittymistä, pedagogista suunnittelua ja arviointia sekä jäsentää tiimeille niitä suunnitelmia, jotka heidän tulee huomioida toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Uudet lukuvuosisuunnitelmat on otettu käyttöön toimintakaudeksi 2025–2026, jonka jälkeen niitä arvioidaan ja kehitetään arvioinnin perusteella.

Jatkamme varhaiskasvatuksen laadun kehittämistä Karvin (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus) kehittämisen ja ylläpitämisen Valssi-laadunarviointijärjestelmän avulla. Arviointityökaluna on marraskuussa 2025 toteutettavassa kyselyssä ”Henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus”, ja sen avulla arvioidaan henkilöstön ammatillista vuorovaikutusta ja keskinäistä yhteistyötä osana varhaiskasvatuksen toimintakulttuuria. Arvioinnin perusteella tehdään kehittämissuunnitelma vuodelle 2026.

Edellisvuonna Valssi-arvioinnin kohteena oli kasvatusyhteistyö huoltajien kanssa, ja siinä tunnistettiin tarve vahvistaa henkilöstön osaamista haastavien asioiden puheeksi ottamisessa huoltajien kanssa. Varhaiskasvatustilaisissa henkilöstön yhdeksi tavoitteeksi on määritelty toimia yhdessä huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen huoltajaa kasvatustyössä. Henkilöstön tietoisuutta tästä tavoitteesta halutaan vahvistaa vuonna 2026. Tähän liittyen ryhmissä on jo otettu käyttöön yhteistyön tukilomake. Lisäksi syksyllä 2025 varhaiskasvatuksessa aloitti viisi varhaiskasvatuksen sosionomia, joiden tehtävässä painottuu huoltajien tukeminen heidän kasvatustyössään. Sosionomin tehtäväkuvaa vahvistetaan ja kehitetään tästä näkökulmasta yhteistyössä esimiesten kanssa.

Ryhmien pedagogisten suunnitelmien arvioinnin kohteena oli vuonna 2025 varhaiskasvatuksen fyysinen ympäristö: tilat, välineet, lelut ja materiaalit. Arviointien perusteella tunnistettiin monissa ryhmissä kehittämistarpeeksi lasten omaehtoisen liikkumisen mahdollisuuksien lisääminen ja monipuolistaminen. Lisäksi esiopetuksessa astuu 1.8.2026 voimaan perusopetuslakiin lisätty velvoite edistää lasten liikunnallista elämäntapaa. Lasten liikunnallinen aktivoiminen on edelleen vuonna 2026 vahvana painopistealueena sekä varhaiskasvatuksessa että esiopetuksessa.

Tärkeänä painopisteenä meillä on edelleen yhteisöllisyyden ja toisten huomioon ottamisen vahvistaminen. Tuemme lasten taitoja toimia ryhmän jäsenenä ja ohjaamme heitä kuuntelemaan erilaisia mielipiteitä, neuvottelemaan ja tekemään kompromisseja. Tavoitteenamme on tukea lasten tunne- ja itsesäätelytaitojen kehittämistä, jotka edesauttavat myös kaveritaitojen kehittämistä.

Varhaiskasvatuksessa henkilöstön poissaolojen määrä on lähtenyt kasvuun vuonna 2025 ja iso osa poissaoloista liittyy jaksamisen haasteisiin. Tulevana vuonna painopisteeksi nouseekin henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen liittyvien asioiden kartoittaminen sekä keinojen etsiminen yhdessä henkilöstön kanssa sille, kuinka työhyvinvointia voidaan tukea.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Taloudellinen varhaiskasvatuksen järjestäminen loma-aikoina ryhmiä ja yksiköitä yhdistämällä sekä suunnitelmalla henkilöstön lomien siten, että sijaistarve on mahdollisimman vähäinen.	Loma-aikojen varhaiskasvatus on järjestetty siten, että auki olevien yksiköiden täyttö on suhdeluvun pohjalta mahdollisimman suurta huomioiden tuen tarpeet.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Vahvistetaan tiimien välistä yhteistyötä ja koko työyhteisön työhyvinvointia	Tiimien omaehtoinen ja toiset huomioiva yhteistyö on sujuvaa ja toimintakulttuurissa näkyy yhteisen hyvän huomioiminen.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Vahvistetaan ulkopedagogiikkaa ja ulkona olevien oppimisympäristöjen suunnitelmallista ja monipuolista kehittämistä lapsiryhmän tarpeet huomioon ottaen.	Tiimit ovat laatineet arviointien pohjalta suunnitelman ulkopedagogiikan ja ulkona olevien oppimisympäristöjen kehittämiseksi.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Turvallisuussuunnittelua vahvistettu siten, että koko henkilöstöllä on riittävä tieto ja osaaminen turvallisuuden liittyvissä asioissa.	Varhaiskasvatuksen kaikissa yksiköissä on yhdenmukaiset turvallisuussuunnitelmat.	
Ilmastotoimenpiteet		
Kierrätys ja tavaroista huolehtiminen sisällytetään osaksi varhaiskasvatuksen suunnitelmia ja päivittäistä toimintaa.	Kierrätyksen ja tavaroista huolehtimisen opettelu on suunnitelmallista kaikissa yksiköissä.	

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	736 (ka)	720 (ka)	755 (ka)
Palvelusetelillä tuetussa yksityisessä varhaiskasvatuksessa	135 (ka)	126 (ka)	105 (ka)
Kotihoidon tuen piirissä	164 (ka)	170 (ka)	170 (ka)
Kohtaamispaikkojen osallistujamäärä	2 288	1 950	1 500

365 Varhaiskasvatuspalvelut	muutettu			Muutos %	TS 2027	TS 2028
	TP 2024	TA 2_2025	TA 2026			
Tuotot	654	572	500	-12,7 %	510	520
Kulut	-14 410	-14 868	-15 391	3,5 %	-15 624	-15 861
Netto	-13 755	-14 296	-14 891	4,2 %	-15 114	-15 341

Lukiokoulutus

Tilivelvollinen lukion rehtori

Toiminta-ajatus

Kontiolahden lukion tehtävänä on taata opiskelijalle mahdollisuudet yleissivistävään ja ylioppilastutkintoon johtavaan koulutukseen, joka antaa valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään.

Lukiokoulutuksessa tuemme opiskelijoiden kasvamista hyväksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä annamme opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lisäksi annamme lukiossa opiskelijoille valmiuksia kansainvälisyyteen, elinikäiseen oppimiseen ja itsensä jatkuvaan kehittämiseen.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Lukion kilpailukyvyyn ja houkuttelevuuden ylläpitäminen. Lukion kilpailukyky toisen asteen opiskelijavalinnassa säilytetään. Kehitämme lukion markkinointia ja lukio-opintojen houkuttelevuutta markkinointiryhmän suunnitelmien pohjalta. Markkinoinnissa käytetään lukion brändityön mukaisia markkinointimateriaaleja.

Oppimisen ja opiskelutaitojen kehittäminen. Järjestetään lukion vaatimusten mukaisten opiskelutaitojen ja perusopetuksen oppisisältöjen saavuttamiseksi tuki- ja kertaopintojaksot äidinkielessä, vieraissa kielissä ja matematiikassa.

Lukion opiskelijoiden mahdollisuus kansainvälisiin kontakteihin taataan. Haetaan Erasmus+ -akkreditointia sekä rahoitusta Nordplus-hankkeen valmistavaan vierailuun ja opintovierailuihin. Järjestetään Euroopan leirikoulu ja kielten opintomatka. Huolehditaan lukion laajasta kielivalikoimasta tukemalla ns. lyhyiden kielten (saksa, venäjä, ranska) opiskelua.

Lukion paikallisten opintojen tarjonta (kuten Lapin leirikoulu ja kansainvälisyyskurssit) pidetään laajana lukion vetovoimaisuuden ylläpitämiseksi.

Työelämävalmiuksien ja yrittäjyyden vahvistaminen. Tuemme lukiolaisten työelämävalmiuksien kehittämistä työpaikkavierailuilla, yritysesittelyillä ja lukion Tulevaisuus-foorumilla.

Kontiolahden lukiossa jatketaan urheiluvalmennuksen ja lukio-opintojen yhdistävää toteutusmallia. Toteutetaan salibandyn sarjapelaajien valmennuksen ja lukio-opintojen mahdollistaminen.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Lukiokoulutuksen järjestäminen taloudellisesti.	Lukiokoulutus toteutuu annetun raamin mukaisena.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Korkeakouluopintoihin tähtäävä toisen asteen koulutus säilyy Kontiolahdessa. Vastataan sivistysvaltion tarpeisiin.	Lukiokoulutus säilyy houkuttelevana niin, että lukioon hakeutuu vuosittain >60 opiskelijaa.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Taataan opiskelijoille hyvät mahdollisuudet lukio-opintojen ja ylioppilastutkinnon suorittamiseen.	Ylioppilaskokeiden tulosten kansallisessa vertailussa sijoittuminen P-K:n lukioissa parhaaseen kolmannekseen.	
Mahdollistamme nuorten kansainvälistymisen.	Kv. hankkeisiin hakeutuminen (Erasmus+ ja Nordplus) ja kv.	

Osallistuminen laajoihin kielio-pintoihin ja lukion kansainvä-lisiin kontakteihin.	Opintomatkojen järjestäminen (Euroopan leirikoulu ja kielten opintomatkat).	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Lukio näkyy kunnan imagossa ja eri toiminnoissa (lukion juhlat, kansainväliset kontaktit).	Lukion avoimet tilaisuudet ja juhlat >5.	
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Lukio antaa valmiudet ja rohkai-see työelämäkokeiluihin. Työelämään tutustumisjakso (TET) on osa lukiokursseja.	Suoritettujen TET-jaksojen määrä >30.	
Ilmastotoimenpiteet		
Lisätään lukiolaisten ilmaston-muutostietoutta ja toimia ilmas-tonmuutoksen ehkäisemiseksi.	Ilmastonmuutos on esillä eri op-piaineissa. Kierrätyspisteet saa-tavilla yhteisissä tiloissa ja luo-kissa.	

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Lukion opiskelijamäärä	181	180	190
Ylioppilastutkinnon suorittaneet	59	50	40
Suoritettut verkko-opintojen kurssit	18	15	15
Lyhyiden kielten suoritettujen kurssien määrä (vuosittain)	40	38	38

375 Lukiokoulutus	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	39	35		-100,0 %		
Kulut	-1 710	-1 791	-1 794	0,2 %	-1 822	-1 850
Netto	-1 672	-1 756	-1 794	2,2 %	-1 822	-1 850

KASVATUS- JA KOULUTUS- LAUTAKUNTA	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	1 629	1 385	1 127	-18,6 %	1 149	1 172
Kulut	-39 527	-40 915	-41 771	2,1 %	-42 381	-43 002
Netto	-37 898	-39 530	-40 645	2,8 %	-41 232	-41 830

7.4 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen hallinto

Tilivelvollinen tekninen johtaja

Toiminta-ajatus

Hallintoyksikön tavoitteena on toteuttaa kunnan strategiaa yhdessä teknisen lautakunnan ja sen alaisen henkilöstön kanssa. Hallintoyksikkö johtaa investointihankkeiden suunnittelua ja toteutusta sekä vastaa teknisen osaston hallinto-, henkilöstö- ja talousasioista, sekä teknisen lautakunnan toiminnasta. Tavoitteenamme on luoda, ylläpitää ja kehittää Kontiolahdesta houkutteleva ympäristö niin nykyisille kuin tulevillekin asukkaille, samoin kuin yrityksille.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Toiminnan kehittäminen koko teknisen osaston osalta on merkittävä osa työtämme. Investointiohjelman toteuttaminen on toimintamme keskeinen painopistealue.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Taloustilanteen seuranta ja raportointi.	Taloustilannetta seurataan aktiivisesti jokaisen tulosalueen osalta.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Toiminnan kehittäminen yhdessä henkilöstön kanssa.	Osallistuminen osaston eri tiimien palavereihin.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Käyttäjien huomiointi investointihankkeiden suunnitteluvaiheessa.	Otamme käyttäjät mukaan jo investointihankkeiden suunnitteluun.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Investointihankkeiden toteuttamisessa hyödynnetään hankerahoituksen hakeminen.	Ennen hankkeen aloittamista selvitetään hankerahoitusmahdollisuudet.	
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Edistämme asukkaille ja yrityksille tärkeitä liikenneyhteyksiä.	Kajaanintien muuttaminen nelikaistaiseksi välillä Joensuu-Uuro.	
Ilmastotoimenpiteet		
Huomioidaan puurakentaminen uusien rakennusten toteutuksen kilpailutuksissa.	Selvitetään uusien rakennushankkeiden yhteydessä puurakentamisen mahdollisuutta.	

400 Teknisen hallinto	muutettu TA			Muutos %	TS 2027	TS 2028
	TP 2024	2_2025	TA 2026			
Tuotot	1 067	1 047	1 048	0,1 %	1 060	1 072
Kulut	-947	-921	-930	1,0 %	-947	-965
Netto	120	126	118	-6,6 %	112	107

Tekniset palvelut

Tilivelvollinen kiinteistöpäällikkö

Toiminta-ajatus

Kunnossapidämme ja ylläpidämme kunnan kiinteistökantaa. Tavoitteenamme on rakennusten terveellisyys, turvallisuus ja käyttötarpeenmukaisuus sekä taloudellisuus. Puhtauspalveluissa tuotamme asiakaslähtöisesti käyttötarkoituksen mukaista puhtaustasoa erityyppisesti siivottavissa tiloissa. Ruokapalveluissa tuotamme kustannustehokkaasti laadukkaita ateriapalveluja huomioiden asiakkaiden tarpeet.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Tuotamme tilojen asianmukaisen ylläpidon. Rakennusten korjaukset suoritetaan oikea-aikaisesti ja suunnitellusti tavoitteena erityisesti terveet ja turvalliset tilat kaikissa kunnan tilapalvelun hallinnoimissa rakennuksissa. Tavoitteena energiatehokkuuden parantaminen mm. valaistusten uusinnan myötä ja energiankulutuksen seuranta vuonna 2026.

Ruokapalveluissa toimintojen kehittäminen ja uuden teknologian hyödyntäminen toiminnassa. Puhtauspalveluissa uusimman teknologian hyödyntäminen toiminnassa mahdollisuuksien mukaan.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu on käynnissä talousarvion valmistelun aikana. Vuoden 2026 talousarviossa on huomioitu kunnan omistamien sote-kiinteistöjen vuokratulot kyseiselle vuodelle. Kun vuokraneuvottelut hyvinvointialueen kanssa on saatu päätökseen ja yhtiöittämisen toteutustapa on varmistunut, tullaan vuokratuloja sekä kiinteistöjen hoitokuluja tarkistamaan tarvittaessa talousarviomuutoksilla.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Kiinteistöjen kokonaisenergian kulutuksen hillitseminen.	Tavoite säästää kiinteistöjen kokonaisenergiassa 2,5 % vuoden 2025 kustannuksista.	
Ruokahävikin vähentäminen.	Tavoite vähentää ruokahävikkiä 5 % vuoden 2025 määrästä. Selvitetään tekoälyn käyttöä apuna tilausmäärien ennustamisessa. ResQ-sovelluksen pilotointi.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Työhyvinvoinnin lisääminen ruokapalveluissa.	Työergonomian kehittäminen ja koulutus/ohjaus ruokapalveluissa yhteistyössä työterveyshuollon kanssa.	
Ruokapalvelut tutuksi.	Ruokapalveluiden näkyminen somessa.	
Puhtauspalvelut tutuksi.	Somekanavien päivittäminen (Facebook, Instagram), tietoa puhtauspalveluiden kohteista.	
Työhyvinvoinnin lisääminen puhtauspalveluissa.	Ergonomian kehittäminen sekä koulutus työterveyden kanssa yhteistyössä, työtapaturmien ehkäisy.	

Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Teknologian hyödyntäminen ruokapalveluissa.	Hävikinseuranta ohjelman hankinta. Asiasta tiedottaminen ja visualisointi helpottuu.	
Asiakastyytyväisyyden parantaminen ruokapalveluissa.	Päivittäispalautejärjestelmän käyttöönotto.	
Atop-ohjelman käyttäminen ruokapalveluissa.	Mitoitetaan neljä kohdetta.	
Puhtauspalvelut.	Puuvillapyyheautomaattien lisääminen koululle (Kylmäoja).	
Atop-ohjelman käyttäminen puhtauspalveluissa.	Siivottavien neliöiden kartoitus ja niiden pohjalta työjärjestykset kohteisiin.	
Teknologian hyödyntäminen puhtauspalveluissa.	Siivousrobotin hankkiminen tulevaisuudessa.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Kunnan kylmillään olevien rakennusten purkamisen ja maa-alueen vapauttaminen alueen kehittämistä varten.	Puretaan Kirkonkylän vanha terveystakeskusrakennus, purkukustannus 400 000 €.	
Uudistuneiden ravitsemussuositusten huomiointi ruokalista-suunnittelussa.	Kasvis- ja hybridiruokien kehittäminen osallistumalla KasvisPro Edu -hankkeeseen.	
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Säännölliset toiminnan kehittämisen palaverit yhteistyössä koko teknisten palveluiden kanssa.	Yhteistyöpalaverit koulujen ja päiväkotien johtajien kanssa. Palavereita 1 kpl/vuosi.	
Kiinteistöjen turvallisuuden parantaminen ja ilkvallan estäminen.	Kiinteistöjen valvontakameroiden uusiminen/lisääminen ja kulunvalvonnan parantaminen.	
Yhteistyöverkostojen kehittäminen ruoka- ja puhtauspalveluissa	Oppilaitosyhteistyön kehittäminen.	
Ilmastotoimenpiteet		
Ruokahävikin vähentäminen.	Tavoite vähentää ruokahävikkiä 5 % vuoden 2025 määrästä.	

Tunnusluvut	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Normeerattu lämpöenergian kulutus	52,4 kWh/ m ³ /a	tavoite 42 kWh/ m ³ /a	Tavoite 40 kWh/ m ³ /a
Tyhjillään olevat lämpimät hyöty m2 (ei sisällä asuinhuoneistoja)	14 860	5000	8500
Siivottavat m ² , sisäiset	49 238/8735	51100	51100

420 Tekniset palvelut	muutettu TA			Muutos %	TS 2027	TS 2028
	TP 2024	2_2025	TA 2026			
Tuotot	14 019	14 006	14 008	0,0 %	13 539	13 571
Kulut	-10 535	-10 670	-11 156	4,5 %	-11 203	-11 413
Netto	3 484	3 335	2 852	-14,5 %	2 336	2 159

Kuntatekniikka

Tilivelvollinen kuntatekniikan päällikkö

Toiminta-ajatus

Vastaamme liikenneväylien, ulkoliikuntapaikkojen, puistojen, leikkikenttien, satamien ja muiden yleisten alueiden sekä hulevesiviemäroinnin suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Lisäksi huolehdimme kunnan vastuulle kuuluvista jätehuoltotehtävistä.

Vesihuollon osalta tehtävänä on huolehtia kunnan alueen vesi- ja jätevesihuollosta taloudellisesti ja kilpailukykyisesti vesihuoltolain määrittelemissä puitteissa. Vastaamme vedenhankinnasta, käsittelystä ja jake-
lusta, viemäroinnistä sekä laitoksen tarvitsemien laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta, rakennuttamisesta ja ylläpidosta sekä toiminnan kehittamisestä.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Viime vuosina kuntatekniikka on valmistellut alueita ja rakentanut runsaasti uusia liikenneväyliä pientaloasumista varten. Kontiolahden kunnassa uusia asuinalueita rakennetaan tulevaisuudessa kysynnän mukaisesti. Katuverkon korjausvelka kasvaa ja olemassa olevaa katuverkkoa tulee kunnostaa.

Kontiolahti on profiloitunut liikuntaa arvostavaksi ja siihen kannustavaksi kunnaksi. Uusia liikuntapaikkoja rakennetaan tulevaisuudessa kestävän kuntatalouden puitteissa. Olemassa olevaa liikuntapaikkaverkkoa kunnossapidetään tehokkaasti.

Yleisten alueiden viihtyvyyttä parannetaan suunnitellusti olemassa olevien resurssien mukaisesti.

Keskeisiä tehtäväalueitamme ovat uusien kaava-alueiden vesi- ja viemäriverkostojen rakentaminen sekä veden toimitusvarmuuden varmistaminen. Jatkamme myös vesihuoltoverkoston saneerauksia. Keskeisimpiä tavoitteitamme on riittävän raakaveden saannin turvaaminen. Jatkossa kartoitamme edelleen uusia mahdollisia vedenottoalueita mm. yhteistyössä Joensuun Veden kanssa.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Hyödynnämme hankeavustuksia investointien toteutuksessa.	Tavoitteena 1 investointiavustus.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Viestimme viipymättä ja säännöllisesti.	Tiedotamme kuntatekniikan tekemisistä min. 5 krt/v kunnan medioissa.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Pidämme huolta ja olemme ylippeitä asukkaistamme.	Tarjoamme nuorille mahdollisuuden työelämään tutustumiseen ja kesätyöhön. Tavoitteena 1 kpl insinööriharjoittelija.	

Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Veden laatu asetusten mukaista, toimitamme asiakkaillemme korkealaatuista ja turvallista vettä.	Ei poikkeamia.	
Kunnassamme on ainutlaatuiset liikunta-, ja virkistysmahdollisuudet.	Jatkamme puistometsien hoitoa valmistuneen hoitosuunnitelman mukaisesti.	
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Veden jakelumme on luotettava. Minimoimme vesikatkot toimintaamme kehittämällä.	Ennakoimattomien vesikatkojen määrä korkeintaan yksi/vuosi.	
Ilmastotoimenpiteet		
Puistoalueiden hoidon automatisointi.	Hankintaan vähintään kaksi robotiruohonleikkuria.	

440 Kuntatekniikka	muutettu TA			Muutos %	TS 2027	TS 2028
	TP 2024	2_2025	TA 2026			
Tuotot	3 494	3 540	3 773	6,6 %	3 832	3 892
Kulut	-3 932	-3 673	-3 975	8,2 %	-4 046	-4 119
Netto	-439	-133	-201	51,4 %	-214	-227

Maankäyttö ja valvonta

Tilivelvollinen maankäyttöpäällikkö

Toiminta-ajatus

Maankäytössä ohjaamme yhdyskuntarakenteen kehitystä ilmastotavoitteet huomioiden, tuotamme maankäytön suunnitelmia ja luomme edellytykset hyvälle, viihtyisälle ja monipuoliselle elinympäristölle sekä elinvoiman vahvistumiselle. Tuotamme paikkatietoaineistoa niin sisäisten kuin ulkoisten asiakkaiden käyttöön. Näin tehostamme toimintaamme, edistämme avoimuutta ja selkeytämme päätöksentekoa.

Rakennusvalvonnassa huolehdimme, että rakennus täyttää elinkaarensa aikana kohti vähähiilistä yhteiskuntaa tähtäävän lainsäädännön vaatimukset positiivista asiakasneuvontaa painottaen. Rakennettujen alueiden valvonnalla luomme edellytykset viihtyisän, turvallisen ja vähähiilisen asuinympäristön säilymiseen.

Ympäristövalvonnassa huolehdimme siitä, etteivät asutus, teollisuus tai muu ihmistoiminta pilaa haitallisesti ympäristöämme. Päästöjä aiheuttavien toimintojen haitalliset vaikutukset rajataan mahdollisimman vähäiseksi. Ilmasto-ohjelmassa ja ilmastomuutokseen varautumissuunnitelmassa asetettujen toimenpiteiden edistäminen niin kunnan organisaatiossa kuin kuntalaisten keskuudessa.

Keskeiset muutokset ja toiminnan painopistealueet vuonna 2026

Ilmastomuutoksen hillitsemisen ja varautumisen toimenpiteet näkyvät päivittäisissä työtehtävissä.

Joensuun seudun yleiskaavoitusta jatketaan viiden kunnan yhteistyönä luonnosvaiheeseen saakka, painottaen seudun elinvoimaisuuden vahvistamista. Kunnan elinvoimaisuutta edistetään saattamalla Vellamon alueen asemakaavoitus loppuun. Kontiolahden ulkoilukeskuksen kehittämistä jatketaan yhteistyössä Metsähallituksen kanssa.

Rakennusvalvonnassa varaudutaan rakentamisen lainsäädännön muutoksiin ohjelmistoja päivittämällä sekä kouluttautumalla. Tehdään ohjeistus rakentamisen luvanvaraisuudesta sekä lupaa tarvitsemattomasta rakentamisesta. Tiedotetaan kuntalaisia lainsäädännön ja rakennusjärjestyksen muutoksista.

Lähimetsien virkistysarvoja ylläpidetään. Ympäristö- ja maa-aineslupien valvonnassa otetaan esille ilmastönäkökohdat. Vieraslajien torjuntatyössä hyödynnetään pelillistämistä, jotta saadaan nuoria mukaan torjuntatyöhön. Ilmasto-ohjelman ja sen varautumissuunnitelman esittämiä toimenpiteitä tuetaan eri hallinnon alueilla. Ilmastotoimiin kannustetaan alueen yrityksiä ja kuntalaisia. Toteutamme ja suunnittelemme uusia luonnon ennallistamis- ja vesiensuojeluhankkeita ennallistamisasetuksen velvoittamana.

Tavoitteet ja toimenpiteet	Tavoitetila	Seuranta / toteuma
Kestävä ja terve kuntatalous		
Kunnan kiinteistöveropohjan vahvistaminen. Aurinkovoimaloille varattujen alueiden toteutuminen.	Kiinteistöveroselvityksen ensimmäinen osa-alue on valmistunut. Yksi teollisen luokan aurinkovoimalan rakentaminen käynnistynyt.	
Loistavin asenne – Olemme haluttu työnantaja		
Kehitämme työn tekemisen tapoja jatkuvasti. Kannustamme kokeilevaan ja kehittävään työotteeseen, jossa onnistumisia jaetaan ja virheistä opitaan.	Päällekkäiset tehtävät jäävät pois ja työn tekeminen tehostuu. Työyhteisö toimii rohkeasti ja avoimesti - oppien ja kehittäen toimintaa yhdessä.	
Innostavin kasvun ja oppimisen ympäristö		
Vieraslajien torjunta mobiilipelin avulla. Nostamme esiin muuttuvan toimintaympäristön tarjoamia mahdollisuuksia.	Crowdsorsa-sovelluksen käyttöä jatketaan. Yritys/toimija on ottanut käyttöön uusia toimintatapoja ohjauksen myötä.	
Kehittyvin asumisen ja elämisen ympäristö		
Laadimme ohjeistuksen rakentajille ja kuntalaisille rakentamisen lainsäädännön muutoksista.	Ohjeistus on laadittu.	
Rohkein työnteon ja yrittämisen ympäristö		
Vihreän siirtymän hankkeiden mahdollistaminen. Uusien asuin- ja työpaikka-alueiden tarkasteleminen seudullisesti.	Vastaamme sijoituspaikkatiedusteluihin viipymättä. Vähintään kolme kohdetta on mietitty etukäteen. Joensuun seudun yleiskaavan päivitystyö edennyt luonnosvaiheeseen.	
Ilmastotoimenpiteet		
Ilmasto-ohjelman ja sen varautumissuunnitelman jalkauttaminen.	Ilmastotoimet ja varautumistyö on käynnistetty eri osastoilla.	

500 Maankäyttö ja valvonta	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	2 397	1 598	1 648	3,1 %	1 680	1 713
Kulut	-1 079	-1 038	-1 026	-1,1 %	-1 045	-1 063
Netto	1 317	560	622	11,1 %	635	649

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	20 977	20 190	20 477	1,4 %	20 112	20 248
Kulut	-16 494	-16 302	-17 086	4,8 %	-17 241	-17 560
Netto	4 483	3 889	3 391	-12,8 %	2 870	2 688

KOKO KUNTA YHTEENSÄ	TP 2024	muutettu TA 2_2025	TA 2026	Muutos %	TS 2027	TS 2028
Tuotot	25 443	24 558	24 542	-0,1 %	24 209	24 379
Kulut	-66 924	-71 055	-72 719	2,3 %	-73 708	-74 877
Netto	-41 481	-46 497	-48 177	3,6 %	-49 499	-50 498

8 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma (ulkoiset ja sisäiset)	TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	Muutos %
Toimintatuotot	25 443 410	24 558 260	24 541 620	-0,1
Myyntituotot	11 743 047	11 923 460	12 324 840	3,4
Maksutuotot	964 176	841 620	842 850	0,1
Tuet ja avustukset	904 149	536 170	413 340	-22,9
Muut toimintatuotot	11 832 039	11 257 010	10 960 590	-2,6
Toimintakulut	-66 924 442	-71 055 017	-72 718 513	2,3
Henkilöstökulut	-29 684 836	-31 059 610	-31 823 880	2,5
Palkat ja palkkiot	-24 221 788	-25 163 910	-25 817 540	2,6
Henkilösivukulut	-5 463 048	-5 895 700	-6 006 340	1,9
Eläkekulut	-4 872 536	-5 144 200	-5 165 190	0,4
Muut henkilösivukulut	-590 512	-751 500	-841 150	11,9
Palvelujen ostot	-19 888 762	-22 184 575	-23 000 732	3,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 750 455	-5 348 452	-5 359 461	0,2
Avustukset	-1 941 048	-2 766 650	-2 863 800	3,5
Muut toimintakulut	-9 659 341	-9 695 730	-9 670 640	-0,3
Toimintakate	-41 481 032	-46 496 757	-48 176 893	3,6
Verotulot	33 282 234	34 940 000	37 200 000	6,5
Valtionosuudet	16 652 608	17 460 000	17 050 000	-2,3
Rahoitustuotot ja -kulut	-698 936	-887 050	-853 000	-3,8
Korkotuotot	130 860	62 460	62 460	0,0
Muut rahoitustuotot	434 524	368 000	420 000	14,1
Korkokulut	-1 155 139	-1 207 460	-1 227 460	1,7
Muut rahoituskulut	-109 181	-110 050	-108 000	-1,9
Vuosikate	7 754 873	5 016 193	5 220 107	4,1
Poistot ja arvonalentumiset	-7 095 459	-6 576 900	-6 245 500	-5,0
Suunnitelman muk. poistot	-7 095 459	-6 576 900	-6 245 500	-5,0
Tilikauden tulos	659 415	-1 560 707	-1 025 393	-34,3
Poistoeron muutos	330 490	330 400	330 400	0,0
Varausten muutos	-300 000	0	0	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	689 904	-1 230 307	-694 993	-43,5
Tunnusluvut:				
Toimintatuotot/Toimintakulut %	38,0 %	34,6 %	33,7 %	
Vuosikate/Poistot, %	109,3 %	76,3 %	83,6 %	
Vuosikate, €/asukas	515	332	344	
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	1 197	1 113	1 062	
Asukasmäärä	15 071	15 100	15 170	

Tuloslaskelma (ulkoiset)	TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintakate	-41 481 032	-46 496 757	-48 176 893	-49 498 800	-50 498 030
Kunnallisvero	27 287 601	29 000 000	30 900 000	32 000 000	33 400 000
Kiinteistövero	3 664 732	3 700 000	3 710 000	3 710 000	3 710 000
Yhteisövero	2 329 900	2 240 000	2 590 000	2 790 000	2 890 000
Valtionosuudet	16 652 608	17 460 000	17 050 000	17 050 000	17 050 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-698 936	-887 050	-853 000	-853 000	-853 000
Korkotuotot	92 422	35 000	35 000	35 000	35 000
Muut rahoitustuotot	326 524	260 000	312 000	312 000	312 000
Korkokulut	-1 116 702	-1 180 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 200 000
Muut rahoituskulut	-1 181	-2 050	0	0	0
Vuosikate	7 754 873	5 016 193	5 220 107	5 198 200	5 698 970
Poistot ja arvonalentumiset	-7 095 459	-6 576 900	-6 245 500	-6 075 600	-6 276 500
Suunnitelman muk. poistot	-7 095 459	-6 576 900	-6 245 500	-6 075 600	-6 276 500
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Tilikauden tulos	659 414	-1 560 707	-1 025 393	-877 400	-577 530
Poistoeron muutos	330 490	330 400	330 400	330 400	330 400
Varausten muutos	-300 000	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	689 904	-1 230 307	-694 993	-547 000	-247 130

9 INVESTOINTIOSA

Investointisuunnitelma 2026–2028

KUNNANHALLITUS			TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
KP	YHTEENSÄ NETTO		1 030 124	-386 500	-286 000	-280 000	-280 000
1002	1000	Arvopaperit myynti	5 500				
1002	1000	Arvopaperit osto	-8 447				
1002	2000	Maan osto	-87 950	-380 000	-300 000	-300 000	-300 000
1002	2000	Maan myynti	1 114 068	30 000	30 000	30 000	30 000
1002	7120	Irtainomaisuus		-20 000			
1200	7025	Liikkuva palvelu yksikkö	16 049				
1940	7220	Vapaa-aikatoimen kalusto	-9 097	-16 500	-16 000	-10 000	-10 000
TEKNINEN LAUTAKUNTA			TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
KP	TALONRAKENNUS YHTEENSÄ NETTO		-690 141	-650 000	-1 810 500	-5 500 000	-4 330 000
4220	3000	Hankesuunnittelu		-15 000			
4220	3060	Kulhon esiopetustilan lunastaminen		-50 000			
4220	3065	Paiholan pk remontti (suunnittelu)		-50 000	-200 000	-3 000 000	-3 000 000
4220	3095	Nallemetsän päiväkodin piha		-50 000			
4220	3136	Kylmäojan koulun pihan rakentaminen			-200 000		
4220	3137	Kylmäojan liikuntahallin aulan ja liikuntasalin lattiapinnoitteen uusiminen			-200 000		
4220	3138	Kylmäojan ruokalan, opettajien huoneen, aulan ja käytävien lattiapinnoitteen uusiminen			-145 000		
4220	3220	Lehmon yhtenäiskoulu	-151 944				
4220	3230	Peruskorjausinvestoinnit	-289 222	-365 000	-200 000	-300 000	-200 000
4220	3239	Jäähallin peruskorjaus	-37 307	-20 000	-30 000		
4220	3245	Kulhon koulun lämmitysmuodon muuttaminen	-258 429				
4220	3245	Avustus Kulhon koulun lämmitysmuodon muuttamiseen	21 511				
4220	3250	Onttolan liikuntasali		-100 000	-100 000	-2 000 000	-1 000 000
4220	3251	Valaistuksen uusiminen (loisteputket-LED:ksi)			-200 000		
4220	3252	Sisäilmakorjaukset			-30 000		
4220	3831	Kontiolahden liikuntahallin peruskorjaus, suunnittelu			-10 500		
4220	4000	Virastotalojen peruskorjaus (viemärin sukitus)			-70 000	-200 000	-130 000
4220	7335	Jäähallin jäähdytyskone	-13 750		-500 000		
4220	7335	Avustus jäähallin jäähdytyskoneeseen	39 000		120 000		
4220	7451	Ilmalämpöpumput, vuoropäiväkoti Aamuvirkku ja Peltosirkku			-45 000		
KP	KUNNALLISTEKNIikka YHTEENSÄ NETTO		-925 028	-1 775 000	-1 695 000	-1 350 000	-880 000
4100	5021	Kestopäällysteiden pinta	-57 673	-70 000	-50 000	-50 000	-50 000
4100	5024	Heikinpellon viimeistelytyöt		-60 000	-50 000		
4100	5141	Tievalaistus	-80 710	-75 000			
4100	5172	AH-Keskuksen valaistuksen uusiminen		-1 500 000	-200 000		
4100	5172	Avustus, AH-Keskuksen valaistuksen uusiminen		1 000 000			
4100	5261	Kaavatiesuunnittelu	-68 147	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
4100	5300	Tiehankkeet, Bussipysäkit	-281 462	-300 000	-300 000	-300 000	-300 000

4100	5360	Karhulan asemakaava-alueen rakentaminen	-54 812				
4100	5365	Lehmonkankaan asemakaava-alueen rakentaminen		-250 000	-330 000		-400 000
4100	5370	Lamminrannan perusparantaminen	-261 497				
4100	5380	Paitalammen asemakaava-alueen rakentaminen	-72 498				
4100	5385	Lamminrannan uudisrakentaminen (Koivukuja)		-100 000			
4100	5390	Uuron teollisuusalueen viimeistelyt				-120 000	
4100	5395	Humisevantie, suunnittelu ja rakentaminen			-130 000		
4100	5400	Kylmäojantien liikenneturvallisuuden parantaminen		-60 000			
4100	5405	Kevyen liikenteen väylien rakentaminen		-100 000	-100 000	-500 000	
4100	5410	Huoltotien linjauksen muutos		-60 000			
4125	5161	Leikkikentät	-13 689	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
4125	5236	Puistot	-16 718	-15 000	-50 000	-15 000	-15 000
4125	5375	Satamalahden kunnostus		-120 000			
4125	7375	Avustus, Satamalahden kunnostus		100 000			
4130	5171	Lähikentät ja reitit	-21 847	-30 000	-35 000	-30 000	-30 000
4130	5206	Patjakatos ja korkeushyppypatjat		-20 000			
4130	5406	Uusi latusilta			-200 000		
4130	5407	Lehmon uusi tekonurmi			-150 000	-250 000	
4640	5251	Venesatamat (Kirkonkylän sataman hankesuunnitelma + pienet laiturihakkeet)			-35 000	-20 000	-20 000
4640	5254	Häikänniemen laiturin uusiminen	-15 975	-50 000			
4640	5254	Häikänniemen laiturin uusiminen rahoitusosuudet	20 000				

KP	KAUKOLÄMPÖLAITOS YHTEENSÄ NETTO	-32 060	-80 000	-30 000	-30 000	-30 000
-----------	--	----------------	----------------	----------------	----------------	----------------

4600	6520	Kaukolämpölaite	-32 060	-80 000	-30 000	-30 000	-30 000
------	------	-----------------	---------	---------	---------	---------	---------

TEKNINEN LAUTAKUNTA			TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
----------------------------	--	--	----------------	------------------	----------------	----------------	----------------

KP	VESIHUOLTOLAITOS YHTEENSÄ NETTO	-435 477	-452 000	-702 000	-270 000	-420 000
-----------	--	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

9000	5365	Lehmonkankaan asemakaava-alueen rakentaminen		-70 000	-120 000		-250 000
9000	5370	Lamminrannan alueen peruskorjaus	-25 114				
9000	5380	Paitalammen asemakaava-alueen rakentaminen	-17 203				
9000	5385	Lamminrannan uudisrakentaminen (Koivukuja)		-35 000			
9000	6130	Vesihuoltohankkeet	-178 718	-150 000	-200 000	-140 000	-140 000
9000	6150	Vedenottamohanke	-56 137				
9000	6170	Joensuun veden maksuosuudet	-41 357	-162 000	-162 000	-100 000	
9000	6182	Vesihuoltoverkostojen suunnittelu	-15 222	-15 000	-30 000	-30 000	-30 000
9000	6183	Humisevantie			-40 000		
9000	6184	Kirkonkylän kiertovesilinja			-100 000		
9000	6410	Vesihuollon turvallisuuden parantaminen		-20 000	-50 000		
9000	6460	Kontioniemen linjojen uusiminen Vesilaitos	-101 725				

KP	IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ NETTO	-156 943	-32 000	-52 000	0	0
-----------	---------------------------------------	-----------------	----------------	----------------	----------	----------

4721	7030	Ruokahuollon kalusto	-28 111		-20 000		
4130	7310	Kunnossapitokalusto (liikunta) menot	-120 219	-20 000	-20 000		
4130	7310	Kunnossapitokalusto (liikunta) tulot	43 000				
4220	7320	Kunnossapitokalusto, kiint.huolto	-51 613	-12 000	-12 000		

SIVISTYSLAUTAKUNTA			TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
KP	IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ NETTO		-48 623	0	0	0	0
3116	7206	Kalusto, tietotekniikka	-34 410				
3116	7207	Kalusto, perusopetus	-11 692				
3010	7220	Vapaa-aikatoimen kalusto	-2 520				
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA			TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
KP	IRTAIN OMAISUUS YHTEENSÄ NETTO		-82 392	-181 000	-191 000	-161 000	-161 000
3871	7206	Kalusto, tietotekniikka	-3 258	-80 000	-60 000	-60 000	-60 000
3871	7207	Kalusto, perusopetus	-25 190	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
3871	7215	Karpalokaaren liikuntahalli, esitystekniikka			-20 000		
3985	7208	Kontiolahden lukio	-43 390	-50 000	-60 000	-50 000	-50 000
3906	7340	Varhaiskasvatus	-10 555	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ			TP 2024	TA 2/2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Kunnanhallitus							
		- Arvopaperit myynti	5 500	0	0	0	0
		- Arvopaperit osto	-8 447	0	0	0	0
		- Maan osto	-87 950	-380 000	-300 000	-300 000	-300 000
		- Maan myynti	1 114 068	30 000	30 000	30 000	30 000
		- Irtainomaisuus	0	-20 000	0	0	0
		- Liikkuva palvelu yksikkö	16 049	0	0	0	0
		- Vapaa-aikatoimen kalusto	-9 097	-16 500	-16 000	-10 000	-10 000
Tekninen lautakunta							
		- Talonrakennus	-690 141	-650 000	-1 810 500	-5 500 000	-4 330 000
		- Kunnallistekniikka	-925 028	-1 775 000	-1 695 000	-1 350 000	-880 000
		- Kaukolämpölaite	-32 060	-80 000	-30 000	-30 000	-30 000
		- Vesihuoltolaitos	-435 477	-452 000	-702 000	-270 000	-420 000
		- Irtain omaisuus	-156 943	-32 000	-52 000	0	0
Sivistyslautakunta							
		- Irtain omaisuus	-48 623	0	0	0	0
Kasvatus- ja koulutuslautakunta							
		- Irtain omaisuus	-82 392	-181 000	-191 000	-161 000	-161 000
YHTEENSÄ NETTO			-1 340 540	-3 556 500	-4 766 500	-7 591 000	-6 101 000

INVESTOINTIEN PERUSTELUT

Kunnanhallitus:

Maanhankintaan varautuminen.

Vapaa-aikatoimen kalustaminen: Kahden kuntosalilaitteen uusimiseen Kontiolahden liikuntahallin kuntosalille varataan 10 000 euroa ja Kylmäojan salibandykaukalon uusimiseen 6 000 euroa.

Tekninen lautakunta:

Talonrakennus:

Paiholan päiväkotiin on tehty kuntokartoitus, jonka perusteella sen korjaaminen ei ole järkevää. Vuoden 2025 aikana tehdään hankesuunnitelma Paiholan päiväkodin korvaamisesta. Hankesuunnitelman pohjalta hankkeen suunnittelu kilpailutetaan ja suunnittelu on tarkoitus valmistua vuoden 2026 aikana.

Virastotalojen viemäreiden sukitukseen on varattu 70 000 €, nykyiset viemäriinjat ovat käyttöikänsä päässä, määräraha sisältää virastotalojen 1–3 viemäreiden sukituksen 2025 laadittujen suunnitelmien pohjalta.

Valaistuksen uusimiseen on varattu 200 000 €. Vanhojen loisteputkien valmistus ja myynti on loppunut. Valaistusta uusitaan useissa kohteissa LED-tekniikkaan.

Kylmäojan koulun pihan rakentamiseen on varattu 200 000 €. Piha-alueen suunnittelu käynnistetty 2025, jossa huomioitu koulualueen käyttäjien toiveita.

Kylmäojan koulun ja liikuntasalin lattiapinnoitteiden uusimiseen on varattu 345 000 €. Tilojen vanhat muovimattopinnoitteet uusitaan kokonaisuudessaan alkuperäisiltä korjaamattomilta alueilta.

Kontiolahden liikuntahallin peruskorjauksen suunnittelu käynnistyy vuonna 2026. Suunnitteluun varattu 10 000 € määräraha. Liikuntahalliin ei ole tehty vuosien varrella peruskorjauksia. Tilapinnat, tekniikka ja valaistus ovat alkuperäiset ja vaativat peruskorjavia toimenpiteitä.

Sisäilmakorjauksiin on varattu 30 000 €. Määräraha käytetään kiinteistöjen sisäilmakorjauksiin, jolla turvataan tilojen terveellinen ja turvallinen käyttö.

Aamuvirkun ja Peltosirkun päivystäviin päiväkotiyksikköihin asennetaan ilmalämpöpumput. Tiloissa on koettu ongelmia kesän kuumimpina aikoina huonetilojen lämpötilojen osalta. Laitehankintaan ja asennuksiin on varattu 45 000 €.

Jäähallin peruskorjaukseen on varattu 30 000 €. Määrärahalla uusitaan mm. jäähallin huonokuntoiset ikkunat ja piha-alueen asfaltointi.

Peruskorjausinvestointeihin on varattu 200 000 €. Investointimäärärahalla toteutetaan kunnan omistamien kiinteistöjen perusparannuksia teknisen lautakunnan päättämien kohteiden mukaisesti. Peruskorjausinvestointeihin sisältyy mm. kulunvalvonnan ja lukituksen muutokset, kameravalvonnan lisäykset, kunnan virastotalon IV-suunnittelutyö ja muutokset, Virasto 2. julkisivun korjaus- ja maalaustyöt, Virasto 3. tilaremontti, RAU- järjestelmien uudistus ja paloilmoinjärjestelmien uusimista.

Kunnallistekniikka:

Kestopäällysteiden säännöllisellä perusparantamisella pyritään hallitsemaan korjausvelan syntyä.

Leikkikenttä investoinnilla tehdään pieniä perusparannuksia leikkikentillä.

Lähikentät ja reitit investointimäärärahalla tehdään pieniä perusparannuksia liikuntapaikoille ja reiteille.

AH-stadionin rata-alueen valaistus on uusittu vuoden 2025 aikana. Vuodelle 2025 valaistusurakkaan varattiin 1,5 M€ määräraha. Maakuntaliitolta saatiin 980 000 euron avustus hankkeelle. Täyden avustuksen saaminen edellyttää, että hankkeen kokonaiskustannukset ovat 1,4 M€. Avustusosuus on maksimissaan 980 000 euroa tai 70 % kokonaiskustannuksista. Rata-alueen valaistusurakan kokonaiskustannukset ovat 1,2 M€. Tällä kustannuksella avustuksia saataisiin 840 000 euroa. AH-stadionin valaistusurakan tarjouspyynnössä pyydettiin optiona tarjous myös stadion alueen valaistuksen uusimisesta. Tarjous pyydettiin, koska nykyinen valaistus on vanha, yhden valonheittimen polttimen hinta on noin 500 euroa. Stadion alueella on noin 80 valaisinta. Stadion alueen valaistuksen uusiminen maksaa 360 000 euroa. Teettämällä stadion

alueen valaistusmuutoksen, nousee urakan kokonaissumma 1,56 M€. Näin saamme koko avustusosuuden käytettyä ja myös stadionille saadaan 10 vuoden takuulla olevat, nykyaikaiset valaisimet, joilla saavutetaan myös merkittävää sähkön säästöä.

Puistoihin varatulla investointimäärärahalla jatketaan Ruottis-Oton puiston rakentamista ja automatisoimme rakennettujen puistoalueiden kunnossapitoa.

Venesatamat määrärahalla selvitämme mahdollisuudet käynnistää satama-alueen kehittämissuunnitelman laatimisen ja toteutamme pieniä laiturihankkeita haja-asutusalueelle.

Tiehankkeet investoinnilla tehdään katuverkon perusparantamista Kirkonkylän, Kontioniemen ja Lehmon alueella ja toteutetaan pieniä uudiskohteita teknisen lautakunnan päättämien kohteiden mukaisesti.

Kaavatiesuunnitteluun varatuilla investointirahoilla tehdään rakentamisen suunnittelua asemakaavoitetulle alueelle. Lisäksi vuonna 2026 parannetaan joukkoliikenteen olosuhteita tekemällä kaksi uutta linja-auto-pysäkkiä.

Lehmonkankaan asemakaava-alueen rakentamista jatketaan maankäyttösopimuksen ehtojen täytyttyä.

Heikinpellon viimeistelytyöihin on varattu investointirahaa, mm. asfaltointeja ja multauksia varten.

Kevyen liikenteen väylien rakentamiseen valtion omistamille tieosuuksille on varattu 100 000 € kunnan osuuteen, mikäli Ely-keskus käynnistää suunnittelun kevyen liikenteen väylien rakentamiseksi Kontiolahden alueelle.

Vesihuoltohankkeet 150 000 €. Investointimäärärahalla toteutetaan vesihuoltoverkostojen perusparannuksia teknisen lautakunnan päättämien kohteiden mukaisesti.

Joensuun veden maksuosuudet 162 000 €. Määrärahalla maksetaan Kontiolahden kunnan osuus Kuhasalon jätevedenpuhdistamon sekä jätevesiverkoston investointikustannuksista.

Vesihuoltoverkostojen suunnittelu määrärahalla suunnitellaan asemakaava-alueiden vesihuoltoa.

Vesihuollon fyysisenturvallisuuden parantamiseen on varattu 50 000 € vuodelle 2026.

Kaukolämpölaitos:

Varaudutaan mahdollisiin verkoston laajennus- ja korjaustarpeisiin.

Irtainomaisuus:

Kenttäkeittimen hankinta osana varautumista (Tilapalvelut/Ruokapalvelut). Määrärahavaraus 20 000 €.

Liikuntapaikoille varaudutaan hankkimaan kunnossapitokalustoa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta:

Irtain omaisuus:

Perusopetuksen tietotekniikka (60 000 €): ICT-laitteiden uusinta vanhentuneiden tilalle.

Perusopetuksen kalusto (40 000 €): peruskoulujen oppimisympäristöjen kunnossapito ja ajantasaisena pitäminen.

Karpalokaaren liikuntahalli (20 000 €): vanhentuneen ja epäkuntoon menneen äänentoisto- ja esitystekniikkalaitteiston uusiminen.

Kontiolahden lukio (60 000 €): opiskelijoiden tietokoneet ja uudet palvelimet ylioppilaskirjoituksia varten /ylioppilaskirjoituksissa otetaan syksystä 2026 alkaen käyttöön uusi Abitti2-koejärjestelmä, minkä vuoksi kokeessa käytettävät palvelimet on uusittava vastaamaan uusia vaatimuksia.

Varhaiskasvatus (11 000 €): päiväkotien kalustohankinnat; Karhunpesän päiväkodin 3–5-vuotiaiden ryhmään kaappisängyt sekä muita kalustehankintoja.

10 RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma	TP 2024	TA + muut- tos 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta	5 128 673	4 617 693	4 921 607	4 893 730	5 388 410
Vuosikate	7 754 874	5 016 193	5 220 107	5 198 200	5 698 970
Tulorahoituksen korjauserät	-2 626 201	-398 500	-298 500	-304 470	-310 560
Investointien rahavirta	-1 340 540	-3 158 000	-4 468 000	-7 286 530	-5 790 440
Investointimenot	-2 599 669	-4 686 500	-4 916 500	-7 621 000	-6 131 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	123 511	1 100 000	120 000	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	1 135 618	428 500	328 500	334 470	340 560
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 788 133	1 459 693	453 607	-2 392 800	-402 030
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	5 794	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-3 656 828	-1 386 958	-757 000	-24 000	-495 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000 000	6 000 000	6 000 000	7 000 000	6 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 742 770	-7 386 958	-6 757 000	-7 024 000	-6 995 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-914 058	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0				
Muut maksuvalmiuden muutokset	-1 270 992	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-4 922 026	-1 386 958	-757 000	-24 000	-495 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 133 893	72 735	-303 393	-2 416 800	-897 030

11 LIITTEET

Liite 1. Kontiolahden vesihuoltolaitos – muu taseyksikkö laskelmat

Vesihuoltolaitos tuloslaskelma	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Liikevaihto	2 551	2 605	2 616	2 668	2 721
Liiketoiminnan muut tuotot	0	4	0	0	0
Muut tuet ja avustukset	0				
Materiaalit ja palvelut	-1 198	-1 066	-1 136	-1 157	-1 177
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-304	-254	-258	-263	-268
Ostot tilikauden aikana	-304	-254	-258	-263	-268
Palvelujen ostot	-894	-812	-878	-894	-909
Henkilöstökulut	-335	-323	-364	-371	-378
Palkat ja palkkiot	-281	-269	-303	-309	-315
Henkilösivukulut	-54	-54	-61	-62	-63
Eläkekulut	-47	-45	-51	-52	-53
Muut henkilösivukulut	-7	-8	-10	-10	-10
Poistot ja arvonalentumiset	-672	-656	-681	-734	-703
Suunnitelman mukaiset poistot	-672	-656	-681	-734	-703
Liiketoiminnan muut kulut	-119	-106	-116	-117	-118
Liikeylijäämä(-alijäämä)	227	458	319	289	345
Rahoitustuotot ja -kulut	-146	-135	-135	-130	-124
Muut rahoitustuotot	0	0	0	0	0
Muille maksetut korkokulut	-38	-27	-27	-22	-16
Muut rahoituskulut	-108	-108	-108	-108	-108
Ylijäämä (alij.) ennen satunnaisia eriä	80	323	184	159	221
Tilikauden ylijäämä (alij.)	80	323	184	159	221
Vesihuoltolaitos rahoituslaskelma	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta	752	979	860	840	955
Liikeylijäämä (alijäämä)	227	458	319	289	345
Poistot ja arvonalentumiset	672	656	676	681	734
Rahoitustuotot ja -kulut	-146	-135	-135	-130	-124
Investointien rahavirta	-435	-452	-702	-280	-430
Investointimenot	-435	-452	-702	-280	-430
Investointitulot	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	317	-89	158	560	525
Rahoituksen rahavirta	-317	0	0	0	0
Lainakannan muutokset	-201	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-64	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-137	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-116	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	-89	158	560	525

Valtuustoon nähden sitovat erät tummennettu

Liite 2. Henkilöstösuunnitelma 2025–2026

Taloussuunnitelman yhteyteen laadittava henkilöstösuunnitelma kuvaa toistaiseksi voimassa olevien palvelussuhteiden tilanteen ja niihin esitettävät muutokset talousarviokaudella. Suunnitelma täyttää osaltaan yhteistoimintalain mukaista velvoitetta henkilöstösuunnitelman laatimisesta. Pysyvän työvoimatarpeen tilanteissa palvelussuhteisiin palkataan toistaiseksi. Määräaikaisia palvelussuhteita käytetään vain sijaisuuksissa tai muissa tilapäisen työvoimatarpeen tilanteissa. Määräaikaisuuksille tulee olla aina perusteltu syy.

Tehtävä ja nimike	TA 2025		TA 2026		Lisäselvitys
	virat lkm	joista täyttämättä	virat lkm	joista täyttämättä	
KUNNANHALLITUS					
100 Keskushallinto					
Kunnanjohtaja	1		1		virka
Talousjohtaja	1		1		virka
Hallintopäällikkö	1		1		virka
Henkilöstöpäällikkö	1		1		virka
Hallinnon suunnittelija	1		1		virka
Viestintäsuunnittelija	1		1		
Toimistosihteerit	3		3		
Pääkirjanpitäjä	1		1		
Laskentasihteerit	2		2		
Henkilöstöasiantuntija	1				tässä vaiheessa ei täytetä
Yhteensä	13	0	12	0	
160 Hyvinvoinnin/terveyden edistämien					
Hyvinvointiohjaaja			1	1	uusi tehtävä, jossa 0,5 hyvinvoinnin koordinointia ja 0,5 liikunnanohjausta
Yhteensä	0	0	1	1	
170 Työllisyyspalvelut					
Hyvinvointi- ja työllisyyspäällikkö	1		1		virka
Työllisyysohjaaja	2	2	2		virka
Yhteensä	3	2	3	0	
190 Vapaa-aikapalvelut					
Vapaa-aikapäällikkö	1		1		virka
Kulttuurituottaja	1		1		
Eriyisliikunnanohjaaja	1		1		
Nuorisokoordinaattori	1		1		
Vapaa-aikaohjaaja	1		1		
Nuoriso-ohjaaja	2		2		
Yhteisöohjaaja	1		1		
Etsivä nuorisotyöntekijä	1		2	1	määräaikaisen etsivän nuorisotyöntekijän tehtävä vakituisesti
Yhteensä	9	0	10	1	
Kunnanhallitus yhteensä	25	2	26	2	

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA

305 Kasvatuksen ja koulutuksen hallinto

Kasvatus- ja koulutusjohtaja	1		1	virka
Varhaiskasvatuksen päällikkö	1		1	virka
Opetuspalvelujen erityisasiantuntija	1		1	
Varhaiskasvatuksen asiantuntija	1		1	virka
Hallintokoordinaattori	1		1	virka
Toimistosihteerit	3		3	
Yhteensä	8	0	8	0

325 Perusopetus 1–9 luokat

Rehtori	3		3	virka
Apulaisrehtori	2		2	virka
Luokanopettaja	59	3	57	virka: kahden tyhjäksi jääneen luokanopettajan viran (0033, 0016) lakkauttaminen
Lehtori	46		46	virka
Erityisopettaja (laaja-alainen)	15	3	15	virka
Erityisluokanopettaja	9	1	10	1 virka: perustetaan yksi erityisluokanopettajan virka 1.1.2026
Päätoiminen tuntiopettaja	25	3	24	tuntiopettajan virkasuhde: yhden virkasuhteen vähentyminen (muutos erityisluokanopettajan viraksi)
Tuntiopettaja	1		3	2 virkasuhde: kahden määräaikaisen tuntiopettajan virkasuhteen täyttämisen toistaiseksi
Koulusihteerit	2		2	
Koulunkäynninohjaaja	41	1	44	4 yhden avoimen vakituisen tehtävän täyttämisen ja kolmen määräaikaisen tehtävän täyttämisen toistaiseksi
ICT-ohjaaja	1		1	
ICT-ohjaaja/vahtimestari			1	1 hankerahalla palkatun työntekijän tehtävien hoidon järjestäminen jatkossa vakinaisesti
Kasvatusohjaaja	2		2	
Hyvinvointivalmentaja			1	1 hyvinvointivalmentajan tehtävä 1.1.2026 alkaen: hankerahalla palkatun työntekijän tehtävien hoidon järjestäminen jatkossa vakinaisesti
Vahtimestari	1		1	
Yhteensä	207	11	212	9

365 Varhaiskasvatuspalvelut

Perhepäivähoidon esimies	1		1	virka
Varhaiskasvatuksen esimies	6		6	virka
Varhaiskasvatuksen opettaja	72	3	71	2 yhden varhaiskasvatuksen opettajan tehtävän vähentyminen
Varhaiskasvatuksen sosionomi			5	henkilöstörakenteen muutos

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	82	13	80	3	2025 luvut korjattu (oli virheellisesti 89, josta 19 täyttämättä). Lisäksi henkilöstörakenteen muutos: tilalle varhaiskasvatuksen sosionomeja
Perhepäivähoitaja	16		14		
Kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja	4		5	1	yhden kiertävän varhaiskasvatuksen erityisopettajan lisääminen
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	2		2		
Päiväkotiapulainen	1		1		
Varhaiskasvatuksen perheohjaaja	1		1		
Yhteensä	185	16	186	6	
375 Lukio					
Rehtori	1		1	1	virka: avoimena olevan vakituisen viran täyttäminen 1.6.2026
Lehtori	11		11	1	virka: avoimen matematiikan ja kemian lehtorin viran täyttäminen toistaiseksi 1.8.2026 alkaen
Koulusihteeri	1		1		
Yhteensä	13		13	2	
Kasvatus- ja koulutus yhteensä	413	27	419	17	

TEKNINEN LAUTAKUNTA

400 Teknisen hallinto

Tekninen johtaja	1		1		virka
Hallintokoordinaattori	1		1		virka
Toimistosihteer	2		2		
Palvelusihteeri	1		1		
Lupavalmistelijä	1		1		
Yhteensä	6	0	6	0	

420 Tekniset palvelut

Kiinteistöpäällikkö	1		1		virka
Rakennusinsinööri	1		1		virka
Huoltovastaava	1		1		
Kunnossapitäjä	3		3		
Kiinteistönhoitaja	8	2	8		
Puhtauspalvelupäällikkö	1		1		virka
Siivoustyönohjaaja	1		1		
Laitoshuoltaja	31	2	30	2	yhden laitoshuoltajan tehtävän vähentyminen
Ruokapalvelupäällikkö	1		1		virka
Ruokapalveluvastaava	3		3		
Kokki	4		4		
Ruokapalvelutyöntekijä	20		20		
Yhteensä	75	4	74	2	

440 Kuntatekniikka

Kuntatekniikan päällikkö	1		1	virka
Kuntatekniikan insinööri	1		1	virka
Liikuntapaikkamestari	1		1	virka
Liikuntapaikkojen hoitaja	8	1	8	
Kunnallistekniikan työntekijä	4		1	yksi tehtävä poistunut vuonna 2025, paikka ei täytetty
Maanrakennustyöntekijä			2	yksi kunnallistekniikan työntekijän tehtävä täytetty maanrakennustyöntekijänä ja yksi kunnallistekniikan työntekijä siirtynyt maanrakennustyöntekijäksi
Puistopuutarhuri	1		1	
Vesihuoltoinsinööri	1		1	
Vesilaitoksenhoitaja	1		1	
Laitosmies	3		3	
Yhteensä	21	1	20	0

500 Maankäyttö ja valvonta

Maankäyttöpäällikkö	1		1	virka
Maankäytön suunnittelija	1		1	
Suunnitteluavustaja	1		0	tehtävä poistuu vuoden 2025 aikana, paikkaa ei täytetä
Maanmittausinsinööri	1		1	virka
Kartoittaja	2		1	yksi kartoittajan tehtävä poistuu uusi tehtävä: yksi kartoittaja siirtyy maankäyttöinsinööriksi
Maankäyttöinsinööri			1	
Rakennustarkastaja	1		1	virka
Ympäristöpäällikkö	1		1	virka
Hankekoordinaattori			1	uusi tehtävä: kunnanhallitus myöntänyt täyttöluvan 10.2.2025, määräaikainen ollut aiemmin
Yhteensä	8	0	8	0
Tekninen yhteensä	110	5	108	2
Kaikki yhteensä	548	34	553	21

Liite 3. Avustukset vuoden 2026 talousarviossa

KUNNANHALLITUS		€	yht. €
Keskushallinto (tulosalue 100)			2 200
1010	Yleishallinto		
	Vuoden innostavin järjestötoimija	500	
	Veteraanit	700	
	Vanhustyön palkinto	1 000	
1300	Työllisyyspalvelut		26 500
	Kesätyöntuki työnantajille	10 000	
	Nuorten yrittäjyystuki, 4H	1 500	
	Koitto palkkapussipalvelu	2 500	
	Työllistämispalkkio yhdistykset ja nuoret	12 500	
Elinvoima (tulosalue 150)			5 000
1200	Elinvoima		
	Urheilijoiden markkinointikumppanuussopimukset	5 000	
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (tulosalue 160)			27 000
1600	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen		
	Kylätoimikunnat (250 €/kylätoimikunta)	3 500	
	Yleisavustus yhdistyksille	13 500	
	Avustukset yhteisöille (Kontiolahti-seura)	5 000	
	Toiminta-avustus Järvitoimintakeskus Höytiäisen Helmi ry	5 000	
Vapaa-aikapalvelut (tulosalue 190)			94 500
1910	Kulttuuripalvelut		
	Kulttuuritoiminta-avustus	8 000	
1920	Tapahtumapalvelut		
	Tapahtuma-avustus	16 000	
1940	Liikuntapalvelut		
	Liikunta-avustukset	55 000	
1970	Nuorisopalvelut		
	Nuorisotoiminta-avustus	15 500	
Kunnanhallitus yhteensä			155 200
KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA		€	yht. €
Perusopetus (tulosalue 325)			2 000
3871	Yhteiset menot		
	Toiminta-avustukset vanhempainyhdistyksille	2 000	

Lukiokoulutus (tulosalue 375)		1 100
3985 Kontiolahden lukio		
Opiskelijoille jaettavat stipendit	1 100	
Varhaiskasvatuspalvelut (tulosalue 365)		630 000
3970 Muu varhaiskasvatus		
Lasten kotihoidon tuki	630 000	
Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä		633 100
TEKNINEN LAUTAKUNTA	€	yht. €
Kuntatekniikka (tulosalue 440)		170 000
4100 Yksityisteiden avustukset		
Avustukset yhteisöille	170 000	
Maankäyttö ja valvonta (tulosalue 500)		600
5060 Ympäristöpalvelut		
Avustukset yhteisöille, kylien ympäristöhanke	600	
Tekninen lautakunta yhteensä		170 600
Avustukset yhteensä		958 900

Liite 4. Projektit

KUNNANHALLITUS

HALLINNON HANKKEET

Tekoälyosaaminen työn tukena –hanke (Joensuun kaupunki)

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on lisätä asiantuntija-, hallinto- ja opetustyötä tekevien työntekijöiden tekoälyosaamista ja -ymmärrystä. Hanke sisältää tekoälykokeiluja eri toimialoille, tekoälymentoritoimintaa ja koulutusta työntekijöille. Osana hanketta toteutetaan kattava koulutuskokonaisuus tekoälystä ja sen käytöstä työntekijöille yhdessä Karelia Ammattikorkeakoulun kanssa. Hanke toteutetaan neljän kunnan yhteishankkeena (Joensuu, Liperi, Kontiolahti ja Outokumpu). Hankkeen toteutusaika on 1.3.2025-31.12.2026. Hankkeen kustannusarvio on 197 243 euroa, rahoitus 80 % ja Kontiolahden kunnan omarahoitusosuus on yhteensä 6 574,80 euroa.

TYÖLLISYSPALVELUJEN HANKKEET

TNO Pohjois-Karjala - tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskarjalaisten menestykseksi –hanke 2024–2026 (Joensuun kaupunki)

Hankkeen tavoitteena on kehittää kuntiin vapaaehtoisuuteen perustuva matalan kynnyksen sekä fyysisesti että sähköisesti toimiva palvelupisteverkosto/ympäristö, joka vastaa eri taustaisten työnhakijoiden (+työnantajien) palvelutarpeisiin kattavasti sekä edistää asukkaiden nopeaa työllistymistä.

Hankkeen kohderyhmänä ovat kuntien kaikki asukkaat, jotka tarvitsevat työhön ja koulutukseen tietoa, neuvoa tai ohjausta. Kohderyhmässä huomioidaan eri asukasryhmien tarpeet, mm. pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajat ja nuoret sekä työnantajat ja työelämän organisaatiot. Toissijaisena kohderyhmänä ovat verkostotoimijat, jotka kaipaavat tukea asiakkaan työllistämisen polulle. Hankkeessa ovat mukana kaikki Pohjois-Karjalan kunnat. Kontiolahden rahoitusosuus on yhteensä 48 718 euroa.

KUHINA-järjestötyöllistäminen työllisyyden ekosysteemissä-hanke 2024–2026 (Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry)

Kuhina -Järjestötyöllistäminen työllisyyden ekosysteemissä-hanke vastaa toimillaan seuraaviin ongelmiin: pitkäaikaistyöttömyys ja vaikeasti työllistyvien tilanne Pohjois-Karjalassa, työttömyyden ja avointen työpaikkojen kohtaanto-ongelma, palkkatuettujen työkaksojen heikko vaikuttavuus välityömarkkinoilla sekä siihen, etteivät työnantajat rekrytoi maahan muuttaneita ja osatyökykyisiä henkilöitä. Hankkeessa ovat mukana kaikki muut Pohjois-Karjalan kunnat, paitsi Lieksa. Kontiolahden rahoitusosuus on yhteensä 30 000 euroa.

TOIMI- Toimivat välityömarkkinat Pohjois-Karjalaan 1.3.2026-30.9.2029 (Joensuun kaupunki)

Työllisyydenhoidon lakisäätöiset muutokset vuoden 2025 alusta ja meneillään olevaan taantumaan liittyvät haasteet kannustavat kuntia uudistamaan työllisyyden hoidon rakenteita. Myös kuntouttavan työtoiminnan työhön suuntaavia palveluja ollaan palauttamassa kuntien järjestämisvastuulle, joten samalla hankkeen työpaketeissa valmistaudutaan lakimuutokseen, joka tulee lisäämään kuntien toiminnallisia vastuita vaikeasti työllistyvien työnhakijoiden palvelujen tuottamisessa. Hankkeen asiakaskohderyhmiä ovat ensisijaisesti nuoret, pitkään työttömänä olleet, osatyökykyiset sekä kotoutujat.

Hankkeen työpaketit ovat 1) Kuntien paikallisen valmennusympäristön muodostaminen, sekä 2) Työnantajat välityömarkkinatoimijoina. Työpaketti 1:n tavoitteena on luoda kuntiin uudenlaisia työnhakijoiden valmennusympäristöjä ja kehittää niihin työmarkkinoiden kohtaanto-haasteisiin vaikuttavia palveluja. Työpaketti 2 keskittyy työnantajayhteistyön kehittämiseen pilotoimalla erilaisia taloudellisia ja toiminnallisia tukitoimia erityisesti yritysten työllistämiskynnyksen alentamiseksi. Kontiolahteen tulisi resurssiksi kaksi

työvalmentajaa, kehittämään ja toteuttamaan työpaketti 1:n tavoitteita. Hankkeen kustannusarvio on noin 8 732 000 €, josta kunnan omarahoitusosuus n. 183 828 euroa.

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN HANKKEET

Maahanmuutto:

Stay and Live in North Karelia – Elä ja osallistu Pohjois-Karjalassa (ELO-hanke) 2025–2027

(Kontiolahden osahanke)

Hankkeen avulla kuntaan kehitetään palvelupolkua ja -rakennetta tulevan Koto24-lainsäädännön mukaiseksi. Kontiolahden osahankkeessa kehitetään, Koto24-uudistuksen mukainen, kotoutumisen ja maahanmuuttajien palveluiden toimintamalli. Hankkeeseen palkataan kehittävää asiakastyötä tekevä kotoutumisohjaaja. Kotoutumisohjaaja kehittää asiakas- ja verkostotyötä, sekä aikatauluttaa hankkeen kehittämissällöt, sekä huolehtii raportoinnista ja toteuttamisesta yhdessä kunnan hyvinvointi- ja työllisyysosaston kanssa ja toimii tiiviissä yhteistyössä kunnan muiden palvelunjärjestäjien ja verkostojen kanssa.

Maakunnassa hankkeen tavoitteena on kehittää - maakunnallinen asettautumis- ja kotoutumispalvelujen kokonaisuus, joka perustuu maakunnalliseen strategiseen tavoitteenasetteluun, yhteiseen suunnitteluun ja raportointiin, verkostomaiseen toimintatapaan sekä kunnissa kotoutumisen ja työllistymisen edistämisen tehtävissä työskentelevien havaintoihin ja tietoon. Kehittää oleskelulupaneuvonnan osaamista maakunnassa (palvelu on suunnattu henkilö- ja työnantaja-asiakkaille), sekä tuottaa asiakkaille materiaalia ja sisältöjä sähköisiin palveluihin, sekä vahvistaa ja kehittää asettautumis- ja kotoutumispalvelujen prosesseja paikallisesti ja maakunnallisesti. Kehittää paikallista ja alueellista yhteistyötä, verkostojen toimintaa sekä asiakasosallisuutta. Edistää Koto Digin sekä muiden sähköisten ja etänä toteutettavien palvelujen käyttöönottoa kunnissa. Kontiolahden osahankkeen kokonaiskustannusarvio on 150 439 €, josta kunnan omarahoitusosuus 30 089 €.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen:

TYÖLLISYYS JA HYVINVOINTI -elintapaneuvonta osaksi kuntien työllisyyspalveluita -hanke (TEO-hanke) 1.10.2025–31.5.2027

(Pohjois-Karjalan Kansanterveyden keskus, ryhmähanke. Osatoteuttajat: P-K:n Martat, P-K:n Sydänpiiri, P-K:n Liikunta, Karelia amk)

Hankkeen tavoitteena on edistää kuntien TE-palveluiden asiakkaiden hyvinvointia ja terveyttä, sekä kehittää ja vakiinnuttaa elintapaneuvonnan palvelumalli osaksi kuntien työllisyyspalveluja, sekä integroida se osaksi työllisyyden ekosysteemiä vahvistaen samalla moniammatillista yhteistyötä. Lisäksi tavoitteena on edistää yhdenvertaista osallisuutta ja tarjota elintapaneuvontaa työttömille, myös heikommassa työmarkkina-asetmassa oleville. Kehittämishankkeen yhteistyökuntina toimivat Joensuu, Kontiolahti, Liperi ja Kitee. Kontiolahden arvioitu osallistujamäärä 30–40 henkilöä vuodessa ja rahoitusosuus yhteensä 9240 €.

SILMU- Saavutettava ja innostava vapaaehtoistoiminta Pohjois-Karjalan maaseutualueilla 1.1.2026–31.12.2028. (Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry)

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia ja vapaaehtoistoimintaa järjestävien yhdistysten toimintakykyä ja toiminnan jatkuvuutta Pohjois-Karjalan maaseutualueilla. Hankkeessa edistetään vapaaehtoistoiminnan näkyvyyttä ja saavutettavuutta, ja kokeillaan ja kehitetään keinoja uusien vapaaehtoisten saamiseksi mukaan toimintaan. Hanke tukee yhdistyksiä uudistumaan ja kehittämään vapaaehtoistoimintaansa vastaamaan nykypäivän tarpeita. Hankkeessa on tarkoitus kehittää uusia toimintatapoja ja yhteistyön muotoja eri toimijoiden välillä. Hankkeen ensisijaisena kohderyhmänä ovat Pohjois-Karjalan maaseutualueilla toimivat yhdistykset ja vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneet kuntalaiset. Kontiolahden ja Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry tekevät yhteistyötä hankkeen toteuttamisessa erityisesti tilojen

käytön, viestinnän ja tapahtumien järjestämisen osalta. Yhteistyö tukee paikallista yhdistys- ja vapaaehtois-toimintaa sekä vahvistaa kuntalaisten osallisuutta ja hyvinvointia. Yhteistyösopimus, ei kuntarahoitusta.

VAPAA-AIKAPALVELUIDEN HANKKEET

Lasten kulttuuriverkosto 2025–2026

Lastenkulttuuriverkoston tavoitteena on edistää lasten ja nuorten kulttuurin tasa-arvoista saavutettavuutta. Verkosto toteuttaa Kulttuurin virta -ohjelmaa jäsenkunnissa ja tuottaa kulttuuripalveluja kouluille ja varhaiskasvatuksen yksiköihin. Pohjois-Karjalan lastenkulttuuriverkosta hallinnoi Joensuun kaupungin kulttuuripalvelujen alaisuudessa toimiva Joensuun lastenkulttuurikeskus. Opetus- ja kulttuuriministeriö avustaa verkostoa. Kuntien maksuosuudet perustuvat peruskoulun oppilasmääriin. Kontiolahden vuoden 2026 maksuosuus on noin 9 850 €.

Move Kontiolahti II -hanke

Hankkeen tavoitteena on parantaa lasten ja nuorten ohjautumista liikunnan pariin, auttaa nuoria löytämään itselleen sopivan tavan liikkua ja rakentaa yhteinen toimintamalli nuorten liikuntaneuvonnan toteuttamiseksi MOVE-tuloksiin perustuen. Hankkeen painopisteet ovat Kontiolahden kahdessa yhtenäiskoulussa, Lehmon koulussa ja Kontiolahden koulussa, ja erityisesti yläluokissa 7–9. Yksilöllistä liikuntaneuvontaa ja koulupäivän aikaista aktivointitoimintaa kohdennetaan myös vuosiluokille 5 ja 6. Hanke on jatkohanke MOVE Kontiolahti! -hankkeelle, jota toteutettiin Kontiolahdella 2024–2025. Hankkeen toteuttamisaika on 1.8.2025 - 31.7.2026, ja hankkeen toteutukseen on saatu valtionavustusta Itä-Suomen aluehallintovirastolta 27 000 euroa. Kontiolahden kunnan omarahoitusosuus on 20 000 euroa.

Kontiolahden harrastamisen malli 6.0

Kontiolahden harrastamisen malli 6.0 hankkeen tavoitteena on vahvistaa jo alkaneen kerhotoiminnan toimintamallia lukuvuoden 2025–2026 aikana, sekä löytää oma harrastus myös niille oppilaille, joilla ei vielä ole sitä. Maksutonta ja oppilaiden toiveisiin perustuvaa harrastustoimintaa tarjotaan kaikilla laajan kouluverkkomme kouluilla säännöllisesti toteutettuna koko lukuvuoden ajan. Harrastustoiminta järjestetään koulupäivän yhteydessä joko ennen koulun alkamista tai välittömästi koulun päättymisen jälkeen. Tarjottava harrastustoiminta perustuu oppilaiden toiveisiin ja edellisen lukuvuoden toiminnasta saatuun palautteeseen. Kerhojen vetäjinä toimii koulutettuja ohjaajia sekä koulujen omaa henkilökuntaa. Hankkeen toteuttamisaika on 1.8.2025 - 31.7.2026, ja hankkeen toteutukseen on saatu valtionavustusta Itä-Suomen aluehallintovirastolta 44 000 euroa. Kontiolahden kunnan omarahoitusosuus on 18 900 euroa.

Liikuntatoimen vastuullisuuspilotit Pohjois-Karjalan kunnissa

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa kuntien liikuntatoimien vastuullisuusosaamista ja löytää kuntakohtaisia, konkreettisia, ratkaisuja vastuullisuuden edistämiseen omassa toiminnassa ja seurayhteistyössä. Tavoitteena on myös kuvata ja levittää hankkeessa löydettyjä toimintamalleja muille liikuntatoimille yhteistyöverkostoissa. Kuntakohtaiset pilotit voivat olla niin hyvää hallintoa tukevia (esim. vastuullisuuskriteeristö avustuksissa, ennakkovaikutusten arviointi), ympäristövastuuta edistäviä (ympäristöystävälliset ratkaisut liikuntapaikkojenhoidossa tai liikuntapaikkojen käyttäjien ohjaus) kuin yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa tukevia (esimerkiksi turvallisen tilan periaatteiden rakentaminen liikuntapalveluihin, liikuntapalvelujen tasa-arvoisen saavutettavuuden parantaminen). Hankkeen toteuttamisaika on 16.12.2024-30.4.2026. Hankkeen toteutukseen on saatu avustusta Opetus- ja kulttuuriministeriöltä 88 000 euroa ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitolta 5 000 euroa. Kontiolahti on hankkeen vastuukunta. Kontiolahden kunnalla ei ole omarahoitusosuutta. Hankkeelle on mahdollisesti tulossa jatkoa, rahoitusneuvottelut Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa ovat käynnissä.

Suunta omaan elämään

Suunta omaan elämään -hankkeen tarkoituksena on tavoittaa 18–29-vuotiaat pohjoiskarjalaiset nuoret aikuiset, joilla on haasteita opiskelupaikan valitsemisessa, opinnoissa etenemisessä tai työelämään siirtymisessä. Kohderyhmään kuuluvilla näköalattomuuden, oman elämän suunnittelun ja toimijuuden haasteet joutuvat läheisen perheenjäsenen pitkäaikaisairaudesta, vammasta tai päihdeongelmasta. Hankkeen tavoitteena on luoda toimintamalli nuoren aikuisen yksilöllisen työ- ja toimintakyvyn tukemiseen, kun opintoja tai työelämään siirtymistä haastaa perheenjäsenen hyvinvoinnista huolehtiminen. Hanketta koordinoi Joensuun seudun omaishoitajat ry. Kontiolahden kunta (erityisesti etsivä nuorisotyö) tekee yhteistyötä kohderyhmän kanssa työskentelevien ammattilaisten koulutus- ja infotilaisuuksien järjestämisessä, antaa tietoa varsinaiselle kohderyhmälle hankkeen tukitoimista sekä tekee muuta asiantuntijaosaamisen vaihtoa kohderyhmää hyödyttävissä kysymyksissä. Yhteistyösopimus, ei omarahoitusosuutta.

KASVATUS- JA KOULUTUSLAUTAKUNTA

Perusopetus:

Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2024–2027

Avustuksen käyttöaika 1.1.2024–31.12.2027

Opetus- ja kulttuuriministeriön avustus 240 000 € (80 %), kunnan omavastuu 60 000 € (20 %), hankkeelle hyväksytyt kokonaismenot ovat yhteensä 300 000 €.
Perusopetus 226 248 €, omavastuu 56 562 €, yht. 282 810 €
Esiopetus 13 752 €, omavastuu 3 438 €, yht. 17 190 €

Vuoden 2026 avustus 80 000 €, omavastuu 20 000 €
Perusopetus 75 416 €, omavastuu 18 854 €
Esiopetus 4 584 €, omavastuu 1 146 €

Kontiolahden kunnassa on alueita, joilla asuu sosioekonomisesti heikommassa asemassa olevia perheitä. Tämä heijastuu lasten ja nuorten koulunkäyntiin muun muassa sosioemotionaalisisina haasteina, vuorovaikutuksen ja tunne-elämän vaikeuksina sekä oppimisen ja toiminnanohjauksen pulmina. Opetusryhmissä on myös merkittävä määrä oppilaita, joilla on oppilaskohtaisen tuen päätös.

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa esi- ja perusopetuksen tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä edistää koulujen inklusiivista toimintakulttuuria. Tavoitteiden saavuttamiseksi hankerahoitusta kohdennetaan opetusryhmien koon pienentämiseen vastaamaan havaittua tuen tarvetta. Rahoitusta käytetään esi- ja perusopetuksen lisähenkilöstön palkkaamiseen sekä ryhmien jakamiseen erityisesti niissä yksiköissä, joissa tuen tarve on suurin.

Hankkeen toimenpiteillä pyritään tarjoamaan oppilaille riittävää ja oikea-aikaista varhaista tukea sekä ennaltaehkäisemään vahvemman tuen tarvetta. Varhaisen tuen avulla edistetään oppimista sekä oppilaiden vuorovaikutus- ja tunnetaitojen kehittymistä.

Lisäksi hankkeen aikana kehitetään esi- ja alkuopetuksen välistä yhteistyötä sekä toimintamalleja tueksi oppilaille, jotka opiskelevat sairaala- tai kotiopetuksessa. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on myös vahvistaa yhteistyötä huoltajien kanssa sekä sujuvoittaa oppilaiden koulupolun nivelvaiheita.

Kerhotoiminnan tukeminen ja kehittäminen

Avustuksen käyttöaika: 1.8.2026–31.12.2027

Opetushallituksen avustus 16 000 € (70 %), kunnan omavastuu 6 858 € (30 %), hankkeelle hyväksytyt kokonaismenot ovat yhteensä 22 858 €.

Vuoden 2026 avustus 16 000 €, omavastuu 6 858 €

Hankkeen tavoitteena on järjestää mahdollisimman monelle oppilaalle koulupäivän jatkumona toteutuvaa monipuolista ja saavutettavaa kerhotoimintaa koko laajan kouluverkkomme alueella. Erityisesti pienillä kyläkouluilla opettajien ja muun koulun henkilökunnan järjestämät kerhot tarjoavat mahdollisuuden laadukkaan ja säännöllisen harrastustoiminnan toteuttamiseen.

Kerhotoiminta, jossa eri-ikäiset oppilaat osallistuvat yhteiseen toimintaan, on paitsi käytännön sanelema ratkaisu pienissä kouluissa, myös tehokas keino vahvistaa yhteisöllisyyttä ja inklusiivista toimintakulttuuria. Hanke mahdollistaa myös paikallisten yhdistysten ja urheiluseurojen osallistumisen kerhotoiminnan järjestämiseen koulun tiloissa heti koulupäivän jälkeen. Tämä parantaa harrastusmahdollisuuksien saavutettavuutta erityisesti niille oppilaille, joille pitkät välimatkat muutoin muodostaisivat esteen osallistumiselle.

Kerhotoiminnan keskeisenä tavoitteena on tukea oppilaiden elämänhallintataitoja, vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta sekä edistää myönteistä ilmapiiriä koulu yhteisössä. Kerhot toimivat osaltaan myös ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä yksinäisyyden ja kiusaamisen vähentämiseksi. Toiminnan suunnittelussa painotetaan oppilaiden osallisuutta ja toiveita, ja pyritään tarjoamaan sisältöjä, jotka tukevat laaja-alaista osaamista, luovuutta ja hyvinvointia.

Maakunnallinen kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelma

Joensuun seudun kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelma muuttui 1.8.2025 alkaen maakunnalliseksi. Toimintaa koordinoi maakunnallinen koordinaattori. Kunnan osuus maakunnallisten täydennyskoulutusten sekä koordinaattorin palkkauskuluista on 12 650 €.

Yhtenäiskoulut: Kansainvälinen yhteistyö

Koulu yhteistyö Saksan Osnabrückin Ratsgymnasiumin kanssa

Vuonna 2009 alkanut vuosittainen oppilasvaihto Saksan Osnabrückin Ratsgymnasiumin kanssa jatkuu.

Huhtikuussa 2026 Kontiolahdelta lähtee oppilas- ja opettajaryhmä vierailulle Saksaan. Mukana on 14 oppilasta ja kaksi opettajaa. Syyskuussa 2026 tavoitteena on, että Saksasta saapuu 15 hengen ryhmä saksalaisia vastavierailulle ja he jakaantuvat kahden yhtenäiskoulun kesken.

Vaihtoviikkojen aikana järjestettävä ohjelma tutustuttaa oppilaita kummankin kohdemaan kouluun, lähiympäristön kulttuuri- ja toimintaympäristöön sekä perhe-elämään. Oppilaat asuvat vastavuoroisesti isäntäperheissä.

Haetulla hankerahalla katetaan opettajien matka- ja sijaiskustannuksia, Kontiolahdella toteutuvan yhteistyöviikon isännöintikustannuksia sekä jokaiselle osallistuvalla suomalaisella oppilaalla annettava 100 euron matkatuki. Kustannukset vuonna 2026 ovat 6 500 €.

Valinnaisen saksan ja ranskan kielen opiskelijoiden opintomatka autenttiseen kieliympäristöön, Köln-Bryssel

Valinnaisten opintojen opetussuunnitelma- ja tuntijakomuutosten myötä valinnaisainetarjonta monipuolistui. Valinnaisten kielten opiskelu vaatii pitkäjänteisyyttä, ahkeraa työskentelyä ja sitoutumista. Kielten opiskelun houkuttelevuuden lisäämiseksi ja opiskelumotivaation vahvistamiseksi oppilaille tarjotaan mahdollisuutta ranskan ja saksan opiskelijoiden yhteiseen opintomatkaan opiskeltavien kielten kohdealueelle.

Opintomatalle osallistuu sekä kahdeksannen että yhdeksännen luokan valinnaisten saksan ja ranskan kielten opiskelijoita. Opintomatka toteutettiin ensimmäisen kerran vuonna 2019. Opintomatka on toteutettu joka toinen vuosi. Koska valinnaisen kielen opiskelijoita on määrällisesti paljon (yli 100 opiskelijaa 8. ja 9. luokalla lukuvuosina 2024–2025 ja 2025–2026), opintomatkaa tarjotaan poikkeuksellisesti peräkkäisinä vuosina keväällä 2025 ja 2026. Noin 20 oppilaan ryhmä oli opintomatalla keväällä 2025. Kuluvana lukuvuonna 2025–2026 mahdollisuus opintomatkaan tarjotaan 8.- ja 9.-luokkalaisille valinnaisen kielen opiskelijoille. Tämän jälkeen opintomatka järjestetään joka toinen vuosi. Seuraava arvioitu ajankohta on kevät 2028. Opintomatkan tavoitteena motivoida oppilaita kielten opiskeluun, tutustuttaa oppilaita kohdemaiden kulttuuriin ja tarjota kokemuksia opiskellun kielen puhumisesta aidossa kieliympäristössä.

Ryhmän koko on noin 30 oppilasta ja kolme opettajaa. Opintomatkaan sisältyvät matkaan liittyvät ennakoon ja jälkikäteen tehtävät opinnot, tutustuminen vierailukaupunkien keskeisiin kulttuurikohteisiin sekä kielen harjoittelun oppimistehtävät autenttisissa tilanteissa. Määrärahalla katetaan osa oppilaiden matkustus-, ruokailu-, pääsymaksu- ja majoituskuluista sekä opettajien matkustus- ja majoituskulut. Osa kuluista katetaan oppilaiden ja huoltajien yhteisellä varainhankinnalla. Kustannukset vuonna 2026 ovat 10 000 €.

Varhaiskasvatus:

Loisto-kehittämisverkosto

Kontiolahti on edelleen mukana Opetushallituksen Loisto-kehittämisverkoston toiminnassa. Verkosto vahvistaa varhaiskasvatuksen alueellista ja kansallista kehittämistä, varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa, toimintakulttuuria, johtamista sekä seurantaa ja arviointia.

Kontiolahden lukio:

Kansainvälinen yhteistyö

Erasmus+ -hanke

Lukio on hakenut vuodelle 2025–2026 Erasmus+ -akkreditointia. Projektiin on haettu rahoitusta alustavasti Erasmus+ -päiville syksyille 2026. Onnistuessaan lukion oppilaita osallistuu Saksassa järjestettäviin Erasmus-päiviin. Projektimatkoilla on mukana 2–3 opettajaa ja 4–10 opiskelijaa. Omarahoitusosuutta tarvitaan kotimaan matkoihin, sijaisuuksiin, majoitukseen ja materiaaleihin. Omarahoitustarve vuodelle 2026 on 3 000 €.

Nordplus -hanke

Lukio on hakenut Nordplus-rahoitusta yhteistyöhankkeeseen. Kontiolahden lukion yhteiskouluna on Polhemsgymnasiet Göteborgista. Rahoituksen onnistuessa osallistutaan yhteistyöhankkeen valmistavaan vierailuun tammi-helmikuussa 2026. Valmistavalle vierailulle osallistuu kaksi opettajaa. Mahdollinen hanke-rahoitus kattaisi matkakulut. Omavastuuosuutta tarvittaisiin opettajien sijaisuuksiin. Rahoitustarve noin 1 000 €.

Leirikoulu ulkomaisessa kohteessa

Tutustuminen Euroopan historiaan. Euroopan leirikoulumatka toteutetaan 7.5.–12.5.2026 Roomaan. Kokonaiskustannukset noin 20 000 €, jonka opiskelijat pääosin maksavat itse. Rahoitusta tarvitaan matkaa ohjaavien opettajien (kaksi opettajaa) matkakustannuksiin, museoihin, turistiveroihin ja matkalippuihin sekä opastuksiin. Rahoitustarve noin 4 000 €.

Saksan kielen opiskelijoiden opintomatka Berliiniin

Saksan kielen valinnaisuuden vahvistamiseksi ja opiskelijoiden kielitaidon tukemiseksi sekä Saksan historian oppimiseksi järjestetään perinteinen opintomatka Berliiniin ja Wittenbergiin toukokuussa 2026. Tutustumiskohteina ovat Berliinin historia, jaettu Saksa sekä Wittenberg (Lutherin kotikaupunki ja reformaation alkukoti). Opiskelijat maksavat matkansa pääosin itse. Omarahoitusta tarvitaan kahden opettajan matkakustannuksiin ja ryhmän junamatkaan Kontiolahti–Helsinki–Kontiolahti. Rahoitustarve noin 2 500 €.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Maaseudun hankkeet 2026:

Maaseudun hankkeet, joihin käytetään Kontiolahden kunnan kuntaosuutta ovat esimerkiksi Hanhipelto, Kestävä maaseutu selvitys, Marjava osahanke, Kalaleader sekä Kestävät kylät Jns seutu.

Liite 5: Kokouspalkkiot vuodelle 2026

Toimielin	Kokouspalkkio 2026
Kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja kunnan yhtiöt	115,00
Lautakunnat - tekninen-, ympäristö-, sivistys-, keskusvaali-, tarkastus- ja vaalilautakunnat (paitsi vaalitoimituspäivät) - jaostot	105,00
Neuvottelukunta, toimikunnat, neuvostot, työryhmät ja kunnan valitsevat yhtiökokousedustajat	70,00
Katselmus, toimitus, neuvottelu	50,00
Nuorisovaltuusto	40,00
Seminaarit, iltakoulut, infot, kyselytunnit, yms. (kesto ≤ 4 h) kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja lautakunnat	70,00
Seminaarit, iltakoulut, infot, kyselytunnit, yms. (kesto > 4 h) kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja lautakunnat	100,00
Vaalilautakunta, vaalitoimikunta - puheenjohtaja, sihteeri	180,00
- jäsen	150,00
Mikäli vaalilautakunnan/ -toimikunnan jäsen on paikalla enintään kolme tuntia, on palkkio	60,00
Erytystehtävä (kunnanvaltuuston tai kunnanhallituksen jäsen/varajäsen)	35,00
Ansionmenetykskorvaus - laskun mukaan - todistuksen mukaan, enimmäismäärä - ilman todistusta	40,00 / tunti 15,00 / tunti
Viran- ja toimenhaltijoille maksetaan samansuuruisia kertapalkkioita.	

Vuosipalkkiot	Vuosipalkkio 2026
Kunnanvaltuuston puheenjohtaja	3 800
Kunnanvaltuuston varapuheenjohtajat	2 000
Kunnanhallituksen puheenjohtaja	4 200
Kunnanhallituksen varapuheenjohtajat	2 000
Kunnan yhtiöiden hallituksen puheenjohtaja	2 000
Kunnan yhtiöiden hallituksen varapuheenjohtaja	800
Kunnanhallituksen jäsenet	1 000
Teknisen lautakunnan puheenjohtaja	2 000
Ympäristölautakunnan puheenjohtaja	2 000
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	2 000
Kasvatus- ja koulutuslautakunnan puheenjohtaja	2 000
Omistajaohjausjaoston puheenjohtaja	1 350
Hyvinvointi- ja työllisyysjaoston puheenjohtaja	1 350

KONTIOLAHTI